

Latwiska

Gadda = Grahmata.

Dhtrais Gaddagahjums.

I. Zettorkfnis.

Seemas = Swetschu = un Sehrsnu = Wehnesis.

1798.

Mit Bewilligung der Kaiserl. Rögischen Censur.

Zelgawâ,
pee Jahna Wridbrikka Steffenhagen.

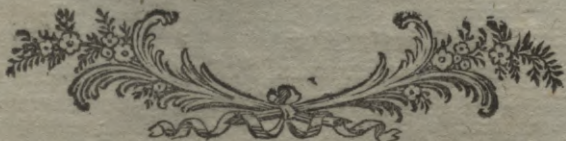
LIBRARY
630211

8

61 01

Namenverzeichnis der Pränumeranten und Pränumerantensammler.

Die gemeinnützige ökonomische Sozietät. in Liefland	Exempl.
Herr Pastor Uttelmeier in Talsen	100
— Probst und Pastor Baumbach	4
— Förster Baur	1
— Etatsrath von Behr auf Popen	20
— Präsident und Ritter von Behr auf Edwahlen	2
— Pastor Beck in Semihnen	5
— von Bergholz in Riga	2
— Pastor Bergmann in Kuien	6
— Pastor Bilterling in Prekult	10
— Bizky, Schneidermeister	1
— Kandidat Bock	1
— Kammerjunker von Borschwing, für die War- renbrocksche Schule	5
— Pastor Boretius in Pussen	10
— Pastor Brandt in Ungern	1
— Hofrath und Ritter von Brasch	20
— Kammerherr von der Brüggen auf Kapschden	10
— Budde, Buchbinder in Goldingen	10
— Superintendent Büttner	12
— Pastor Bursi in Blieden	1
— Kanonikus Burzynsky, Pfarrer in Utschwangen	10
— Pastor Dullo in Rabillen	2
— Revisor Eitner zu Dickeln in Liefland	6
— Pastor Elverfeld in Appriken	1
Herr	

Herr Pastor Fehre in Libau	2
— Kapitaine von Frank auf Sessau	10
— Franz, Kirchenkrüger in Großauz	1
— Offizial Goldberger	1
Die verwittwete Frau Greul in Wangasch	1
Herr Gross, Vorsänger in Großauz	1
— Pastor Hartmann in Stenden	16
— Assessor von Hahn, Erbherr auf Meschnecken	5
Frau Rittmeisterin von Heiting auf Ostbach	1
— Pastor Hillner in Angermünde	4
Herr Pastor Hofmann in Holmhof	1
— Karl Friedrich Hüllessen auf Bienenhof	1
— Probst und Pastor Kade in Kurziten	11
— Pastor Kerkovius in Linden	1
— Probst und Pastor Klapmeyer in Frauenburg	11
— Assessor von Kleist auf Legen	8
— Kandidat Köhler	1
Frau Majorin von Korf auf Appriken	2
— Starostin von Korf	20
— von Korf, Erbbesitzerin auf Zelfsen	6
Herr Geheimerath von Korf auf Pretkull	20
— Arrendator Köster in Wangasch	1
— Pastor Kraus in Neuguth	10
Fräulein Benigna von Koschkull	1
Herr Pastor Kupfer in Zabeln	8
— Pastor Kyber zu Erlaa in Liesland	3
— Lawes, Amtsverwalter in Appriken	1
— Pastor Adjunktus Launiz, in Grobin	80
— Kandidat C. Luszau	2
— Probst und Pastor Maczewsky in Erwahlen	4
— Hauptmann von Manteufel	1
— Martini, Handlungbesessener in Libau	1
— Reichsgraf und Ritter von Medem, für seine Remtschen und Kappelschen Erbuntertahnem	30
— Assessor von Medem auf Ungern	5
— Assessor von Meerfelde auf Zirohlen	4
— Pastor Müller in Salven	1
— Hofrath von Niez auf Plauenstein	1

Herr Hauptmann von Offenberg auf Ilgen	10
— Pastor Panthenius in Grünhoff	20
— Pastor und Magister Pflugrad in Doblen	
— Pastor Pernitz in Kennen	1
— Pastor Precht in Riga	2
— Kreisrichter von Rahden, Erbherr auf Medsen	40
— Redlich, Wirtschaftschreiber in Blankensfeld	1
— Pastor Reimer in Wahren	6
— Kapitaine von der Recke auf Neuenburg	40
— von Reuß auf Kleinlassen	1
Herr Pastor Rohde in Dondangen	4
— Kandidat Rosenberger	1
— Pfarrer Rotterding in Goldingen	2
— Landhofmeister und Statsrath von Rutenberg	2
Frau von Rutenberg auf Lediken	1
Fräulein von Saken in Appriken	1
— von Saken in Krohten	1
— Probst und W. Schöll in Bauste	20
Herr Schöll, Amtmann in Prekula	1
— Sorg, Amtmann in Grosauz	1
— Probst und Pastor Stender in Sonnart	15
— Stoff, Arzt in Appriken	1
— Pastor Schulz in Schaimen	26
— Pastor Unger in Muischazeem	
— Pastor Voigt in Witau	10
— Pastor Wäber in Edwahlen	2
— Pastor Walter in Rodenpois	1
— Pastor Wehrt in Grosauz	1
— F. G. Werner, Lehrer in Hinzenberg	1
Der junge Herr von Wettberg auf Junzen	1
Frau Landrichterin von Wigant	20
Herr Doktor Willemsen, Erbherr auf Wixten	1
— Bürgermeister Wispert, Erbherr auf Hinzenberg und Wangasch	1
— Pastor Wispert in Suixt	10
— Pastor Wolter in Durben	10
— Assessor von Zimmermann auf Stubbensee	32

Wahrdurahditajs to papreekschmakfata
 ju us schahs gaddagrahmatas ohtru
 gaddagahjumu.

Yee Ahrlawas zeen. Mahzitaja.

Grahm.

Lubbes muiskas Waggars Jahnis Indriks Leutendorf	I
Zittahrtigs Essers muiskas Meiers Jahnis Legdinsch	I
Auge Didriks	I
Laukadilke Anfs	I

Yee jaunas Uzass zeen. Mahzitaja.

Dobbesbergas muiskas waggars Mattihs	I
Meschafargas Benkawas Krischis	I
Behrtulaischa fainneeks Wahrtinsch	I

Yee leelas Uzass zeen. Mahzitaja.

Annit Mikkel's Leelas Uzass fainneeks	I
Lawihse Kalleja Mikkel's fainneeka meita, no Ihles muiskas	I
Lauenas muiskas Waggars Jannis	I
Eichaibe Jannis	I

Yee Apprikes zeen. Mahzitaja.

Apprikes dseedatajs Andschis	I
— buhmeisteris Indriks	I
— pawars Sandars	I
— ohtrais pawars Cernst's	I
— istabas puifis Andreis	I
— kutscheris Prizzis	I
— jahrtneeks Matschis	I
— Mahzitaja kutscheris Andreis	I
Eschimpija Jannis fainneeks	I

Yee

Dee Ehdoles zeen. Mahzitaja.

Swihna Pehteris	"	"	"	I
-----------------	---	---	---	---

Dee Engures zeen. Mahzitaja.

Minses muischas Tischeris Jannis Jehkabs				I
--	--	--	--	---

Dee zeeniga Meerfeldta Kunga.

Zirohles muischas Waggars Jahnis, no Leias zeema mahjahm	"	"	"	I
— — Jachtneeka feewa Trihne	"	"	"	I
— — Fainneeze Lihbe no Pelna mahjahm	"	"	"	I
— — Buhmeistera Priiza feewa Lihje	"	"	"	I

Dee Preekuls zeen. Mahzitaja.

Jaujeneeka Waggars Anfs	"	"	"	I
Prejekurres Jehkabs fainneeks no Wirges				I

Dee Rendes zeen. Mahzitaja.

Brugges Rendes muischas dahrsneeks Kahrls				I
---	--	--	--	---

Dee Salwas zeen. Mahzitaja.

Kahrkla Jahnis, Rokneffas fainneeks	"	"	"	IO
Daudsewaffes dseedatais Jehkabs	"	"	"	I

Dee Schaimes zeen. Mahzitaja.

Peelas Gleebaras muischas Waggars Anfs				I
Mafas — — — Jansons				I
Pokrojas wezzakas zeen. Preilenes rohtas meita Brigge	"	"	"	I

Dee Semihthes zeen. Mahjitaja.

Grahm.

Plahwas muifchas waggars Krifts " " I

Dee Wezzas muifchas zeen. Mahjitaja.

Jufchu Andreja fnochts Jurris " " I

Mittel Kentschu Andrejs " " I

Behrt Weezan Jehkaba dehts Jannis " " I

Treides Jahna vrahls Mikkels " " I

No Basnizas Kunga muifchas laudim :

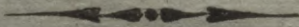
Lahdsan Jannis " " I

— Mikkels " " I

Dirweik Alte " " I

— wezzajs Andrejs " " I

Wehl jits wezs femneeks " " I

Bruzju Klahms " " I

Grendfches mescha farga dehts Jahnels " " I

Grikkes trohdsineeks Mikkels " " I

Inzenbergas muifchas kalps Wbdams " " I

— fainneeks Melkerts " " I

Wangufchas muifchas kalps Mikkels " " I

— fainneeks Blohms " " I

— — Augfch Birsneek " " I

Tauna gadda dseefmina.

Des Jahres letzte Stunde ic.

Weens.

Sas gads jau eet us mallu
ar sawahm stundinahm,
lai, brahli, winna gallu
ar preeku pawaddam.
Pee laikeem, kas jau beidsahs,
Schis arri nocet steidsahs.
Winfch preek' un behdas atnessis,
muhs kappam tuwak' peeweddis.

Wiffi Pohpa.

Winfch preek' un behdas atnessis,
muhs kappam tuwak' peeweddis.

Weens.

Lais rinto neapnizzis,
 të nahf, të prohjam lezz,
 të jauns, të wezs jau tizzis,
 të wairs ne peeminnehts.
 Tik, tik wehl tumfchi sünnam,
 to wezzös stahstös minnam,
 un jaukums, gohds, un mantibas,
 tas wiff ar laiku pasaudahs.

Wiffi Kohpâ.

Un jaukums, gohds un mantibas,
 tas wiff ar laiku pasaudahs.

Weens.

Woi wiffi wehl fateekam,
 kas pehrgadd' sakkaja,
 un jauna gadda preekam
 wehl lustes peejausa.
 Ak! dasch jau irr atstahjis.
 un duffeschanâ gabjis.
 Lai Deewa meeru wehlejam
 us draugu duffas, weetinahm.

Wiffi Kohpâ.

Lai Deewa meeru wehlejam
 us draugu duffas, weetinahm.

Weens.

Kas sinn, kas jaunâ gaddâ
 no mums arr aismigfees,

ne sinnoht ahtri wadda
 muhs nahwe kappenés.
 Gan arri firtâ gaifâ
 wehifch daschfahrt lappas kaisa.
 Kas dsihwo, draugam nowehle
 tad faldu duffu bedritê.

Wiffi Kohpâ.

Tee dsihwi draugam nowehle
 tad faldu duffu bedritê.

Weens.

Tas gohda = wihrs tik kluffu
 un meerâ aismigt warr.
 To paschu nahwes = duffu
 Deews winnam faldu darr.
 Kad isgullejs no gaudahm,
 par to wehl scheitan raudahm,
 tad Deews to jaunâ spohschumâ
 us debbes = preekeem mohdina.

Wiffi Kohpâ.

Deews pats muhs jaunâ spohschumâ
 us debbes = preekeem mohdina.

Weens.

Nu, kaut ir nahwe schirtu,
 paturrajt drohschibu.
 Woi dsihwotu, woi mirtu,
 labs atrohu labbumu.

Tur atkal kōhpā nahkšim,
 un jaunas dšeesmas šahkšim.
 Tapēh; lai jaunā gaddinā
 muhs gohds un tikkums pawadda.

Wissī kōhpā.

Tai mihlā jaunā gaddinā
 lai tikkums wissus pawadda.

S. G. Maczewski.

Slinkums.

Slinkums un kustrība irr tahdi nejauki
 un gohdigeem zilwekeem wissai nepeeklahjami
 netikkumi, ka winnus tudal pee ikkatra warre
 redseht un manniht, un kurre katru zilweku
 kas teem padohdahs, nejauku un eeksch prahti-
 gu kauschu azzim nepatihkamu darra. Kas
 šcheem negantigeem netikkumeem padohdahs,
 kas slinkumam un kustribai palaischahs, tam
 nekad newaid patikschana neds labs prahts
 sawas meesas jeb dwehseles spehkus few pa-
 scham

fcham jeb zitteem par labbu walfacht. Wiff
 darbs, lai buht kahds buhdams, wiffwairaf
 tahdi darbi, tur speklus japeespeesch, un kas
 zitteem preeku darr, tahdam reebjahs, wiff
 winnam prettim irraid, wiff winnam geusti
 nahlahs; un kad zitti ar lihgsnibu sawus
 darbus fahle un beids, kad tas zitteem preeku
 darra, sawus speklus mehginacht un strahda-
 dami wairoht, tad flinkais weenumehr skum-
 dig, bahrgs un rehjigs irraid. Winsch jeb
 ittin ne ko ne darra, jeb wiffu, ko darridams
 ar launu niknu prahtu un barschanu darra,
 un tas ikweenam sinnam un lehti faprohtams
 buhs, ka darbs kas ta darrihts tohp, nekad
 labbi newarr isdohtees, un flinkam tas arri
 weena alga irraid, woi winna darbs labbi
 jeb nelabbi isdohdahs, woi winsch gohdu jeb
 kaunu peln, woi tohp flawehts jeb apsmets.
 Kad tahds arri brihscham ko fahle strahdaht,
 tad tudak atkal apnihtst, kad mas geusti
 nahlahs, jeb kad winsch reds ka labbi ne is-
 dohdahs, un tas arri newarr zittadi buht,
 jo kad kahds darbs ar reebshanu un niknumu
 tohp

tohp rohkas nemts, tad ka mehds fazziht: ne fezzahs ne weizahs, ne schfirrahs ne weddahs. Nedsi, mihlais draugs! ka tas nahk un kur ta waina irraid, ka taws darbs tew brihscham ne gribb isdohtees; kad tu ar preeku jeb patifschanu ne strahda, kad tew ne tihk faulus peespeest, kad tu ne gribbi famus spehkus, lai buht meefas jeb dwehseles spehkus mehginadams wairoht, tad ne muhscham ne weena ammata leels meisteris kluhsi. Lai tew tadehl no jaunahm deenahm wiffads darbs patihkams irraid, un kad ir no eefahkuma gruhti nahkabs; dohnia tiklai, ka wiff eefahkums gruhts irr, bet kad aprohn, tad weegli eet, un wiffi meefas un dwehseles spehki auguma aug un wairodami rohnahs, jo wairak winni mehginati un peespeesti tohp. Zaur to nahk eeffch wiffadeem ammateem bihtneeki, blud-ditaji, kaikari jeb sweestu kalleji; kad behrnus no jaunahm deenahm pee darba ne turr, kad wezzaki ne proht winneem tahdus darbus rohkas doht, kas winnu spehkeem lihdsigi irraid, kad tahdus tad pee ammatneeka dohd, tad
 jau

jau wiff darbs winneem reebjahs, tad jau ne-
 warr ne ko wairs ismahzitees, un paleef ne-
 jehgi un ar sawu darbu kauna un zitteem par
 apsmeeclu. Tahdeem tad arri pehz wiffa lu-
 ste suhd ko darriht jeb strahdaht; jo kurfch zil-
 wels labpraht tapehz strahda, ka no zitteem
 taptu apsmeehts un laminahts; winnu paschu
 darbs winneem reebjahs un ne patihk, winni
 atmert wiffu darbu, un kad zitti, kas lab-
 praht un dauds strahda, jo deenas jo gudri un
 samannigi tohp, tad schi no darba behgdami
 paleef mulki, nejahgi, un padohdahs pagal-
 lam us flinkumu un kuhtribu. Un ta tas ar-
 ridsan irr saprohtams, kad Salamans eefsch
 saweem Salk. wahrdeem fakka: Aufstuma
 dehl ne gribb tas flinkis art, tapehz deedeleh
 winsch plaujamâ laikâ un ne dabbuhs neneeka.
 Tas flinkis fakka: weens lauwa irr ahra, es
 tapschu saplohsihts eelas widdu. (Mod. 20, 4.
 22, 13.) Kas no darba behg, gribb winsch
 fazziht, tas mellehs daschadas neezigas un
 smeijamas isrunnas, sawu flinkumu aisbil-
 dinaht, bet kas labpraht strahda, tas ne no
 gai

gaisa nedf no sweschreem bihstahs. — Bet
 neween tee kas ittin ne ko ne darra irraib flin-
 ki, bet arridsan tee kas tahdus darbus strah-
 da, kas leeti ne derr, kas ar sweschahm lee-
 tahm tinnahs, Eildas zell jeb laudis fashket-
 tere, eefsch tahdahm leetahm maisahs kas ne
 flahjahs un ko tee ne proht, kas sawus pa-
 schus darbus kas teem peekriht darriht aiska-
 we, tohs jeb ne mas, jeb tikfai slikti un ne-
 reisigi darra; tahdi tohp tschalli besdarbi
 faukti; winni gan leekahs strahdaht, winni
 ne stahw pagallam fluffu, bet winnu darbi
 ne kam ne derr, nedf pascheem nedf zitteem
 kahds labbums no ta atlezz, un labbaki gan
 drihs buhtu, kad ittin ne ko nedarritu. Zif
 daschads irr flinkums un tik prahtigi un gudri
 waijag zilwekam us fewi luhkoht, kad ne
 gribb deenas-saglis un nejhga buht. Gu-
 dram zilwekam waijag labpraht un ar preeku
 strahdaht; winnam pee katra darba labbi ja-
 apdohma, ko gribb darriht, ka to gribb dar-
 riht, un kapeh; winsch to gribb darriht, jeb
 kahds labbums winnam pascham jeb zitteem
 no

no ta atlehts; winnam ar pilnu spehku, ne par garru laiku waijag strahdaht, tã prahtis gam zilwekam, kam Deews neween meefas spehkus, bet arridsan dwehseles spehkus, sa praschanu, gudribu un samannibu dewis irr; winnam wissus sawus darbits tã buhs darriht, tã tee pascham un zitteem par labbu nahk; jo kas zitteem labbu darra, tas few pascham labbu darra, kas zitteem skahdu darra, tas few pascham skahdu darra; winnam waijag katru darbu labbi ismahzitees, jo tas dohd gohdu, labbu slawu un nopelnumu; winnam waijag pee saweem darbeem sawã kahrtã, kurrã Deews to lizzis, palikt, un ne maisitees kur ne klahjahs, ne apnemtees ko ne proht; winnam waijag katru darbu ko eefahzis arri pabeigt, neweenu pussapstrahdetu pamest, neds wairak usnemtees ne tã spehji padarriht. Kas tã nestrahda, lai gan skreen un grohsahs, tas irraid slinkis, deenas-saglis un nejahga. Slinkums un kuhtriba newaid smeijamas leetas, bet leels grehts jeb tahds netikkums, zaur ko zilweks fewi paschu un

un arridsan zittus nelaimigus darra; tapeh3
 ikkatram prahtigam zilwekam lohti peenah=
 kah3 mahzitees, to paschu pasiht un no ta zil
 spehdams fargatees. Slinkums dwehsele un
 meesu maita, jeb zilweka garrigu un meesigu
 labllahschanu saude un pohsta. Wissa gar=
 riga jeb dwehseles labllahschana eelich ta pa=
 stahw, kad zilweks sawas dwehseles spehkus
 audsina, kohpi un wairo, kad winsch jo dee=
 nas jo gudrats, samannigs, prahtigs, labs,
 taisns un mihligs tohp. Kursch to ne proht,
 ka schi labllahschana dauds wairal geld, nela
 wissa laiziga jeb meesiga labllahschana: wef=
 feliba, gohds un baggatiba. Kad zilweks
 gudrs, samannigs, prahtigs, labs, taisns
 un mihligs irr, kad zil spehdams dsennahs jo
 deenas jo wairal wehl tapt; tad jau newarr
 winsch nelaimigs buht, lai arri wissa pafaules
 laime suhd, lai wahrgs nizzinahts, jeb nab=
 bags buhtu; jo dwehseles mantas, gudriba
 un mihlestiba irraid pastahwigas un muhschi=
 gas, fo ne patti nahwe ne spehj laupiht nedf
 atreut. Bet slinkums scho dwehseles laimi
 roh-

pohsta un saude; jo kà warr tahds zilwek's gu-
 dribu kohpt un wairoht kas neko ne strahda,
 kas sawas sapraschanas spehkus ne mehgina,
 kas prahtu ne zilla, jeb ne mas dsennahs gu-
 draks tapt; kà warr eefsch tahda zilweka firds
 mihlestiba buht jeb rastees, kas zaur tikku-
 scheem darbeem ne mekle sawu un zittu zilwe-
 ku labklahschauu passubbinahst un wairoht.
 Tahds zilwek's neween nelainigs irr, bet arri
 jo deenas jo wairak nelainigs tohp; winsch
 paleek mulkis, jo winsch neko darridams ar-
 ridan neko labbu ne mahzahs, un kas labbas
 mahzibas ne klausas neds pehs tahm darra, tai
 firdi rohdahs nelabbas dohmas, grehzigas
 un negantas eegribbeschanas un kahribas.
 Bes dohmahm jau newarr zilweka dwehsele
 buht, un kad labbas dohmas newaid, tad us
 launahm dohdahs, kà to allasch pee flinkeem
 un nejahgahm warr redseht, ka tee us sah-
 dsibu, dserschanu, mauzibu, behgschanu,
 melloschauu, pluffscheschanu un wallodu nes-
 fischauu jeb zitteem tahdeem neganteem netif-
 kumeem dohdahs, zaur ko tee few un zittus
 ne-

nelaimigus darra. Tapeh; arriðsan jau wez-
 zi gudribas mahzitaji fazzija: flinkums irraid
 wiffu netikkumu skohla. Kas lo labbu strah-
 da, tam us fawu darbu jadohma, winna
 firdi newarr launas dohmas rastees; winnam
 ne walkas neds patikschana buhs lo launu doh-
 maht jeb darriht. Tee kas wellam wainu
 dohd, fakka: flinkums irraid wella wiffmihk-
 staka gulta, jeb kad zilweks ne strahda, tad
 welns rohnahs winna firdi; bet tas tikfai
 neeziga isrunna irraid, welnam wainu doht,
 ar lo launi zilweki fawu besdeewibu gribb
 aisbildinaht. Deewa wahrds to skaidraki
 mahza (Zehkab. I, 14.) Ikweens tohp
 fahrdinahts no fawas paschas eegribbescha-
 nas, skubbinahts un labbinahts; peh; to,
 kad ta eefahroschana irr eenehmusees, dsemde
 ta tohs grehkus, un kad tee grehki pabeigti
 irr, dsemde tee to nahwi; nepeewillatees,
 mihli brahli. Welns pee ta ne irr wainigs,
 kad blehdneeks launu darra, bet flinkums;
 kad ne strahda, tad launas dohmas rohnahs,
 un kad tahm pretti ne turrah; tad zellahs no
 tahm

tahm kaunas kahrības, un kas pehž tahm darra, tas kriht grehļōs, kaunā un nahwi. Kad slinkums dwehseļi un dwehseles spehkus tā maita un pohsta, tad irr tas skaidri redsams un saprohtams, ka tahda zilweka firds tukšcha no wišseem preekeem, behdiga un weenumehr skummiga buhs. Kā warr tahda zilweka firdi tas preeks rastees, ko ween tas juht, kas eeksch labbahm atsihschanahm jo deenas jo wairak peeaug, kas gudraks un labbaks tohp, tas labdarritajs sawu brahlu, kas ar sawahm strahdaschanahm zitteem preekus daschadus darra, un tohs aplaimo, tas peetizzigs strahdneeks, kas pehž nobeigtu deenas darbinu to saldu firds apsinnaschanu juht, ka winnam ne weena stunda tahs pagahjuschas deenas newaid suddusi, ka winsch patš un zitti tohs auglus no winna fweedreem baudihs un winnu pahr to swehtihš. Wiffu to tas slinkais newarr just nedš manniht, winsch jo deenas jo mulkis, jo nejehdšigs un neprohtigs paleek; winna pascha sinnama firds winnam to sazihš, ka winsch neleetigs newehrtigs

tigs kalsp irraid, kas ne few nedf zitteem par labbu dsihwo, ka winsch ne tif dauds wehrts, ka tas lohps kas nastu ness jeb welk, un mums weeglumu padarta; ka winsch ne to maisi peln, ko winsch ehd, nedf tahs drahnas, ar ko winsch sawas meesas apgehrts. Warr tahds zilweks kahdu preeku, kahdu lihgsmitibu sawa firdi manniht? un kad pehz nobeigtahm dsihwoschanas deenahm, pehdiga dsihwibas azzumirkli winnam prahta nahk, ka Deewam buhs atbildeschanu jadohd no sawas dsihwoschanas, woi wiama pascha sinnama firds winnam ne sazzihk, ka winsch weens neleetigs kohks Deewa dahrsá bijis, kas neween pats nekahdus auglus nessis, bet wehl zittus aplaupijis irraid — jo tas irr teescham teesa: ikfats besdarbis, lai buht augsts jeb sems, baggats jeb nabbags, kas ne strahda irr saglis; jo winsch to maisi ehd un tahs drahnas walke, ko zits ehst un walkaht warretu, kas ar saweem darbeem few un zittus eepreezinahst un aplaimohst warretu, un ta irraid sahdsiba, ko ne muhscham preeksch Deewu newarrehk ais-

bil-

bildinaht. Ur kahdu firidi warr tahds no
 pafauls atstahht? Kahdu preeku warr winsch
 muhschiba baudiht, fur tikka tee augli schih
 dschwiba, ta apsinna schana ka meh
 scho dschwibu zeenigi walfojuschi, few un
 zittus laimigus, tas irraid gudrus un
 labbus darrijuschi effam, muhs eelihgsmoht
 un eepreezinaht warr. Bet ta apsinna
 schana, ka meh dschwodami neso labbu
 ne effam darrijuschi, ka neweens zaur
 mums gudrafs neds labbafs tappis, ka
 meh zitteem nelabbu preekschihmi
 dewuschi, zittus aiskawuschi fo labbu
 pafstrahdaht un ta faktoht zitteem to
 maifes kummofu, fo tee strahdadami
 pelnijuschi, no muttes israhwuschi
 effam; un ka nu schi dschwiba beigta,
 ka to ne muhschu muhscham ne warr
 wair atdabbuht, ka nu ta garra besgalliga
 muhschiba nahk, fur laifs un walkagan
 buhs to westi apschelohht; ak ta irraid
 ta elle, tas irraid tas tahrs kas ne
 nomirs, bet firidi graudih; tas irraid
 tas ugguns kas ne apdsiffih, bet
 fahpes un mohkas darrihs. (Esai. 66,
 24.) Slinkums darra dwehseli muh-

muhschigi nelaimiga, to effam mehß skaidri
 redsejuschi, un tapat arri meesa un meesas
 labklahschana zaur flinkumu tohp saudeta un
 pohstita. Wissa laiziga jeb meesas labklah-
 schana eeksch wesselibas, baggatibas un gohda
 pastahw, un wiff tas zaur flinkumu pohsta
 eet. Wissas pasaules leetas zaur kustina-
 schanu spirgtakas, wesselas un stipras tohp,
 bet kas kluffu stahw, tas paleek wahisch,
 glehws un bohja eet. Gaisß kas zaur sawu
 eekschkigu spehku weenumehr kustahß un wel-
 kahß, kas no wehjeem, no siltuma un auk-
 stuma dsichts un speests tohp, paleek jauks,
 tihrs un wesseligß, bet kad kluffu stahw, kad
 wehji ne puhsch, tad nahwigi twaiki sakrah-
 jas un nejauks un nahwigs paleek. Tektots
 uhdens, kas weenumehr kustahß, irraid
 spohsch, skaidrs un ta wiff labbaka sahle eeksch
 wiffahm flimmibahm preeksch lohpeem un zil-
 wekeem, bet kad kluffu stahw, tad tohp smir-
 dots, neschkeihste, puis un nahwigs. Kohks
 un zitti stahdi, kam prischa fulla irraid, kas
 zaur wisseem smalkeem stohbrineem tekk un
 wel.

wellahs, salko, feed un auglus neff; bet kad
 schi sulla fabeesojahs, kad sahē flussu stah-
 weht, tad kohls paleef wahjich, nowihst un
 fapuhst. Tà tas arridsan ar zilweku affinin
 un spehkeem irraid; kad affinis weegli zaur
 ahderem teff un wellahs, kad zilweks scho
 affins skreeschanu zaur meefas kustinaschanu
 skubbina un paweeglina, kad winsch prahstigi
 gahda, ka winna affinis ne fabeesojahs, tad
 paliks winsch wessels jautrs un pee pilneem
 spehkeem; bet kad ar weenu puhst un gull,
 kad faulus ne gribb pee darba peespeest, tad
 affins tohp beefas un zilweks tohp wahjich,
 wohrgs, gurdens, slahbans un pagallam ne-
 derrigs. Ar meefas spehkeem tapat irraid,
 kà ar dwehseles spehkeem; jo wairak winni
 tohp mehginati, bruhketi un walfati, jo win-
 ni augumà aug un leelaki tohp, bet kas fa-
 wus spehkus ne mas bruhkeht ne gribb, tas
 paleef wahjich un nespehzigs un pehdigi neko
 wairs ne eespehf. Tas irr ne issakkams, kà
 zilweks farwus spehkus warr wairoht, kad
 winsch gribb. Greekeru stahsti mums teiz

no weena wihra, kam Milo wahrds bija,
 kas tik stiprs bijis, ka winsch wissleelaku dsih-
 wu wehrsi warreja us mugguru nemt un ais-
 nest kur gribbedams. To winsch ta ismah-
 zijahs; winsch nehme weenu telku un nesse to
 ikdeenas kahdu stundu staigadams us muggu-
 ru, to darrija winsch trihs gaddus, un ta la
 tas telsh auge un ikdeenas leelaks tappe, ta
 arridsan winna spehks peeauge un ikdeenas
 winsch stipraks tappe, ta ka winsch pehs trim
 gaddeem to isauguschu wehrsi tapat la no ee-
 fahkuma to telku warreja us mugguru nemt
 un aishnest. Mehsh bihstamees no lahtscheem
 tadehl, ka winni stipraki irraid nekla mehsh;
 bet seemelneeki kas dauds ar lahtschu meddi-
 schanas darbojahs, lahtscheem drohschi pret-
 tim eet, jeb wehl karrina lai wirsu nahk;
 weena rohka winni affu kohlu speeki turr, ko
 tee lahtscham rihle gruhsch, un ohtra rohka
 zirwis irraid, ar ko winnam par peeri dohd,
 ka tuhdaal garr semmi kriht. Un ta es doh-
 maju, ka zilweks neween wissstiprakus plehsi-
 gus swehrus warretu pahrwarreht, bet wehl
 lee-

leelafus brihnumus padarriht, kad winsch ar
 saweem meefas spehkeem wehl gudribu un sa-
 praschanu saweenotu. Gudri mahzitani tag-
 gad pee behrnu audsinaschanas gauschi us to
 dohdahs, winnu meefas spehkus wairoht un
 stiprinaht, un Bahsemme jau dauds tahdu
 skohlu irraid, fur behrni tohp mahziti, tez-
 zeh, lehkt, kahpeleht, zikstetees, peldeht,
 mehhtah un nastus nest jeb zelt. Weens jau-
 neflis kas tahda skohlâ ismahzihts bija, gul-
 leja weenureis weenâ kambari kas treschâ beh-
 nina bija; nakts widdû fahze tas namis degt,
 un winsch pirms ne atmohdahs, kad jau ug-
 guns winnâ kambari eeschahwahs; noet
 winsch wairs newarreja, jo appakschâ wiff
 bija ugguns pilns un tahs treppes jau eedeg-
 guschas, par laimi winsch ne likkahs no bai-
 lehm pahrnemt, bet lohgu atwehris islehze
 winsch kâ putnis us eslu, un gohds Deewam,
 weffels semme rappe; tã isglahbe winsch sa-
 wu dsihwibu zaur to ka winsch labbi bij
 mahzijeess lehkt, zittadi neschelligi un bes
 glahbschanas no ugguns leesmahm fadedsis

buhthu. — Trihs jauni kungi brahli brauze
 ar laiwu par esaru. Weens no schein pahr-
 galwoneeks buhdams, us laiwas mallahm us-
 fahpis zittus baididams, kaut schein gan luhdse,
 lai to ne darra, to laiwu tik ilgi schuhpoja,
 kamehr pats noslihde un uhdeni eekritte; nu
 gribbeja winsch pee laiwas turretees, bet ta
 laiwu apgahsahs un wiffi trihs esara eekritte;
 weens no schein kungeem, labs peldetajs,
 nokehre tuhda to weenu un iswilke winnu
 lihds ar sewis pee mallas, tad tuhda aispel-
 deja atkal tam ohtram pakkal, un jebchu jau
 dibbeni bij nogahjis, tomehr winsch arridsan
 scho iswilke, kas jebchu jau pamirris, to-
 mehr zaur prahtigu kauschu padohmu un pa-
 ligu atdsihwohts un paglahbts tappa. Ta
 schis kungs zaur to ka winsch peldeht un uh-
 deni mehrktees mahzijeess bija, neween sawu
 paschu bet arri sawu brahlu dsihwibu isglah-
 be. Tahdu stahstu es jums wehl dauds war-
 retu isteikt, bet juhs to paschi sinnaseet, ka
 tas teescham teesa, ka katra gudriba ko zil-
 weks mahzijeess irr un proht, katra sinna un
 skun-

flunste lai buht kahda buhdama, tomehr derri-
 ga irraid, muhs paschus jeb zittus paglahbt jeb
 eeksch waijadsihas palihdseht, un ta irraid
 labba leeta, kad zilweks katru spehku, ko
 Deews tam dewis, stiprinaht un wairoht dar-
 bojahs; bet tas newarr zittadi notikt ka zaur
 daschadahm mehginaschanahm un darboscha-
 nahm; un ta irr augsta sinna un gudriba pee
 behrnu audsinaschanas, kad wezzaki jeb fko-
 las mahzitaii behrneem weenumehr tahdus
 darbus dohd, zaur kurreem winnu dwehseles
 jeb meefas spehki kohpti, stiprinati un wai-
 roti tohp. Bet tur gudribas un prahtigas
 wehrunemfchanas waijaga. Wiff darbs kas
 mums weegli no rohkas eet, irr patihkams
 un mums preeku darra, bet ko mehse ne speh-
 jam, kas mums wiffai gruhiti nahkajs, tas
 mums reebjahs, to mehse atmettam. Ka
 waijag ar behrneem pee weegleem darbeem ee-
 fahkt, un arweenu us gruhitakeem noeet, bet
 bes pahrssteigfchanas bes peespeefchanas, ka-
 mehr pascheem gribbahs tahlaki eet, un tas
 teescham notiks, kad prahtigas mahzitajs tohs
wade

waddihš, jo tas irr zilweku dabbai no Deewa dohtš, allasch us preefschu dsihtees. Bet kas to labbi wehrá ne leef, tas wissu famaitahš, behrneem nepatikschanu un reebšchanu darrihš, un no ta tad rohnahš nejehdšiba, kuhtriba un flinkums. Schis nejauks netikums, kas dwehseles un meesas spehkus, kas to dahrgaku laizigu mantu, to mihlu wesselibu pohsta, arridsan zilweku par nabbagu darra. Jo kas sawu mantu strahdadams ne wairo, kas ikdeenas tehre un neko ne peln, tas tomehr pehdigi truhkumu zeetis. Lai gan kahds no tehweem un raddeem leelu mantu eemantojis, tomehr schis krahjums maggumá ees un gallu nemš, kad pats ne gribb strahdaht neds ko pelniht. Tapehž sakka Salamans (Sakk. w. 6, 9 = 11.) Zil ilgi gullitu flinki? Kad zelsees tu no tawa meega? Gulli magkeniht, snaudi magkeniht, saleezi rohkas magkeniht, ka tu gulli. Tad usees tew nabbadsiba ká zella wihrš, un tas truhkums ká apbrunnohšs wihrš. — Tas irr teescham teesa un labbi wehrá nemmama mah.

ziba, fo Salamans fakka; slinkumis un truhkums irr ihsti brahli, kas allasch kohpa turrahš un nekad ne schkirrahš. Daschubahungan zilweks zaur tahdu nelaimu pee ka winschpats wainigs newaid, truhkumá un nabba-dsibá friht, bet kad labs strahdatajš irraid, tad drihs atkal zekahš, un Deews tahdeem allasch palihds. — Mehš preezajamees, mehš mihtojam un gohdajam tahdu wihrn, kas ar maggumu eefahzis, un zaur Deewa swehtibu un tikfuschu strahdaschanu turrigš un baggats tappiš irr, mehš to labpraht dsirdam, kad tahds mums teiz un stahsta, ka winsch eefahkumá irr puhlejees, ka winsch ar daschadeem kawekleem zihnijees un daschadas gruchtibas pahrwarrejis. Mehš to ar leelu patikschanu klausamees un dauds no ta mahzamees, un muhsu sirdš preeku un lihgsmitibu juht, kad nu mehš dsirdam un redsam, ka tahds pilná Deewa swehtibá tohs baggatus auglus fatwu darbu bauda. Tas irr gohds, kad zilweks warr sazziht: es biju nabbags, bet zaur Deewa swehtibu un zaur tikfuschu strah-

strahdaschanu esmu es turrigē un baggats
 tappis; bet kauns un negohds tas irraid,
 kas zilweks zaur flinkumu un kuhtribu nab-
 bags tappis, un mehš ar nepatikschanu un
 reebfchanu us tahdu skattamees, kas baggats
 bijis, bet zaur paschu wainu, zaur netisku-
 meem un flinkumu par deedelneeku tappis,
 kas sew un zitteem par kaunu un naslu dsih-
 wo. Tā flinkums un kuhtriba zilweku pee-
 meesas un dwehseles nelaimigu darra, un
 wesselibu, baggatibu un gohdu maita. Lai
 tas jums newaid walti sazzihš, mihli lassit-
 taji! jums un wisseem zilwekeem irraid no
 pascha Deewa nolikts, eefsch sweedreem juh-
 su waiga sawu maisi ehst; pateizeet Deewam,
 kas jums gudru prahtu, wesselibu un spehku
 dewis irr, sawus darbus strahdaht. Lai
 jums ne reebjahs ta gruhra semmes kohpscha-
 na un lauku strahdaschana; tas no Deewa
 nolikts, (Sihr. 7, 15.) un tas irraid goh-
 digš un zeenijams ammatš, kas to darbu bag-
 gatigi atmaksā. Pateizeet pee ta, un ne
 pinneetees ar sweschahm leetahm, kas jums
 ne

ne klahjohs, ko juhs ne prohteet. Salamans salka (Salk. w. 12, 11.) Kas sawu semmi apstrahda, tas tars ar maissi pee-ehdi-nahts, bet kas pehz neleetibahm dsennahs, tam irr neprattiga firds. (Mod. 28, 19.) Kas sawu semmi apkohpj, tam buhs gan maisses, bet kas us neleetibahm dehdahs, tam buhs gan waijadsibas. Lai ta juhsu leelaka gahdaschana pee behrnu audsinaschanas irraid, wezzaki un skohlas mahzitaji! tohs no masahm deenahm pee darbeem eeraddinahht un par labbeem strahdneekem audsinahht. La irraid leelaka un dahrgaka baggatiba, nekà kad juhs winneem naudu un mantas krahjeet, un to gudribu ne mahzajt, scho mantu prahstigi walkoht, wairoht un paschi ko pelnitees. Lassajt wehl ko Salamans no flinkeem un kuhstreem salka (Salk. w. 6, 6 = 8.) Eij pee tahs skudras, tu flinki! luhko winnas zellus, un tohpi gudrs. Zebshu tai nekahds leelskungs, nei wirsneeks, nei kungs irraid; tomehr ta sawu maissi wassarà fataisa, sawu barribu sakrahj ta plaujama laika. (Mod.

630 217

18, 9.) Kas flinkis irr pee sawa darba, tas irr weens brahlis ta isplih tetaja. (Mod. 19, 15. 24.) Slinkums leef zeeta meega eekrist, un weena kuhtra dwehsele zeetih's bad-du. Slinkis paslehp sawu rohku asoti, un ne sneegs aikal ar to pee muttes. (Mod. 21, 25.) Ta eekahroschana ta flinka nokauj winnu, jo winna rohkas leedsahs strahdaht. (Mod. 24, 30 = 34.) Es gahju sezzen weena flinka tihrumu, un sezzen weena besprah-tiga zilweka wihna dah'su. Un redsi, tur bij nahrtres ween wirsu, wissur tas bij ar datscheem apaudsis, un winna akmains muh-ris bij apgruis. Kad es to eeraudsiju, neh-mu es to pee firds, es redseju to, un dabuju tur pamahzishanu. Gull magkeniht, snavdi magkeniht, saleez magkeniht rohkas gulle-danis; tad usees tew tawa nabbadsiba ka zek-la wihrs, un taws truhkums ka apbrunnoh'ts wihrs. (Mod. 26, 13 = 16.) Tas flinkis fakka, weens jauns lauwa irr us zekku, weens lauwa irr us eelahm. Ka durwis grohsahs eeksch sawahm engehm, tapat tas flinkis us

ka-

fawu gultu. Das flinkis paslehpj fawu rohs-
ku asoti, un gruhti tam nahē to atkal pee mut-
tes list. Das flinkis schkeetahs sawá prahtá
gudrafs nekà septini, kas gudrus padohmus
mahza. — Luhdseet Deewu, manni mihi!
Ea schis nejanks nezikkums pee jums un juhfu
behrneem ne rohnahs; peeminneet daudsfahrt
Deewu ar preeku un pateizibu, un lai ta juh-
fu deenischfiga luhgschana irraid: Lai Deews,
es darru to, lai darru neapnizzis, Pehz ko
tu effi man schi pasaulité lizzis. Kas man
irr jostrahda, lai tschakli pasteidsahs, Un lai
mans darbinsch arr' pareisi isdohdahs.

m. S.

Kà Prahtneeku Zannis fawu Dehlu Kristapu irr audsinajis.

Prahtneeku Zannis bija jau wezs, bet
gudrs un gohdigs wihrs, ko wiffi laudis tan-
ni zeemá lohti zeenija un mihleja. Waklarôs
un wiffwairak swehtdeenás pehz basnizas-lai-
ka,

ka, kad laudim wallas bija no darbeem, tad
 tee gohdigi un prahtigi fainneeki un wezzaki
 no ta zeema, ne ta, ka tee palaidneeki, krohgā
 sehdeja, dserdami un spehledami; bet wezzu
 prahtneeku Zanni apmekleja, kas winnus
 mihli usnehme. Tē winni kahdu malzinu ar
 winnu nodsehras, un Zannis stahstija teem
 no daschadahm leetahm, ko winsch ka wezs
 wihrs jau pasaulē bija redsejis. Starp zit-
 teem stahsteem un farunnaschanahm fahze
 winsch teem arri weenreis isteikt, ka winsch
 faru dehlu, to gohdigu, gudru un turrigu
 fainneeku Kristapu Prahtneeku mahjās, bija
 audsinajis, pee kurra Zannis wehl taggad
 wezzumā dsihwoja. — Mehš effam schohs
 winna stahstus dabbutuschi sinnaht, un ap-
 nehmuschees, teem mihkeem lassitajeem schihš
 Gaddagrahmataš tohs pa gabbaleem schinni
 grahmatinā eelikt, tā, ka ikkatrā zettorkšni
 kahda dalka no Zanna behrnu-audsinaschanas
 taps eedrikketa. Un taggad gribbam mehš
 ar scho pirmu zettorkšni schi Gadda-gahjuma
 eefahkt

Pirma nodalka.

Kas preeksh Kristapa peedsim-
fchanas notizzis.

Behrni, tà fahze Jannis weená sweht-
deenas pawalkarâ us saweem kaimiseem run-
naht, behrni naw kahpostu-galwas, bet to-
mehr daschâs leetâs kahposteem lihdsinajahs.
Kad es labbus kahpostus gribbu, tad man
labbu fehllu jasehj, un tohs pareisi jakohpj.
Ja tiklai weena no schahm diwejahm leetahm
truhkst, tad jau tur dauds lahga ne buhs.
Remtu es fehllu no wahjeem sihkeem stahdi-
neem, tad es gan arri stahdiaus dabbutu;
bet lai fuhdus gahstu, lai laistitu, lai kohptu,
zik gribbedams, tomehr sihki, sakruppuschi
knappati buhs un paliks. Sehtu es tur pretti
arri labbu fehllu, bet ne kohptu pehz tohs
stahdus ar sinu un apdohmu, tad jeb tahrpi
tohs noehstu, jeb tee sawihtu un sakruptu.
Tapat irr tas arridsan ar behrneem. Kad
juhš nu manni jautajeet, tà tas jelle nahzees,
ka manni behrni man tik labbi irr isdewu-
schees, tad man jau no pirma galla irr ja-
eefahk.

Es esmu, gohds Deewam! no it stipreem un wesseleem wezzakeem zehlees, un arri patš allasch wessels bijis. Manni wezzaki arri bija prahtigi laudis, kas par mannu wesselibu gahdaja. Mans tehws sinnaja manni ta pee fewis peemihlinaht, un mannu sirdi us sawu pussi lohziht, ka es winnam wissu isteižu, un ne ko preeksch winna ne flehpu. Tabapehž warreja winsch man arribsan no daschas slep-penas negantibas un besdeewibas fargaht. Kad es jo wairak peeaugu, tad winsch manni daudsfahrt pamahziija, ka man prett seewiskahm buhs turretees. Ta palikku es tad, paldeews schehligam Deewam, tihrs un skaidrs no neschkihstibas, un jau diwidemit tschetrus gaddus wezs buhdams, ne biju es zaur ne kahdu beskaunibu sawu jaunibas-spehku saudejis, neds sawu meesu gahnijis.

Weenreis patlabban sawa peedsimschanas = deena nehme tehws manni lihds sche schinni birse weenu paschu, un apsehдахs ap-paksch weena ohsola. Nahž schurp, fazzija winsch us manni, apsehdees ar manni sche

ap=

appakſch ſchi ohſola, kaſ man ſtarp wiſſeem
 kohkeem paſaulé taſ wiſſimihlakaiſ irraid, woi
 tu ſinni, kapehꝫ? — Nu, atbildeju eſ, kà
 tad man to buhſ ſinnaht, tehwiſ? — Eſ tew
 to gribbu teikt, runnaja wiwiſch jo prohjam.
 Sche' appakſch ſchi ohſola irr tawa mahte man
 ſohlijufi, pee man eet. Igi biju eſ jau pehꝫ
 wiwnaſ prezzejis, bet allafch ſchi man peekoh-
 dinaja, lai wehl pagaidoht. Pehdigi it ap-
 wezzeem Mikkeleem gahju eſ weenreiß ar wi-
 nu ſeereht, mehſ nahjam pee ſchi ohſola, eſ
 ſchè ar wiwnu apſehdohſ, nehmu to pee roh-
 kaſ, un ſazziju: Woi tad tu ne maſ ne grib-
 bi pee mannim nahkt? Winna noſarke, no-
 greese waigu, dewe man rohku, un ſazzija:
 eſ eefchu. — Ak! dehlſ, kaſ taſ par preeku
 bija! Eſ aplampis wiwnu butſchoju, un
 tuhlin gahjam mehſ pee ſaweem wezzakeem,
 un ſazzijam, ka mehſ gribboſchi apnemtees. —
 Ta, ka tu man ſcho ohſolu ne nozehrt, to eſ
 tew ſakku. Un arri taweem behrneem un
 behrnu-behrneem buhſ tew to peeteikt. Woi
 tu dſirdi?

Es fohsidams winnam rohku dewu.

Pehz kahdu brihtinu ar rohku pahr azzim brauzijees, fahze winsch atkal: Bet, dehs, man tew wehl ko irr jafakka. Es esmu scho-deen peezydesmit gaddus weyz, un wehsetu gan, ka es wehl preeksch sawas pehdigas stundinas kahdu behrna: behrninu redsetu. Woi tu tad ne gribbi seewu nemt? — Es galwu nokah-ris atbildeju, kapeh; ne!

Tehws. Woi tu, kas sinn, jau kahdu meitu sirdi effi eenehmis?

Es. Woi es?

Tehws. Sinnams tu.

Es. Woi es meitu?

Tehws. Nu sinnams, meitu. Kapeh; tu tad kaunees? Woi tu nu fahksi preeksch tawa tehwa flehptees? Sakki man, woi tu jau effi kahdu meitu prahta eenehmis?

Es. Esmu gan, Tehws.

Tehws. Un tai irr wahrds?

Es. Marie, muhsu dseedatoja meita.

Tehws. Ah redf schè, labs dehs, teh-wam ne weenu wahrdinu no tam naw faz-zijis.

Es

Es. Woi tad juhs manni pehz to jautajufchi, tehws?

Tehws. Nu, nu, labbi gan. Ta meita irr wessela, gohdiga, prahtiga, labba famanniga strahdneeze: Bet woi tad tu winnu ihsti mihlu turr?

Es. Ak! tu mihlais Deews, weenu mehr man prahts us winnu irraid. Es pehz ne kahdas zittas meitas ne luhkoht ne luhkoju.

Tehws. Labbi un jo labbi. Jo sinni, dehs, kad laulati laudis tahdus behrnus gribb dsemdeht, ka tu effi, tad winneem arri waijag ittin no sirds mihletees. Jo zittadi tik wahrigi un kuhtri behrni pasaulé nahk. Un ko warr ar tahdeem eefahkt? Bet woi tad Marie arri tewi mihlu turr?

Es. Tizzu gan. Jo allasch winna manni mihligi apfweizina, un ar man runna, kad ar manni sateekahs.

Tehws. Ko tu dohma, ka buhtu, ja es schodeen dseedataju ar Mariu pee mums noluhgtu?

Es tehvam ap faklu krisdams un rohlas

butschodams, fazziju: Ak! mannu deeninu,
 kahds labß tehws juhs effat.

Nu mehß pazehluschees us mahjahm gah-
 jam. Bet tehws aisgahje pee dseedataja, un
 pehß kahdu brihtinu atwedde winsch dseedataju
 un Mariu. Rà man tad ap sirdi bija, to es
 ne spehju isteikt. Tehws ar mahti ilgu brihdi
 fluffam runnaja. Pehß mehß apsehdamees
 pee galda ehst, un mahte sehadinaja Mariu pee
 mannim flaht. Es pahr wissu meesu dreb-
 beju, un ne warreju ne wahrdinu runnaht.

Pehß wakkarina nehme tehws dseedataju
 fawrup, atnahje tad atkal pasmeedamees,
 wedde manni faktina, un fazzija man fluffi-
 nam ausi: Nu, dehs, es un mahte tew weh-
 lejam, Mariu apnemt. Dseedatais arri ar
 meeru irr. Nu tik truhkst, ka Marie patti
 sohla, pee tewim eet. Eij ar winnu seereht,
 apsehdees tur appaksch ta ohsola, kas man tik
 mihlsch irr, un raugi, woi tu winnu warri
 peeluhgt. — Mehß gahjam wissi seereht. Pee
 tahß birses nahzis, luhdsu es Mariu, ar man-
 nim lihds eet, un apsehdohs ar winnu ap-
 paksch

paßsch tehwa ohsola. — Te' sehdejam mehß nu, galwas nofahruschi, un ne runnajam ne wahrdinu. Es pehdigi sawá prahtá dohma-ju: Tà jau mehß gallá ne nahßsim, un sahzu nu pirmais runnaht: Schodeen irr jaußß laizinsch.

Marie. It jaußß laißß.

Es. Es tiklai par to preezajohß, ka schodeen manna tehwa dsimta deena irraid.

Marie. Tas irr teesa.

Es. Mans tehws irr pateesi labß tehws

Marie. Winsch irr it labß tehws.

Es. Winsch man schodeen leelu preeku darriliss.

Marie. Tà.

Es. Winsch man schodeen teize, ka manna mahte winnam appaßsch schi ohsola irr soh-lijusi, pee winna eet.

Marie. Woi schè appaßsch schi ohsola?

Es. Schè pat, un tà winsch gan weh-letu — —

Maria. Ko tad?

Es. Ka weena meita man arri fohlitu, pee man eet.

Maria. Kurra tad?

Te' palikku es kluff. Us weenreis eedrohschinajees, nehme es Mariu pee rohlas, un fazziju winnai kluffinam ausi: Mariai man to buhs sohliht. Nu sahjam meh's wehl wairak runnaht, un pehdigi winna man apsohlijahs. Tuhlin aislehzu es nu ar Mariu pee muhsu wezzakeem, un fazziju: Winna man irr sohlijusi, manna seewa tapt. Nu bij preeks wiffas mallas. Meh's gahjam us mahjahm, es un Marie mijam zimbus, un to paschu wakkaru isdsehram meh's wehl pahristohpinu allus. Mans tehws dsehre us ta jauna pahra wesselibu, un fazzija: Ta irr wehl dsimta deena. Es esmu sawu muhschu ruhpejees, un mannus behrnus eeraddinajis, man allasch wiffu teikt, un ne ko slehpt. Schodeen irr man preeks no ta. Mans dehs irr topaschu meitu eemihlejis, ko meh's wezzaki winnam wehlejam. Bet nu es arrigribbu kahas taisiht, la wehl muhsu semme' naw redsetas.

To jelle ne darrajt, eefahze dseedatais, ko tad ta plascha tehreshana palihds? Ta tif naudu makfa, un teem jauneem laudim naw ne kahds labbums no tahs.

Tè fahze mans tehws smeetees, un faggi-
ja: Dseedatais, juhš manni ne isprohtat. Kad es us manna dehla kahsahm dauds tehre-
tu, tad ta jau ne buhtu ne kahda sawada leeta;
jo wiffi laudis muhsu semmé tà darra, tehre un
isfchkehrsch, ka tee jauni laudis weenu jeb diwi
gaddus buhtu warrejuschi no ta pahrtikt,
kas tur isdohts tohp. To es ne darrifchu, es
leelas dsihras ne taififchu, teem jauneem lau-
dim buhs jaunas glihschas drehbes dahbuht, ko
tee ir pehz kahsahm fwiehtdeenäs walkaht warr.
Us kahsahm mehš tikkai tohs tuwakus raddus
luhgsim, un tahs dsihras tà taififim, ka if-
weens warr paehst, bet ne weens flims ne tohp.

Un tà arri bija. Pehz 4 neddelahm
tehws mannim kahsas taifija, mums bija
trihš ehdeeni, un kahda muzzina allus, un
tà bijam mehš it no firds preezigi.

Kad paehduschi bijam, nehme tehws
manni farwup, un fazzija: redsi, dehs, mehš
effam it preezigi bijuschi, mehš effam ehdufchi
un dsehruſchi, zil firds gribbeja, un tomehr
ar ſahtu un gauſu. Nu mums riht galwa
ne ſahpehs, un ehdeens atkal pee firds 'ees.
Kà taš ar ehdeenu un dsehreenu irraid, tà irr
taš ar zittahm leetahm arri. Wiſſ ar ſahtu
un gauſu, un pirms ne, kamehr meesai grib-
bahš; tad paleel zilweks weffels, un preezigs,
un ne apnihkst ne ſahdu leetu. Woi tu manni
prohti, dehs?

Prohtu gan, atbildeju es.

Nu tad, fazzija wiſch, darri ir tà! Un
nu gribbetu es wehl ſahdu johku us ſahſahm
darriht. Tu ſinni, ka kaiminu Sappei wehl
parradi irr no nelaika wihra. Winna gribb
ſawu gohwi pahrdohht, ka ta tohs parradus
warretu nomakſaht, un pahre to laiku, ka
mehš ſche luſtigi effam, ta nabbaga ſeewina
mahjās raud un behdajahš. Muhsu melnai
gohwei buhs nahkofchu neddelu telſch. Ko
tu dohma, woi ne warretum, kad jau wiſſi
gull,

gull, winnaš stalli eet, un tur to melnu gohwi winnai eeseet.

Es tuhlin biju ar meeru, un mehš fawu johku til labbi isdarrijam, ka ne weens to ne nomannija. — No rihta, patlabban brohfasta laika atnahze Sappe, un isteize ar leelu preeku, ka winna scho riht gruhfchnu gohtinu fawâ stalli effoti atraddusi. — Mans tehws winnai labbu laimi wehleja. Bet Prahtneek, fazzija schi, ka buhs man tad to saprast? La gohws jo juns peederr.

Tehws. Nu ko wehl. Manna fainneeze schodeen wiffas kuhdis irr bijusi, un mannas gohwis wiffas bij peeseetas.

Sappe. Ekkur ehrmi, es nu juhfu gohwi ne pasihfchu.

Tehws. Naw teefa, naw teefa. Mannas gohwis man wiffas irr. Eij us mahjahm, Sappin, lohþ taru gohtinu labbi, un pateiz schehligam Deewam, kas tew to nowehlejis.

Lè fahze Sappe raubacht, nehme mannu tehwa pee rohkas, un fazzija: Prahtneek,
par

par to Deew's juhfu behrnus un behrnu-behr-
nus swehtih's, ka juh's nabbageem laudim tik
labpraht palihdseet. — Man sahze affaras
birt.

Pehz gahjam meh's us laufu. Mans
tehws nowedde manni un mannu jaunu feewu
atkal appaksch sawa ohsola. Du, fazzija
winsch, behrni, ka patih'e jums tas joh'ks,
ko es us juhfu kahsahm darrijis esmu? Ak!
Zehws, juh's pateesi weens Gohda-zilwek's
esseet, fazzija manna feewa, tas mums wif-
feem preeku darrija, wisseem affaras azjis
stahweja.

Zehws. To esmu es juhfu labbad darri-
jis, mihti behrni, ka juh's redsetut, kahdu
preeku zilwek's few un zitteem darriht warr,
kad winsch ar sawu padohminu prahtigi dsih-
wo. Buhtu es jums tahdas kahsas taisijis,
ka sch'e mehds taisiht, tad buhtu daschas ap-
zirknes tulschas, un labs naudas-pulzinsch
arri iztehreh'ts, un ko tas buhtu palihdsejis?
Meh's ne buhtum ne puss tik preezigi bijuschi,
ka meh's wakkar bijam, schodeen sahpetu mums
gal-

galwas, un kam tad ta tehreschana un tee
zitti neeki, lo us fahsahm zeeni, buhtu par
labbu bijuschî. Mans johks man par wissu
ne desmit dahlderus ne maksa, un ta nabbaga
Sappina irr no sawahm behdahm isglahbta.
Nu, behrni, peeminneet to, un darrajt arri
tà, tad juhs sawâ laulibâ preeku redsefet,
un Deews juhs smehtihš.

Pehz kahdu Beerendeeles-gaddu manniju
es, ka manna seewa us gruhtahm kahjahm
bija, es mahtei to pasazzijsu. Schi likke man-
nu seewu aizinaht, un runnaja tà us winnu:
Es preezajohš, mihla weddekle, par to sin-
nu, lo dehlš man taggad no tew dewis irr,
ka tas ar tewim zittadi irr. Ne behdajees ta-
dehl, es esmu feschus wesselus behrnus dsen-
dejsi, un Deews man allasch irr palihdsejis.
Tu effi jauna un spirgta seewa, Deews tew
arri palihdsehš. Strahda tiklai ar weenu.
Jo tschallaka un schiglaka tahda seewa irraid,
jo lehtaka irr arri ta dsendeschana. Bet sar-
gees til, ka tu ne lezz, jeb gruhtas nastas ne
zell jeb ness, nedš par leeku steepjees. Chit
tu

tu arri warri, lo Deewš dewiš, het fargees
 tomehr no pahrlaeku fihwa jeb fahlita ehdeena.
 Jo taš fihwums eet behnam affiniš, un no
 tam žellahš daschadas faites. Wehl man
 tew fahdš padohms irr jadohd. Taggad tu
 fajuttifi, ka tu daudš ahtraka effi, ne ka žit-
 teem laikeem, ka tu jo ahtri sadufmojees, tif
 drihs, ka kaut kaš pehž tawa prahta ne eet,
 ka tu par neekeem isbihstees, jeb pehž daschahm
 leetahm par leeku fahriga effi. Zittá břihti
 tu atkal galwu nofahruši, ar weltigahm beh-
 dahm fausees. Kad taš ar manniš tã bija,
 tad es ikrihtu fahdu labbu mahžibu no Deewa
 wahrdeem jeb dseefmu-grahmatas prahtã ee-
 fpeede. Kad man nu pehž tahdas dohmas
 eeschahwahš prahtã, tad es tuhlin to labbu
 mahžibu peeminneju, un wiš atkal pahrgah-
 je. Seewas us tahdahm fahjahm buhdamas
 allasch jo wahrigas un jo glehwas irr, tad
 waijag allasch, ar lo eedrohschinatees, un tẽ
 irr labbas dohmas un mahžibas tohti der-
 rigas.

Das bija lohti labbi, ka manna mahte winnu ta pamahzija. Jo nu wianna arri tahm zittahm wezzahm mahmirahm ne flausija, ko tahs wiannai daschkahrt gribbeja eerunnah.

Ta arri daschas wezzas seewas nahje, un sohljahs, mannai seewai tais raises palihdsieht. Bet manna mahte jau sinnaja, ka daschas tahdas wezzas seewas neapdohmigas irr, un daschu nabbagu seewu preekschlaika jau mohza, un pee dsendeschanas speesch, piemš wehl tahs ihstas behrna-raises nahk; jeb arri to augliti sanemdamaš, tik neprah-tigi un aplam turrahs, ka Deewam schehl! daschkahrt behrns un mahte wahrguki tohp us wissu muhschu. Tapehš manna mahte tahm wezzahm seewahm to skaidri nosazzija, lai ne mas ne nahkoschas. Tikkai weenu wezzu mahti, ar wahrdu Margreete, usrunnaja wianna, lai ta mannai seewai palihdsoti. Schi nu bija lohti prahtiga, un apdohmiga seewa, kas wissu ar lehnibu un sapraschanu darrija, un arri no muischas-daktera padoh-

mu

mu mellejusi, un jau daschas labbas mahzi-
bas bija dsirdejusi, kà ar tahdahm seewahm
effus jaturrahš.

Tas dsemdešanas laiks nu nahze, un
Deews palihdseja it labbi. Pehz puss-
stundinas bija wiff pahzeests, un mans Krista-
pinfch peedsimme. Kas tas par preeku bija
man, manneem wezakeem, un mannam see-
was-tehwam! Tè noprattu es ihsti, ka
tas preeks, ko zilweks sawas mahjas un pee-
teem gohdigeem saweseem atrohn, dauds sal-
daks irr, ne kà wiffi zitti preeki, kas naudu
maksā.

Manna mahte aplampe mannu seewu ap
faklu, ar affarahm, un fazzija: Nu redsi,
mihla weddelle, tu effi labbam padohmam
klaufijusi, un arri tahdas deenas, kà gohdi-
ga seewa, strahdajusi. Tapedz Deews tew
arri tawā dsemdešanas-stundina tik labbi
irr palihdsejis. Klausī nu arri jo prohjam,
manna mihla, ne dsferri stipru allu, jo tas irr
preeksch seewahm feschās neddelās tik labb kà
uahwes-sahles.

Un arri ne kahdu brandwihnu, fazzija muishas-dakteris, kas pee mums atjahjis un muhsu labs draugs bija.

Kā? Daktera, lungs, atbildeja manna mahte, ko tad juhs dohmajeet no mannas weddeklas? Winna ne weffelās deenās brandwihnu ne dserr. Kā tad winna nu wehl feschās neddeklas brandwihnu dsers?

Nu tas irr ittin labbi, fazzija dakteris. Bet es sinnu, ka daschas seewas to mehds darriht, un ir jauneem behrneem jau brandwihnu mutté eelaisch. Tapeh3 es ir taggad dohmaju, ka labs padohms skahdi ne darrihs.

Ohtra nodalka.

Kā Kristaps no masahin deenahin Eohpts tappis.

Manna seewa sihdinaja fawu behrnu bes jeb kahdas leelas laites. Arri kruhtis palik-ke weffelās, un tas nahze arridsan zaur mannas mahtes gudru padohmu. Schi bija Mariai trihs mehneschus preeksch ta dsemdechanas = laika ohsola = ahbolus dewusi, no ka
blak-

blakku taisa (Galläpfel), un to ikweenä Ap-
teeki jeb arri pee zitteem prezzineekeem dab-
buhht warr. Tohs bija wiinna us pussi pahrs-
schkehlusi, un wirsgallä masu zauruminu tai-
sijusi. Mariai bij tahdus pahrschkestus ah-
bolus brandwihnä jamehrze, un us teem pup-
pu-galleem jausseen, un japaturr, kamehr
sauhi tappe. Tad atkal zittus tapat mehrze-
tus janemum, un jausseen. Zaur to tappe
tee galli uswilkti un jo zeeti un stipri. Ween-
reis tomehr Mahriai tai weenä kruhti zeets
tuhkums eemettahs. Bet manna mahte wiin-
nai arri palihdseja. Winna mahzija to, lin-
nus nemt, kas it tihvi no spalleem, un it
mihksti bija, ar teem bij tai to kruhti kahrtu-
kahrtahm weegli jabrauza, un tohs us tahm
kruhtim jawalka. Pehz diwi jeb trim dee-
nahm tas tuhkums pagallam noslahpe.

Du man arridsan irr jastahsta, kà mans
Kristapinsch no masahm deenahm kohpts tap-
pe. Tihstihst es wiinnu ne likke ne mas. Tas
nabbadsinsch, dohmaju es sawä prahtä, irr
tik ilgu laiku mahtes meefas fasppeests gulle-
jis,

jis, Deewō winnam tur irr palihdsejis ahrā,
 un winnam arri buhs sawu brihwibu patur-
 reht. Tadehl likku es winnam tik linnu-
 drahnu it weegli un swabbadi ap wehderu un
 mugguru aptiht, bet rohkas un kahjas palikke
 brihwas, un ar tahm winsch, zik gribbedams
 warreja spahrditees.

Dakteris bija man fazzijis, ka tas labbi
 effus un behrus lohti stiprinajus, kad tohs
 dauds-reisahm augsta uhdeni masgajoh. Bet,
 taisnibu saktoht, man bija bail, to behrnu
 tuhda lin augsta uhdeni eebahst. Es dohmaju
 sawa prahta, winsch preeksch sawas peedsim-
 schanas allasch siltuma bijis irr. Kad to nu
 us weenreis augsta uhdeni eebahsch, tad tas
 ne warr labbi buht. No eefahkuma, kahdas
 neddelas, likku es winnu tadehl remdena uh-
 deni masgah, un ta winsch pa masam ta ee-
 raddinajahs, ka winnu pehs it augsta uhdeni
 warreja masgah.

Ur ta behrna-ehdinaschanu, kad winsch jo
 leelaks kluē, un mahtes peens wairs ne pee-
 tikke, tappe ta darrihts. Es un manna see-
 wa

wa bijam salihguschi, arri schè peh̄ mannas
 mahtes mahzibahm darriht. Pirms wehl
 Kristapinsch peedsimme, mahzija muhs jau
 mahte, ka maseem behrneem ne buhschoht pu-
 tru, ar milteem beesi fataisitu doht; to behr-
 nu eelichas ne warroht panest, winna effoti
 no dauds prahligeem laudim dsirdejusi, ka
 behrni no tam leelu wehderu, zehrmus,
 schkihbas kahjas, un zittas nelabbas kaites
 dabujoschi un' kruppi paleel. Bisswairak
 tas pulks sweesta, ar ko tahdu putru samaisa,
 behrneem lohti kaitigs un neweffeligs effus.
 Tapehz nopirku es allasch frohgā kahdu weggi
 baltas maies, tas tappe sadruppinahs, un
 ar saldu peenu un druszin uhdeni it schkidri
 samaisihts, un kahda druszina fukkura eelikta.
 Ar to tappe Kristapinsch ehdinahs.

Weenreis pahrnahze es patlabban mahjas,
 kad manna seewa to behrnu ehdinaja. Win-
 nai bij masa karrotite, ar ko ta winnam to
 ehdeenu dewe. Tahs pirms desmit karroti-
 tes nogahje labbi; bet tē sahze tas behrns
 usruhkt, un wairs ne gribbeja. Manna
 see-

feewa gribbeja winnu ar warru speest, wehl nemt, un eefnehreja tam behrnam allasch ar pirkstu atkal mutté, fo tas bija islaidis. Es winnu jautaju, kapeh; tad winna tam behrnam wairak dohdoti, nè kà winsch gribb. Nu, atbildeja winna, winsch jo tik pahri karrotischu dabujis irr, winnam tomehr waijag sawa dalla. Bet, fazziju es, no ta jau wiffai labbaki warr sinnast, zil behrnam waijaga, kad usluhko, kamehr winsch nemm, kad wairis ne gribb, fo tad winnu buhs speest? — To tu ne prohti, atbildeja winna. Tas nu gan bija par dauds runnastis. Es isgahju ahra, kamehr firds atkal bij apremdejupees. Jo, tafnibu falkoht, es biju dusmigs tappis, kad winna man ta skaidri azzis fazzija, ka es to ne prohtus. Peh; laikā es winnu tomehr tik ilgi ar labbeem wahrdeem luhdsu un mahziju, kamehr winna tam behrnam wairak ne dewe, nè kà schis peenehme.

Wehl man irr jastahsta, kahda Kristapina gullas-weeta bija. Dakteris man fazzija,

ka schuhposchana behrneem ne derroti, bet
 galwu reibigu darroti. Kad behrneem meegs
 nahkoht, tad aismeegoschi winni jau no few
 pascheem bes schuhpfa, un schuhposchana; ;
 bet kad winneem meegs ne nahkoht, tad tas
 ne effoht labbi, winnus ar warru eemihdsi-
 naht. Manna Kristapina gulta bij garri-
 niks furwis, fo lehti warreja zelt, un nolift,
 fur patikke. Gessch ta furwia gulleja spil-
 wens, ar salmeem, un mihsstis galwas = spil-
 wens, ar sirgu = spalwahm peebahstis, un par
 apfeggu bija it weegls willana = dekkis. Ur
 lindrakeem jeb gruhteem swahrkeem es winnu
 ne likku nosagt. Schinni gultina gulleja
 mans Kristapinsch gahr di, un kad winsch pa-
 mohdahs, tad warreja winnu isnemt, un
 tuhlin ar winnu abra eet. Sweedri nekad ne-
 warreja atsubst, so winsch tai weegla gultina
 ne muhscham apswihdis ne bija.

Drefcha nodalka.

Rà par Kristapina dwehfeli gabdahs
tappis.

Kristapinsch, astonas neddelas wejs, raudaja weenreis sawa gultina. Mahte ne bija klast, un es winnu usstehmu. Winnu us rohkahm turredams, dohmaju es sawa prah-ta: tu nu gan par ta behrna meesu gabda; bet par winna dwehfeli tu wehl ne behda, un ta irr tomehr ta wiffaugstaka buhschana eeksch zilweka. Kad tu tik sinmatu, ko ar to behrnu eefahst? — Tà dohmadams, usskattijohs es us Kristapinu, un fauzu: Kristapin. Es pats ihsti ne sinnu, kapehs es tà fauzu. Bet kas notikke? Kristapinsch pasmehjahs: Ak! tu balti brighnumi! Kas tas par preeku bija! Tas man gahje zaur wifseem kauleem. Kristapin, fazziju es, tu man gan pasihsti. Voi tehwo pasihsti, kas tewi mihlu turr? winsch tewi mihlu turr. Kad tu labš Kristapinsch effi, tad es esmu labš tehws, itt labš tehws. — Tà es wehl wairak winnam plukschkeju preekscha, un so

D 2

wai-

wairak es pluffschkeju, jo wairak tas behrens
 smehjahs, un ar rohkahm un fahjahm paleh-
 ze. — No ta laika fahzu es jo wairak ar
 to behrenu darritees. Es runnaju winnam
 preekscha, it la saprastu winsch manni. Un
 jo wairak es runnaju, jo wairak schis lehze,
 smehjahs, un preezajahs. Wanna seewa
 daschfahrt ne sinnaja fur palitt no smeekleem,
 kad es ar Kristapiuu farunnajohs. — Dasch
 gudrneeks, ja tas to buhtu noklausijees, buhtu
 gan fazzijis: Woi tam wihram prahts irr?
 Ko pluffschke winsch tad tam behrenam tahdus
 neekus preekscha? Woi tad tahds mas behrens
 to warr saprast? — Bet es ne esmu leels gu-
 drneeks, un ta irr man sawas ihpaschigas
 dohmae. Tohs wahrduß tas behrens ne sa-
 pratie, to es gan sinnu. Bet winsch no-
 mannija tomehr, la man labs prahts us
 winnu bija, ta, la jehrinisch to nomanna,
 kad aita pehz winna brehz, winsch eesihmeja
 tomehr mannu balsi, un fahze manni mihlu
 turreht. Kad tas pehz laika pee mahtes
 fruhstim it gahrvi sihde, un es istaba eenahzu,
 un

un fahzu runnaht, tuhlin nogreefahs winsch
 no fruchtim, skattijahs pehz mannis, un pa-
 smejhahs, peelikke atkal mutti pee mahtes
 fruchtim, un sneedse man rohku; tad es to
 rohku wallam palaidu, tad winsch atkal pehz
 mannim atgreefahs, un man to rohku snee-
 dse. Kad es isgahju, tad fahze winsch rau-
 daht, un noskattijahs pehz mannim. — Kur-
 ram tehwan tas preeku ne darrihs! — Wehl
 man kas irr japeeminn. Kad Kristapinsch
 daschu reisu nemeerigs bija un brehze, tad
 Maria atslehgt pulzianu nehmuſi, tam preeksch
 ausim pohgaja. — Tã jau behrenu ne apklus-
 sinahs, dohmaju es fawã prahã, tas winnu
 gan wehl wairaf kaitino. Un tã arri bija.
 Jo wairaf pohgahs tappe, jo stipraki Kri-
 stapinsch brehze. Es to mannai seerwai faz-
 ziju, un atslehgas panehmis, pohgaju es
 wannai preeksch ausim, un jautaju: kã pa-
 tih? tew tahdas spehles?

Sinnams, atbildeja winno, tahs man
 gan ne patih, un behrnam gan arri ne warr
 patikt. Bet sakk man jelle, ko buhs man
 tad

tad ar to behrnu darriht, kad tas til gauschi
brehje?

Tè stahweju es, azzis atplehtis, un ne
sinnaju, to atbildeht. Tas bija mannai see-
wai kà rassa us sahlitehm. Winna sahje pil-
nà kaskà smeetees, un sazzija: Nu, gudrais
Prahtneeku Zanni, fakki man jelle, kà buhs
man to behrnu apfluffinaht?

Es isgahju ahrà. Man bija tas eerad-
dums, kad man kaut kahda leeta ruhpes dar-
rija, ka es sawrup gahju un trallinaju. Tà
eefahju es ir taggad trallinaht. Us weenreis
dohmajū es, kas sinn, woi tas Kristapinam
labbaki ne patiks, kà ta pohgaschana ar at-
flehgham. Es atkal istabà eefschà. Krista-
pinsch wehl brehje. Seewa, sazziju es, dohd
man to behrnu. Es nehme to us rohkahm,
un sahju trallinaht. Tuhlin palikke Krista-
pinsch fluffu, sahje pehdigi smeetees, un ar
rohkahm un kahjahm lehkaht. Tè, sazziju es
nu smeedamees us sawu seewu, tè, Mahrijin,
nemmi nu tawu behrnu, kas pehdigais smei-
jahs, smeijahs ar gohdu.

No ta laika sahje manna seewa arri tral-
linacht, kad Kristopinsch brehje, un apmeeri-
naja to dauds reisahm. — Bet sinnamš, al-
lasch tas arri ne palihdseja. Tà nahje winna
weenreis ar to behrnu pee man, un sazzija:
redsi jelle, Bihrin, kà tas behrns raustahs,
grohsahs un brehje. Gan es dseedu, gan ko
ne ko darru, ne kas, kad jau brehje, tad brehje.

Es. Tè es arri padohmu ne sinnu. Ut-
sauh mahti, kas sinn, woi ta ne warrehs pa-
lihdscht.

Maria gahje. Bet wehl greesahs ta at-
pakkat, un sazzija: Kà buhtu, ja wehl rau-
dsitum, woi tam masam laut kas pee meefas
newaid, kas winnam sahpes darra?

Mehs sahjam to behrnu isgehrbt. Tà kà
krels isgehrbts bija, eebrehzahs manna see-
wa: Wai mannu deeninu, reds sche. Tè
bija seels skabbargš ta nabbaga puisischa mug-
gurá eeduhrees. Es to iswilku, mehs winnu
apgehrbam, manna seewa tam preekscha-
trallinaja, likke to pee kruhtim, un Krista-
pinsch tappe meerigs.

Manna mahte no laidara atnahfusi, us-
 teize mannu seewu, ka ta gudri bija darrijusi.
 Kad masß behrens pahr leeku brehß, fazzija win-
 na, un ne masß meerigß ne paleek, tad winnam
 pateesi kaut kahdas fahpes irr. Mehß pee-
 auguschi laudis warram isteikt, kas mums
 fahp. Masß behrens tikfai spehji brehkt, zaur
 to mekle winsch paligu, un tad irr wezzakeem
 un kohpejahm jaismekle, kas winnam kaisch.
 Za tee to ne warr atrast, tad irr paligu jame-
 kle pee ihsta prahtiga un mahzita Uhrsta.
 Za atminnohs es wehl weenu leelu kauna-lee-
 tu no weenas seewas. Schai arri bija masß
 behrens, tas weenreis fahze brehkt, un ne rim-
 me ne deenu ne nakti. Za seewa aigahje
 pee weena aplama zilwela, kas leelijahs, ka
 winsch prohtus kaites dseedinaht. Schim
 fuhdseja winna, ka tas behrens ne deenu ne
 nakti ne gulloht, bet brehzoht, un winna pat-
 ti arri ne warreti ne azzj aistaisiht. Nu, fazz-
 zija tas wiltus-dakteris, to mehß gan grib-
 bam glahbt. Winsch eedewe tam behrnam
 tahdas fahles, kas meegu padarra. Tas
 behr-

Behrninsch aismigge, un — wehl schodeen
 buhs winnam pamohstees, winsch tai meegā
 palikke un nomirre. Zo tahdas meega-sahles,
 aplam un bes sinnaas dohtas, eemidsina tā,
 ka zilwekō wairō ne pamohstahs. — Pehz,
 kad tas lihkitis tappe isgehrōts, un nomaf-
 gahs, atradde tee laudis leelu augonu us ta
 behrna mugguru, par to bij winsch brehzis,
 bet ta ne-apdohmiga mahte to ne bija wehrā
 likkusi, nedf ismeklejusī, woi tam behrniam
 kaut kahda ahriega laite ne effoti, kas win-
 nam sahpes darroti.

Zettorta noballa.

Wehl no brehkschanas, un kà Krista-
 pinsch to pirmu sohbu dabbutis.

Weenreis Kristapinsch arri neschehligi
 brehze, mehō winnu isgehrōam, bet ne atrad-
 dam ne neeka. Patlabban bij weena kai-
 minu-seewa pee mums. La buhs kakla-
 waina, fazzija schi, tam behrniam kaklu ja-
 zell. Manna mahte eenahze eekschā. Ne
 nemmeet par launu, eefahze schi, mihta kai-
 mi-

minene, taß newaid ne maß labbi, allasch us
 fakla wainu dohmaht, kad sichs behrens lohti
 brehz. Daschi tad tahdu nabbagu jaunekliti
 tikfai welti mohza, faklu spaida un zell, un
 Deewam shehl! zaur to winnam faklu slim-
 mu darra, kas papreeksch weffels bija; zik lehti
 warr tahdam sichkam behrninam woi rihklite,
 woi pakausi ar to spaidischanu un grohsischa-
 nu kaut fo maitaht. Mehß zillajam un nes-
 sam to behrnu lehni un ar prahtu, tapehz
 winnam arri fakls tik lehti ne warr nofrist. —
 Pagaidajt, fazzija winna us mums, pagai-
 dajt wehl kahdu brihdi, kas sinn, woi tam
 behrnam tee wehji wehdera newaid aisturreti.
 Te nehme winna to behrnu us rohkahm, lez-
 zinaja to, un tralleja tam preekscha; bet Kri-
 stapinsch brehze ar weenu ween. Tas ne
 kaisch ne fo, fazzija manna mahte, zaur to
 brehschanu tohp winna eekschas kustinatas,
 un tee wehji no wehdera isdsiht. — Ta arri
 bija. Pehz kahda brihscha jahze tee aistur-
 reti wehji noet, un Kristaps palikke jo mee-
 rigß.

Kad muhsu dehlinsch jau gan drihs puff-
 gabbu wezs bija, sahze winnam seekalas no
 muttes tezzeh, winsch turreja rohku allasch
 muttē, un kohde un spaidija to ar smadse-
 nehni. Mehš jau nomannijam, ka winsch
 sohbus perreja. Manna mahte sazzija: Da-
 schi behrni mirst, sohbus perrejoh, man gohds
 Deewam! ne weens behrns no tam newaid
 mirris. Es ar manneem behrneem tà darriju.
 Redseet, behrns, kas sohbus perre, bahsch
 allasch rohku muttē, zaur to rahda winsch, ka
 winsch laut ko gribb, kur uskohst, ka ta gal-
 la tais smadsenes zaura tohp, un tee sohbi
 warr isnahkt. Tē dohd nu daschi tahdeem
 behrneem atslehgas, jeb zittas pahrleeku zeetas
 leetas. Es dewu manneem behrneem, tah-
 dá laikā maifes garrosi, to tee kohde un sihde,
 un wiff isdewahs labbi. Bet mahtei jeb auf-
 letajai irr tif labbi japeeluhko, ka behrns pahr-
 leeku leelu kummosu no tahs garroses ne no
 luppina un faktā ne dabbu. Mehš nu arri-
 dsan pehz mahtes mahzibahm darrijam. Kri-
 stapinsch bija nemeerigs, un brehze, arri tral-
le-

leschana ne palihdseja. Bet ko darriht? Mehš bijam pazeetigi, un dohmajam, ka muhsu wezzaki jo arri tahdas behdas ar mums bija redsejuschi. Weenreis ehdinaja manna seewa Kristapinu pussdeenās laika. Tē dsirdeja winna, ka ta karrotite, tik drihs kà winna to no ta behrna muttes isnehme, peeduhrahš un klabbinaja. Winna tam behrnam eeskattijahš muttē, un redsi weens sohbs bija isnahjis. Wihrs, ussauze winna manni, woi tu ko jaunu simi? tawam Kristapinam irr sohbs. Tē bij preekš wiffās mallās, un tē peemiršam mehš wiffas behdas, ko mehš deenu un nakti ar to behrnu bijam zeetuschchi. Tee zitti preekšch - sohbi nahze arri zits paklak zittu bes dauds fahpehm, un ne dohmojoht, tē bij tam behrnam mutte pilna ar sohbeem.

Peekta nodalka.

Kristapinšch mahza šawu tehwu.

Nu es it preezigs nomanniju, ka Kristapinšch allasch jo usmannigs tappe, kad es ar
win-

winnu runnaju, un zaur to dabbuju es jo wairak lustes, ar winnu plukschkeht. Bet no ka tad plukschkeht? — To es pats wairs ne sinnaju. Kristapinsch manni to mahzija.

Schê irr man tad atkal weena leeta ja-peeminn. — Bes leelijchanas fakkoht, wiffi laudis manni usteize, ka es labbi prohtus behrnus audsinahht. Manni behrni bija wes-feli, sapratrigi, gudri, gohdigi un taijni, un paklausija man us wahrdu. Tê jautaja nu tee laudis manni daschkahrt: Zanni, fak-ki jelle, fur tad tu effi mahzijeess behrnus tik labbi audsinahht? Tad atbildeju es teem: no manneem behrneem pascheem es to esmu mahzijeess. Un tas arridsan teesa irr. To kas tik labbi wehrâ leek, kahdas leetas behrneem par labbu irr, jeb patihk, un ka winnu sirdi warr lohziht, tas wijsu lehti mahzijeess. To es arri weenreis it skaidri nomanniju. Man bij stalli pee sirgeem jaeet, patlabban aukleju es Kristapinu, un nehme to lihds. Ak! tu mannu baltu deenu, ka usplehte schis azzis, tohs sirgus redsedams. Nu jau bija gan

gan, nu fahju es tuhlin pluschkeht: redsi,
 firgš, kà winsch ar kahjam gruhsch (un tē
 gruhdu es pats ar kahju, lai behrens to ihsti
 faproht,) rē, kà winsch ehd, kà ar sohbeem
 gremmo (tē rahdiju es us manneem sohbeem.)
 Un tà runnaju es labbu brihdi ar winnu.
 Kad es nu gribbeju no stalla iseet, tad Kri-
 stapinsch greesahs atpakkaf, rohkas pehz fir-
 geem issteepdams. Es winnu stalli eeneffis,
 winnam no jauna rahdiju un stahstiju.

Nedsebamš, kahdu preeku tas tam behr-
 nam darrija, kad winsch kaut ko dsihwu re-
 dseja, parahdiju es winnam nu ikdeenas kaut
 ko. Tē gahjam mehš kuhstis pee lohpeem, tē
 pee zahleem, tē pee zuhkahn, tē pee airtahn,
 un wissur rahdiju es winnam, kà tee lohpi
 kustejahs, ko winni darrija, jeb iifku winnu
 klausees, kahda balsš teem bija. Kad kah-
 da pelle, jeb kurnis, jeb siws, jeb warde,
 jeb dunduris, jeb muscha bij nokerti, tad tas
 tappe pee Kristapina nests, un woi es, woi
 manna seewa, woi manna mahte, woi mans
 tehws

tehwš winnam to isstahstija. Es noprattu,
ka tahdi stahsti lohti derrigi bija. To:

1) tas behrus tappe zaur to gudrs un
samannigs, winsch mahziyahs us wiffahm
leetahm usluhfoht, kas aplahrt winnu bija
jeb notikke. To warreju es it skaidri noman-
niht, kad daschureisu zittas zeema-seewas pee
mums atnahze, un sawus behrnus, kas ar
mannu Kristapinu weena wezzuma bija, lihds
atwedde. Schee mutti atplehtuschi, allasch
stihwi us weenu weetu skattijahs. Bet Kri-
stapinsch sawas aztinas allasch la dsirkstelites
aplahrt mehtaja, un pehz wiffu skattijahs,
kas istaba notikke, un

2) mums bija nu it labs paligs, ar ko
mehs winnu warrejam apmeerinaht, kad
winsch raudaja un brehze. Zitti zittadu pa-
ligu mekle, kad behrni brehz, winni dohd
teem grabbulus, schausch tohs ar rihlstehm,
barrahs, un puffkojahs, jeb baida tohs ar
nabbageem: nu, nu, raudi, raudi, gan
wezzais nahks, un tewi kulle bahsihs. Bet
tas jeb ne ko ne palihds, jeb wehl behrnus
bai-

bailigus darra , tà ka winni ir peeangufchi wehl par neekeem bihstahs. Mchš winnam kad wiasch nemeerigs tappe , tuhlin kaut kahdu dshwu putnu jeb lohpu, jeb tahpu rahdi-jam, jeb es nehmu maies-gabbalinu, sagreesu to masas druskas, un faziju: woi eesim pee zahlisheem? Tuhlin palikke Kristapinsch Kluff, smehjabs, un steepe man rohjinas pretti.

Weenreis apmekleju es muhsu zeenigu mahzitaju, kas arri muhsu ittin labbais draugs bija. Nu, fazija wiasch mihligi us manni, wissi laudis jau no tam runna, mih-lais Prastneeku Zanni, ka tu tawu dehlinu tik labbi audsini. Tas irr man leels preeks.

Es. To es pateesi ne sinnu, zeenigs mahzitajs, ka es tahdu gehdu esmu pelnijas, ka tee laudis manni mannas behrna audsinaschanas dehl usteiz.

Mahzitajs. Es jau esmu dsirdejis, ka tu tawu masu Kristapinu mahzi, un tas irr pareisi. Daschi dohma, ko tad jaunš behrns wehl warr mahzitees? Un tà winni behrnus preefsch

preeksch peekta jeb festa gadda ittin ne ko ne mahza. Bet behrens jau no masahm deenahm dauds warr mahzitees.

Es. Taisnibu sakkoht, zeenigs mahzitaish, es arri ne warru saprast, ko jelle jauns behrens jau warretu mahzitees.

Mahzitajs. Du, to gribbu es tew skaidri parahdiht. Sakki man jelle, ka tu gan sinni, ka gohwim ne kahdi sarri, bet spalwas ween irraid?

Es. To es esmu redsejis, un redsu to isdeenas.

Mahzitajs. Bet ka tu tad sinni, ka weena semme pasaulé irr, ko Wahzsemminofauz? woi tu to arri effi redsejis?

Es. To es esmu dsirdejis.

Mahzitajs. Du redsi, ta irr tas ar hums un wisseem zilwekeem. Wiffu, ko mehsh no ahrigahm leetahm sinnam, to effam mehsh jeb ar ausim dsirdejuschi, jeb ar azzim redsejuschi, jeb ar deggonu ohduschi, jeb us zittahm weetahm muhsu meefas fajutuschchi. Bet wiffwairak irr azzis un ausis

tee meesas gabbali, ar kurreem mehš ahrigas leetas wiffai-skaidraki fajuhdam un no tahm sinuu dabbujam. Un ta irr nu arri ta pirma mahzischana pee behrneem. Wiffwairak irr par to jagahda, ka winni dauds leetas reds un apluhko, un tadehl irr teem dasch daschadas leetas jarahda, un zil spehl, laisstabsta. Tad winni arri wezzaki tappuschi jo labbi saprattihš, kad winneem no tahdahm leetahm stabsta, ko winni wehl newaid redsejuschi, seb ne mas ne warr redseht. Jhpaschigi mehds behrni us to usluhkoht, kas dsihws irr un kustahš, us kulkaineem, tahrpeem, lohpeem. Tee irr winneem tad wiffwairak jarahda un jaisstabsta.

Sesta nodalka.

Kristapinsch ne dabbu farwu waku no leelahm bailehm, ko winsch weenreis farweem wezzakeem darrijis irr.

Kristapinsch bija nu ehrmigs, lustigs un jauks behrns. Tapehš mehš winnam arri wiffu pa prahtam darrijam. Kad winsch
pehš

pehꝫ kaut fo sneedse, tad winsch to dabbuja.
 Un kad winnam arri kaut kas tappe leegts,
 un winsch sahze tif brehkt, tad tappe tas win-
 nam tuhdaſin dohts.

Tà jau ne ees labbi, dohmaju es fawá
 prahta. Zirkahrt behrneem bija faweem wez-
 zakeem jaſklaufa, ſche wezzaki klaufa behnam.
 Za tas tà paleef un Kristapinsch wezzaks
 tohp, tad jau wiſſeem buhs winnam jaſklaufa.
 Kaut jelle wiſſi wezzaki us fawu behrnu ee-
 kahroſchanahm jau no maſahm deenahm lab-
 bi uſluhlotu; tad teem ir labbaki behrni buh-
 tu. Bet ta irr ta waina. Kad maſs behrns
 kahdu wahrdinu izrunna, tad tas tif ehrmi-
 gi ſkann, tas tehnam un mahtei patihk.
 Kad nu behrns fawá ehrmiga walloda kaut
 fo praſſa, tad jau ne tohp leegts, kaut ir da-
 ſchu reiſu behnam ne buhtu labſ. Kad
 behrns arri aplam runna, tomehr tee wezzi
 par to ehrmigu nerrinu paſmeijahs, un tà
 eerohnahs behrni allasch fawu wallu dabbuht,
 un winnu netiklumi ne tohp wehra likti. Kad
 nu pa-aug, tad wezzaki gan reds, ka behnam

to ja-atraddina. Bet nu eet gruhti. Wezzaki fahk pukkotees, jeb wehl behrnu sist. Schis tohp dufnigs un stuhrgalwigs, tē suhd jau wezzaku mihlestiba, nemeers irr flaht, un tē tohp par behrnu blehdibu un nerahtnibu suhdsehts. Un tomehr wezzaki paschi par to irr wainigi, kapeh; lahwe tee behrnam jau no masahm deenahm tik dauds wallas?

To es nu arri skaidri noprattu. Weenreis ar iskaptu no plawas pahrnahziss, pakahru es to pee seenas. Kristapinsch lausahs peh; ta iskapta. Ne, fazziju es druszim aschi, to tu ne warri nemt, tew ne buhs alsch tawu wallu dabhuht. Mans Kristapinsch fahk brehkt, ka gribb melns palikt. Es arri eedusmojees, eesittu wiannam pahri reises labbi par rohku. Kad ne bij brehzis, tad nu jo stipraki brehze, ar rohkahm un kahjahm spahrdidamees. Labbi tik bija, ka manna seewa ne bija flaht, ta wiannu gan wehl buhtu pahrstahwejusi, un manni ap rahjusi, ka es wiannu sittu, tē buhtu behrna preekshā kilda starp mums zehlussees, un tas
ne

ne buhtu ne mas labbi bijis. Bet ko nu darriht? Sitteni ne ko ne palihdseja, to es gan redseju. Es nolikku to behrnt semme, lai tur brehz, zil gribbedams, un peestahjahs pee lohga. Kad bija isbrehzees, usnehmu es to atkal, nonessu to pee mahtes un isgahju us lauku. — No ta laika mehš apnemamees, kad Kristaps kaut ko gribbeja, ko winnam ne warreja doht, un tad sahze brehkt, wiannu tuhlin atlikt nohst, un ne mas us wianna brehkschanu ne klauseht. Pahri reises raudsija winsch gan wehl, zauw brehkschanu sawu walku dabuht. Bet redsedams, ka tas ne ko ne palihdseja, palikke winsch pehz jo ahtraki kluss, un mahzijahs jau pee laika sawus kahrumus sawaldiht.

Kad Kristapinsch gan drihs trihs weerendeetes gadda wezs bija, sahze winsch weenu rihtu gaušchi raudaht. Es gribbeju wiannu apmeerinaht, nessu to pee sirgeem, pee zahleem. Bet wiff bija welki. Winsch brehze un raudaja ar weenu ween. Waigi bija farkani un karsti la ugguns. Seekalas
tež=

tezzeja no muttes. Rohkas raustijahs, un
wiasch eebahse tahs allasch mutté. Tè mehš
nomannijam, ka tee dserrofli gribbeja is-
nahkt. Bet ko nu darriht? Pehz puffedee-
nas eelikke manna seewa winnu gultina; jo
tas behrens isstattijahs pehz meega. Bet tik
ko wiasch kahdu brihdi tur bija gullejis, tē
sahze manna seewa brehkt: Wai mannu dee-
ninu, tam behrnam irr ta krichtama nelaimē!
Mehš peetezzejam flahkt. Tē gulleja Krista-
pinsch, kahjas, rohkas un gihmis tappe rau-
stiti, un puttās bija preeksch muttes. Par
laimi manna mahte bija flahkt, ta muhs ee-
drohschinaja. Ne behdajeetees, fazzija win-
na, tew, dehs, irr ta pascha kaite arri kah-
das diwi reises bijust, kad tu sohbus perreji,
un gohds Deewam! tu dsihwo lihds schai bal-
tai deenai. Manna mahte nehme sihpolu,
faspaidija ko, un turreja to tam behrnam
appaksch deggona. Kristapinsch tappe jo
meerigs, un pehz diwi deenahm bija tee dser-
rofli isnahkschi.

Bet man to mehr bija bail. Wehl ne
 bija wiffi dserrokti idnahkufchi, un no azzu-
 fohbeem wehl ne weens. Ja wiffi fohbi, kas
 wehl truhkt, tif grehti nahk, dohmaju es,
 tad jo behrens to ne warrehs iszeest. Es ta-
 dehl fircam muggura, un pee daktera us mui-
 fchu. Tas dewe man 12 farkanus pulweri-
 fchus, un peekohdinaja, ka tif drihs, ka ta
 faite atkal gribboti rahditees, weenu no teem
 pulwereem buhschoht kahda karrotite ar saldu
 peenu eemaisiht, un to tam behrnant eedoht.
 No ta laika ne Kristapinsch, neds ir zits kahds
 no manneem behrneem ne weenu reist wairis
 flemmi ne dabbuja.

(Zurpmak wehl wairak no Prachtneeku Janna behrnas
 audsinafchanas.)

S. G. III.

No dahbolu-fohpschanas.

Kad wiffieem prachtigeem fainneekfeem fir-
 nama leeta irraid, ka, jo wairak lohpu-bar-
 ribas, jo wairak fuhdi un jo augligi lauki;
 tad dahbolu-fohpschana tadehl lohsti zeenija-
 ma

ma, jo ta padarra diwejadu labbumu:

1. Lohpus labbaki warr barreht un dohd wairak auglus.

2. Suhdi wairojahs un zaur teem nahf wairak maifes.

Zau par Wahzsemmi un zittahm semmehm, la arridsan schinnis gaddos Kursemmé, dahbolu-lohpschana irr ismehginahsta, un wiffi, kas to prahtigi eefahkuschi, preezajahs par to labbumu, fo tee zaur to pee lohpeem un laukeem bauda. Taggad tas buhtu leela nejehdriba, par to smeetees jeb tihfchi pretti turretees, tapeh; la nei muhsu tehwi, nei muhsu kaimini ta darra. Starp tahm daschadahm sahlehmi, kas lohpu-barribai geld, tee farkani ahbolini, jeb tas farkans dahbols tas labbakais, wiffwairak isdewigs, wisseem lohpeem tas smekkgais, un ittin wesseligis ehdeens irraid. Schis dahbols wiffadu semmi, gruhstu un weeglu, lihdsenu jeb kalnaisu, wiffadu gaisu, farkstumu jeb farktummu par labbu nemm, tiklai tahdu flapjummu, la uhdens wirsu gull, wiasch ne zeesch.

Lab-

Labbâ taufâ semmê winsch tif leels un plasch
 aug, kâ sirni, un if gads lihds trim reisehm
 plaujams irr. Kam pilnam dahbotu-lauki,
 neween labbu dalku dahbotu-seena us seemu
 fakraht, bet arridsan karstâ un bisseschanas
 laikâ, sawus lohpus laidari warr eepreezi-
 naht. Tahdâ wihsê, seemâ kâ waffarâ, loh-
 pi buhs trekni un diwireif wairak auglus
 dohs. Bet kur nems tohs laufus ko ar dah-
 boleem buhs apseht, kad semme un plawas
 peetruhst, kâ dauds semneeki fuhdsahs? Kad
 es atbildu: Ketti tahdas fuhdseschanas irr
 taisnas, jo muhsu semmê wehl semmes ne
 peetruhst, un ja tas kahdâ pagastâ teescham
 tâ buhtu, tad pee zittas lauku-eedallischanas
 tâ labbibai, kâ dahboleem ruhmes buhs. Bet
 leelumâ warr fazzihst, ka semme ne peetruhst.
 Kur irr tas dsirdams, ka weenam fainnee-
 kam, bes teem laukeem ko winsch ifgads ap-
 seht, ne buhtu kahds semmes-gabbals atlee-
 kams, jeb kahda fausa plawa kur mas sahles
 aug, jeb gannibas un wezzaines, jeb arri-
 dsan mescha-semme jeb purwis. Wissu tah-
 du

du semmi, lai buhtu labba jeb launa, fa-
nemmt un eedalli to ar sinnu — kur uhdens
wirsi gull, rohē grahwi zaur. Tahdā wihsē,
wiffus semmes gabbalus salaffidams un
ja tew arr waijadsetu no latra lauka kahdu
dalku noplehst un masak isfeht, tu pee taweem
trim laukeem wehl to zettortu, un jo labbak ir
to peektu lauku warresi usnemt un ar dahbo-
lu fehshyanu eefahkt, un tas ne buhs ilgi,
tab tu nomannisi ka lohpeem wairak barribas
buhš, un lauki wairak graudus nessihs.

To sawadu wihsi, kà dahbokus feht un
kohpt buhs, waijag no teem noskattitees jeb
mahzitees, kas lau wiffu sinnu ismehginaju-
schi. Tas zeenigs Wames mahzitas eelsh
schahš gudribas ihpaschi muhsu wiffu meiste-
ris irraid, un weenu gudru grahmatu no
dahbolu-kohpschanas sarakstijis un dauds fun-
gus usmuddinajis, wiina pehdahm pakka
eet. Tatschu teem par labbu, kas no wiffa
ta ne ko dsirdejuschi, neds tunuma dahbolu-
kohpschanu un tahš sinnas pee tahš, redseju-
schi, gribbu es schinni gadda-grahmata, ih-
su

fu pamahzifchanu doht, un kas wiffwairat wehra leekams, isteift.

1. Kad wiffas weetas Kursemme, muischās kà sehtās, eeraddams irraid, trihs laukus kohpt, weenā laukā seemas-labbibu, ohtrā laukā waffarajus, un treschā papūas, fur ruddeni kweeschus jeb rudsus sehj; tad pee dahbolu-kohpschanas 4, un kad tas warr buht, jo labbaß 5 lauki waijaga. Wiffi gabbali kas pahr scheem trim laukeem roh-nahs, irr fanemmami un zettorts un peekts lauks eegrohsijams. Ja semme peetruhst to peektu lauku peepildiht, tad ne kaisch, kahdu gabbalu no teem trim laukeem noschirt un tohs maggeniht masakus taisiht. Ir no gannibas warr klahht nemt — jo turplikam kad dahbolu swehtiba irr, mas behdas buhs par gannibahm, jeb ganniba tew pawiffam ne buhs waijaga. Bet ko darriht, kad weenam semneekam zitti semmes-gabbali tahk no mahjahm un schurp turp iskaisiti irraid? Tad es ne sinnu zittu padohmu doht, kà tahdus tahlus gabbalus ar teem kas man tuwak klahht

flaht irraid, ismiht, un ja man waijadsetu ir leelaku gabbalu weeta doht; bet tatschu wiffu to ar muischas sinu darriht. Un ja tu pats ar saweem kaimineem, ne warri is lihdsinatees, tad luhdsi tawu waldneeku, lai wunsch to ar sawu spehku isdarra.

2. Kad tawa semme nu wiff lohpa irr, un wiffi peezi lauki sinnami, tad eefahz ar Deewu dahbolu:sehshanu us schahdu wihs. Kad tu pawaffara tawus meeschus jau effi issehjis un aparris, tad pahrbrauz to sehju-mu it weegli ar weegleem ezzescheem tikkai weenu fahrtinu — tad sehj dahbolu:sehflu wirsu, bet ta ka tu ar 9 jeb 10 mahrzineem, labbu puhru-weetu apseht warri — un tad brauz ohtru fahrtu ar weegleem ezzescheem pahr — nu lai ganna irraid.

3. Ruddeni, meeschus noplahwis, wiffur jauni dahboli buhs sanehmuschees un wiffu lauku awklahjuschi. Bet luhdsams, ne dsenn ne fahdu lohpu, nei leelu nei masu wirsu. Lai dahholz paleek ne aiskahrts lihds nahkoscham gaddam. Arridsan ruddeni meeschu-

stir-

stirtes ilgi us lauku list stahweht, dahboleem
 irr par skahdi. Jo tannis weetās fur kas
 wirsū gullejis, tee lehti isnihkst. Tā to dah-
 bolu sehju fargadamis tu nahkoschā pawassarā
 ar preeku redsesi ka tee steepjahs un audsin
 aug. Starp jauneem un wezzeem Jahneem
 tu jau warresi pirmu reisi, ap wezzeem Jeh-
 kabeem ohtru reisi un prett Mikkeleem treschu
 reisi plaut, un ar dahboleem jeb tawus loh-
 pus laidari barroht, jeb pulku seenu us seenu
 sakraht. Ohtrā gaddā dahboli jo prišhaki
 aug. Treschā gaddā wehl tapat — bet kad
 tee pirmu reisi noplauti, tad tee usarrami un
 ta semme preeksch rudsu-sehjumu jafataisa.
 Kas tikkai spehj 4 laukus sagahdaht, tam
 jau ohtrā gaddā dahboli isarrami, un tas irr
 leela skahde. Tapehz ruhpejees par 5 lau-
 keem. Tai gaddā pehz dahbolu-sehschanaš,
 kad tu tohs jau sahzi plaut, sūhdi us zettortu
 lauku weddami — un tai nahkoschāi gaddai
 us to peektu lauku. So labbaki saprast, ka
 tu ne missees, gribbu es tew to eedallischanu
 tawu lauku, un kas un kad eelsch katra jasehj,

apsihmeht. Skatteš sche' irr 5 nodalkas, kas
 tawus laukus apshime. A. irr tawš rudsu
 lauks. B. irr tawš meeschu lauks. Z. irr
 tawas papūas. D. irr taš zettortš jauns
 lauks. E. irr taš peektaiš jauns lauks. Kas
 un kad katra jasehj, tu sche' flaidri warri
 redseht.

	A.	B.	Z.	D.	E.
1798.	Rudsi.	Meeschi ar dahbo- teem.	Papias kur fuhdi weddami.	Jauns lauks.	Jauns lauks.
1799.	Meeschi ar dahbo- teem.	Dahboki.	Rudsi.	Sche' fuhdi weddami.	Wehl tulsch paleef.
1800.	Dahbols.	Dahbols.	Meeschi ar dahbo- teem.	Rudsi.	Sche' fuhdi weddami.
1801.	Dahbols.	Dahboki sche' isar- rami un fuhdi ja uswedd.	Dahbols.	Meeschi ar dahbo- teem.	Rudsi.
1802.	Dahboki sche' isar- rami un fuhdi ja uswedd.	Rudsi.	Dahbols.	Dahbols.	Meescha ar dahbo- teem.
1803.	Rudsi.	Meeschi ar dahbo- teem.	Dahboki sche' isar- rami un fuhdi ja uswedd.	Dahbols.	Dahbols.

Schè tew us 6 gaddeem irr rahdihst, kà tew ar taweem laukeem jadarra. Keds schin- ni 1798tá gaddá, tad tu dahbolu = kshp = schanu gribbi usnemt, un tu jau diwi jaunus laukus peegahdajis effi, tew weená lauká rudsi rohnahs, scho lauku es gribbu A. no- saukt. Ohtrá lauká, ko es B. gribbu no- saukt, tew nahkahs meeschus feht — bet sché fehj, kà es to pirmin teizu, dahbolu = fehflu wirsi. Lawá treschá lauká Z, kas papinas irr, wedd fuhdus un fehj pehj rudsus kà peenah- kahs. Tee diwi jauni lauki D. un E. lai meerá paleek — jeb ja tee wehl ne irr istihriti kà waijaga, tad to patam warr darriht.

Tai 1799tá gaddá, tai lauká A. fur tew pehrn rudsi bija, fehj schogadd meeschus ar dahboleem. Tas lauks B. irr schogadd aug- ligs no dahboleem. Tohs plauj kà jau saz- zihst trihsreis par waffaru. Tai lauká Z. irr schogadd rudsi, tai jauná lauká D. irr fuhdi jawedd un rudsi fehjami. Tas 5 lauks E. wehl schogadd dihts paleek,

Tai 1800tâ gaddâ tai laukâ A. aug dahbols — tai laukâ B. arridsan dahbols; nu jau diwi dahbolu lauki irraid. Tai laukâ Z. irr meeschi ar dahboleem sehjami. Tai laukâ D. aug rudsi, un tai laukâ E. irr fuhdi weddâmi.

Tai 1801. gaddâ treijôs laukôs A. B. Z. dahboli aug, bet tee dahboli no ta B. laukâ irraid weenreis tikkai plaujami — tad ar fuhdeem ja-apwedd un rudsi schè jafeshj. Tai laukâ D. meeschi ar dahboleem sehjami. Tai laukâ E. aug rudsi.

Tai 1802. gaddâ tannis laukôs Z. un D. dahboli aug, tee dahboli A. laukâ irr isarrami un apfuhdojami un rudsi jaefeshj. Tai laukâ B. aug rudsi, un tai laukâ E. meeschi ar dahboleem nahfahs. Us tahdu wihsî tas nu ar weenu us preefschu eet.

Tai 1803. gaddâ jau itweens saproht nahfahs tai B. laukâ meeschi ar dahboleem. Tai Z. laukâ tee isarrami irraid. A. laukâ aug rudsi un D. un E. laukâ rohnahs dahboli. Kam pee schahs eedallischanas eefsch 5 dalkahm gluschi

fehlt ne kahda ganniba ne atleef, warr to treschu dahbolu-lauku, kas isarrams un kur rudsji jasehji, list noganniht, tatschu no teem diweem dahbolu-laukeem gan dahbolu buhs. Kam semme papilnam, warr 6, 7 un wairak laukus eegrohsiht, un tas jo labbaki — jo tad jo wairak lohpu-barribas — jaur to jo wairak fuhdi un jo augligi lauki buhs.

4. Tai gadda, kad tew jau dahboli papilnam irraid un tu jau gribbi sahlt tawus lohpus ar teem meeloht, tew arr par pulku salmu irr jagahda, ka tu to weetu, kur lohpt dahbolus ehd un fuhdus laisch, ar weenu kaisiht warri, tad fuhdi ta peeang, ka tu prett wezzu Jehkabu, pirms rudsu-lauks kahrtejams jeb usmaifams, wehl labbu gabalu ar fuhdeem warresi apgahst. Us nahkoscheem gaddeem kad tawa lohpu-barriba peeang, tew allaschia pawassara leels pulks salmu atliks, ar to tu laidaru jo labbaki kaisiht, un pehz laukus jo beesaki spehsi apfuhdoht.

5. Dehl teem dahboleem, fo kalteht un par seenu taihiht griibb, man japeeminn, ka tee stipraki kaltejami ne ka zitta sahle, tapeh3 ka winni jo taukaki irraid un lehti eekahrshs. Tapeh3 tas gudri darrihts irraid, tohs eeksch gabbaneem padrehgni falikt, tihfchi tohs likt eekahrstees, tad peh3 isahrdiht, no wehja likt pahrpust, un kad tad fausi irr un grabb, tad kaufsi samest. Tahds dahbolu seens muhscham ne puhst.

6. Pirmejos gaddos dahbolu sehkla japehrk, un pohds sehflu maksaja lihds 2 dahldereem un wairak — bet turpma3 ikkats pat3 par sehflu gahdahs. Jo kad tu ap Jah, neem pirmu reisi tawus dahbolus noplshwis, tad lai tee, fo tu preeksch sehkla pataupi, lihds ruddenam meerigi stahw, kamehr tee dahbolu galwini pamelni jeb bruhni tappusch. Nu plauj un kalte un glabba tohs, fausa weetá, lihds tam kad tew patiks un tew wallas irraid tohs rijá fehrt un iskult. Bet to falku es jau papreeksch, tee leekahs gruhti iskultees un no pellowahm tihritees — bet ne schehlo
to

to darbu, jo weens puhrs tihru sehflu lihds
I4 dahlderehm wehrts irraid.

7. Kas til dauds fuhdus ne spehi kraht,
ne wehl puss-lauku apfuhdoht, tam es zittu
padohmu ne sinnu doht, ka tohs paschus fuh-
dus ko Deems dewis, pareschi gahst un steept
ka warredams. Bet tas irr pateef, jo wai-
rak dahbofu-fohpschana peenemsees, jo fuhdi
wairosees, ka pehz wissu lauku un dauds bees-
ki warrehs apwest, ja negg wehl atliks, bes
dahrseem ir zittu plawas gabbalu apgahdaht.

8. Pee dahbofu buhschanas daschada lau-
ku eedallischana rohnahs, bet sche gudram
saimneekam pascham ja-apdohma, kas win-
nam sawa weeta wisswairak derrigs un is-
darrams. Es pee sewis eefsch 7 dallahm
wissus laukus esmu eedallijis, ka weena lauka
fuhdu-rudsi, ohtra rudsi eefsch dahbofu-pa-
piiahm, trescha wassaraji ar dahboteem fohpa,
zettorta, peekta un festa lauka dahboli aug —
tai septita lauka irr rudsu papuas, fur fuhdi
weddami. Kats no teem 7 lauकेem eefsch
7 gaddeem man ness: pirmá gadda rudsus no

jaun fuhdeem, ohtrâ gaddâ meeschus fur star-
 pâ dahboli fehti, treschâ un zettortâ gaddâ
 man 2 lihds trim reisehm ikgads dahbolu-
 plauschanas irraid, peektâ gaddâ es dahbo-
 lus tikkai weenreis leeku plaut, tad dahbolu
 papüas tohp usartas, apstrahdatas un ar ru-
 dseem apsehtas, Sestâ gaddâ man wehl
 brangi rudsi aug. Septitâ gaddâ irr papüas,
 kas ar fuhdeem tohp apwestas un atkal rudsi
 eesehtas. Tâ eefsch 7 gaddeem mans rinkis
 eefahkâhs un beidsahs. Suhdu rudsi irr tas
 pirmais, un rudsi eefsch dahbolu papüahm
 mans pehdigs fehjums. Tahdâ wihsé man ik-
 gads 2 rudsu lauki, 1 meeschu lauks, 3 dahbo-
 lu lauki un weens papüu lauks irraid. Bet
 tatschu es schahdu eedallischanu ne weenam ne
 gribbu usflaweht. Lai ikkats kâ winnam
 femmes plaschiba irraid, jeb ne irraid, darra
 kâ wiasch to wisslabbaki sinn un proht. Bet
 lai ta eedallischana irraid kaut kahda — tas
 labbums no dahboleem buhs allaschin leels
 un swehtigs.

9. No dahbolu barroschanas man to wehl waijag peeminneht: kamehr dahboleem wehl ne irr galwini, waijag tohs ar kahdu zittu sahki, jeb seenu, jeb salmeem maisiht, jo kad weens lohps wiffai dauds tahdu dahbolu kas lohti fnekkigi un spehziggi irraid, eerihj, winnam leesa uspampj, un kad duhrejs, kas proht to leesu usdurt, tuhda! ne irr klahht, lohps bes schehloschanas sprachgt.

Kas wehl pee dahbolu-kohpschanas buhtu sakkams, to gan ikweens turpma! pats ismannih3, kad schahdu darbu eefahks. Jo wairal meh3 weenu darbu jeb ammatu strahdajam, jo gudra!i meh3 eeksch ta tohpam — un ta tas arridsan notiks wiffseem gohdigeem dahbolneekseem, pats darbs rahda to sinnu — un prahtigam un ne apnizzigam strahdneekam wiff darbs labbi isdohdah3.

H. J. S.

Pawehleschana.

Za augsta Widssemes waldischana us
 daschkahrtigu tai dohtu sinnu un eerahdischa-
 nu, ka tee eedsihwotaji schihš semmes sawas
 linnu- un kannepu-prezses neween flikti no-
 kohpi, un netihras us pilssatu nowedd, bet
 arridsan zaur daschadu wiltibu un blehdibu,
 zaur slappinaschanu, jeb pakkatu-, spalku-,
 saknu-, akminu- jeb mahlu-peejaufschanu to
 swarru wairoht mekle, zaur ihpaschi rakstos
 drikketu pawehleschanu zeeti peekohdinaht lik-
 kusi, ka wisseem semneekem, kas ar linnu-
 un kannepu-kohpschanaš darbojahš, neween
 tohs paschus labbi un kreetni buhs kohpt un
 apstrahdaht, jeb ka peenahkahš, no wisseem
 spalkeem un saknehm skaidri istihriht; bet ar-
 ridsan wiffwairak kad winni schahdas prezses
 pilssatós us pahrdohschanu west gribb, wiffu
 wiltigu krahpschanu jeb swarra-wairoschanu
 atmest, lai buht slappinaschana, jeb peelik-
 schana tahdu leetu, zaur ko swars leelakš tap-
 tu, lai buht kahda leeta buhdama. Bet kad
 to-

tomehr prett scho pawehleschanu kahds dar-
 riht eedrihstetohs, tad buhs tahdu nelahgu,
 wiltigu prezzi, tannis weetâs fur apstelleti
 brahkeri irraid, pehz tahs teem dohtas pa-
 wehleschanas, bes wiffas scheloschanas un
 taupifchanas, tuhda! tannis ehkâs, fo pirtis
 fauz, eenest, us maksu ta kam wianna peederr,
 pehz teefas un taisnibas brahkeht un swert,
 un ja redsama wiltiba un krahpschana manni-
 ta tohp, tad buhs wiffu scho prezzi pilssatam
 par labbu pahrdoht, un tohs wiltigus krahp-
 neekus us teefu nowest, ka tee sawu pelnitu
 strahpi dabbu. Kad nu Widsemmes Wal-
 dischana, Kursemmes Waldischanu luhgufi
 irraid, schahdu augstu Pawehleschanu un
 Sluddinaschanu arridsan schihâs semmes ee-
 dsihwotajeem, kas sawus linnus jeb kennepes
 Widsemmes pilssatôs us pahrdohschanu no-
 wedd, sinnamu darriht, ka tee pehz tahs pa-
 schas arri sinnatu isturretees, no tahs strah-
 pes schahdas wiltigas krahpschanas fargatees,
 neds ar nesinnaschanu warretu isrunnatees;
 tad tohp no augstas Kursemmes Waldischa-
nas

nas ne ween wisseem schi augsta Pawehlescha-
na fluddinata un sinnamu darrita; bet arri-
dsan wisseem muischas-turretajeem, nohmas-
fungeem un walditajeem no wiffahm schihs
semmes muischahm tohp pawehlehts, saweem
semneekem un laudim kas appalsch winnu
waldischanas stahw, scho pawehleschanu un
likkumu zeeti peekohdinaht, ka tee pehz tahs
pafchas paklausigi isturretees un no strahpes
fargatees sinnatu. Zapat arri tohp pilsfata-
waldineekem un Rahtkungeem tannis pil-
fatos, fur apstelleti brahkeri irraid, paweh-
lehts, scheem apstelteem brahkereem zeeti pee-
fazzihht, ka teem pee linnu- un kannepu- is-
mekleschanas taisni un zeeti teefahht, un wilti-
gu, netihru prezzi, bes wiffahm isrumnahm,
eerahdiht nedf zauri laist buhs. —

Zelgawâ, tai 5. Mikketa mehn. 1797.

Dseckmina *)

Par mantahm es ne behdaju
 Kad meers man firdi miht!
 Spirgts, weffels, preezigs dsihwoju,
 Teiz Deewu, dwehseht!
 To rihta ta ka wakkara
 Tu pateikdama gohdina.

Dafch zilweks dsihwo pilniba,
 Dafch naud' un muischu turr;
 Sirds tomehr newaid meeriga
 Un preeks tam itt nekur,
 Urween jo wairak eegribbabs
 Un waimannacht ne nostahjahs.

Ea branga, jauka pasante
 Tam wahrgu-namminsch irr,
 Un tomehr Deews schi semmité
 Dauds preeku mums peeschkirr;
 Winsch usturr putn' un tukkaiuu
 Kas dsihws irr, hauda faldumu.

Un mesch un lauks un kalnini
 Preeksch mums irr puschfoti;

Lit

*) Den Lesern dieser Quartalschrift wird es hoffentlich nicht unangenehm sein, eine andere Uebersetzung des bekannten Liedes: Was frag' ich viel nach Geld und Gut ic., die mit der vorigen, welche wir im 3ten Hefte des vorigen Jahrgangs S. 94 geliefert haben, fast zu gleicher Zeit eingelaufen, hier eingerückt zu lesen,

Preeksch mums dseed gaisds skannigt
 Tit dauds simts putnini ;
 Muhs lagsdigalla midfina,
 Un zihruks agri mohdina.

Un selta faul' kad augfcham nahf
 Un wiff usmohdrijahs,
 Kad kohks un tihruks falkoht fahf
 Un wahrpas schuhpojahs :
 Kad Deewin mihlais dohmaju,
 To wiffu ty man dewis — tu!

Kad fwehtu preeku fajusdams
 Tew teizu Kungs un Deews!
 Un dohmaju : ka schehlodams
 Tu mihlo muhs pateef' —
 Tapehz tew allasch pateifschu
 Par taru augftu mihlibu.

L.

Darbu = rahditais.

Seemas mehnefis.

Wehl ihfas deenas un garras Inaktis schin-
 ni mehnescha irraid un wairaf laika un wallas
 us lassifchanu un wiffadu mahzibu, nekà
 waffaras un darba laika. Gohdigs faim-
 neefs

neekß un nammatehwß taggad sawuß behrnuß
 un peederriguß us prahtazillaschanu muddi-
 nahß, pa garreem wakkareem ar teem farun-
 nadamees, teem fo preeßchlassidams jeb kah-
 du jauku stahstu ar labbu mahzibu teikdams.
 Wisswairak wiensch ar teem no Deewa bris-
 nischkegem darbeem pee semmes un debbes,
 no winna mihligas apgahdeschanas par zil-
 wekeem un lohpeem, no winna gudras un
 schehligas waldischanas, pehz ka wissas leetas
 mumß par labbu noteek, ka mehß zaur prah-
 tigu apdohmaschanu un walfoschanu wissu pa-
 faules notikkumu gudraki un labbaki tapt
 warram, daudsfahrt farunnasees, winnu
 prahtuß un sirdis mohdinadams, Deewu at-
 siht, Deewu mihleht, us Deewu patauda-
 mees zerreht, un deewabihjigi, taisni un tik-
 kuschi dsihwoht. Ir swehtas luhgschanas
 wiensch ne peemirßt, ne ar niknumu jeb bahr-
 schanu tohs sawejuß pee pahtareem peespees-
 dams, bet ar mihlu prahtu tohs skubbina-
 dams Deewu eeksch swehtahm luhgschanahm
 preezigi un pateizigi peeminneht, un zaur to
 jeb

jeb sawus preekus paaugstinaht, jeb sawas
 behdas paweeaginaht, jeb sawu firdi katra
 tikluma stiprinaht. So wajag katram lab-
 bam fainneekam, sawus behruus un faini
 mahyht un pee firds list: ka ta swehta Dee-
 wa peeminneschana mums pascheem augliga
 un isdewiga irraid. Effam mehsh lihgsmi un
 preezigi, un peeminnam mehsh Deewu eefsch
 sawas lihgsmibas, tad warram mehsh droh-
 schi buht, ka muhsu lihgsmiba grehziga un
 Deewam nepatihkama ne buhs; ta ka labbi
 behrni appaksch sawa tehwa azzim ne lo lau-
 nu ne darrihs. Effam mehsh behdigi un no-
 stummuschi, tad ta Deewa peeminneschana,
 jeb ta apdohmaschana, ka arridsan behdu dee-
 na no Deewa nahk un mums par labbu warr
 isdohtees, muhs eepreezina un wiffas behdas
 weeglas darra. Effam mehsh kuhtri un ne-
 spehzigi us labbeem darbeem, jeb rohnahs
 eefsch muhsu firdim launas eefahroschanas;
 tad ta Deewa peeminneschana mums mudri-
 bu us tiklumeem un spehku dohd meefas lah-
 rumus pahrwaldiht. Schi irr ta wifflabba-
 ka

ka dwehfeles apgahdaschana un lohti waijas
 dsiga leeta pee behrnu audsinaschanas un ruh-
 peschanas par winnu laimi, winnu prahtu
 un firdi apkohpt, ka tee gudribá peeaug, un
 us wiffadeem gohdigeem darbeem, lai buhtu
 kahds labs ammats, jeb kahda skunste jeb
 zitta gudra sinnaschana muddigi dohdahs;
 tad tee turpmaß Deewam un zilwekeem der-
 rehß un paschi eeksch gohda un pahrtilschanas
 dsihwohs. Das irraid Deewa gudrs un
 fwehts likkums, ka mehß zaur strahdaschanu
 un prahtigu apkohpschanu farwu leetu ween,
 laimigi un preezigi tohpam. Slinkums un
 neprahtiba maissi un gohdu ne dohd. Gan-
 tam wiffspehzigam Deewam buhtu masa leeta
 bijusi, mums maissi un wiffas zittas waija-
 dsigas leetas bes darba gruhribas doht; bet
 Deewa wiffaugstaka gudriba un tehwischka
 apmihloschana, kas sapratte, ka nepelnita
 maife ne puss til gahrda newaid, ka ta ar
 fweedreem un prahtigas gahdaschanas sa-
 krahta un pelnita; un papreeksch redseja, ka
 tee zilweki, dihli un besdarbi tikfai wahrgtu
 un

un pee pilnahm blohdahm pahrgalwigi un ne-
 laimigi taptu un meefas un dwehseles laimu
 un swehtibu saudetu, ne lahwe to flinkumu.
 Deews nospreede, ka mums sawus spehkus
 peespeest un gudru prahtu bruhkehht buhs, ja
 mehsh pahrtikfuschhi un laimigi buht gribbam.
 Jo wairak mehsh ar sawahm rohkahm labbus
 darbus pastrahdajam, jo wairak gribb Deews
 mums doht un muhsu sweedrus apstwehtihht;
 jo wairak mums pascheem irraid, jo wairak
 warram mehsh zitteem labbu darriht un nab-
 bageem brahkeem eeksch waijadsihbahm palih-
 dseht; jo wairak mehsh zitteem labbu darriju-
 schhi, jo leelakai buhs muhsu debbeslaimi buht,
 sohla tas mihtais Deews. Bet kas jeb flin-
 kodams jeb neprahrtigi dsihwodams, ne proht
 peegahdaht, tas paleef eeksch kauna un nab-
 badsibas. Ka warr tahds zitteem lihdseht,
 kas pats ne proht neds wihscho ko labbu dar-
 riht; un kahds preeks warr wiinam muh-
 schiba buht, kad wiinsch scheid dsihwodams
 neko newaid darrijs, zaur ko wiinna pascha
 jeb zitta zilweka labllahschana buhtu apgah-
 da-

data tappusi. To mahja mihli Latweeschi!
 Deewa swehti wahrdi, un jau gudrais prahts
 muhs to warr mahziht, kad mehs us Deewa
 darbeem un wiina schehligu waldischanu wif-
 su radditu leetu prahtigi skattamees. Ta-
 pehz gudrs prahts un mudriba us darbeem,
 tas irr tahs wissdahrgakas mantas, us to
 waijag behrnus pee laika waddiht un ar wee-
 nu skubbinah; tad wezzakeem pee tahdeem
 behrneem buhs gohds un preeks, un wiina
 pasaulé no Deewa sawada swehta alga zerre-
 jama. Tee zitti seemas darbi, kas schinni
 mehnescha pee mahjahm darrami, jau katram
 sinnami buhs: sawus lohpus un sirgus lab-
 bi kohpt un no saltuma fargah, ka tee pa-
 wassará spehziigi paliftu; teem kam seelá salná
 tahli jaet, jafargahs ka kahds meefas gab-
 bals ne nofalst, un ja tas tomehr gaddahs, tad
 buhs tuhdat to weetu ar sahlitu sneegu triht
 un berst. Ahtri no saltuma stiprá siltumá
 dohtees jeb zeppli eelihst, irr tà kà nahwes sah-
 les, un to ne buhs ne weenam laut. Pahr-
 leeku filtas istabas wisswairak nakti, daudf
 flim-

flimmibas perrina. Wahrleeku siltas pirtis
 irr launs eeraddums, un padarra zilwekam
 gruhtu galwu un wahrigu meesu. Ugguns
 labbi jasarga, un ar skallu nekur jaeet, fur
 salmi jeb pakkulles irraid. Wissi seemas dar-
 bi jasteids, jo kas warr sinnacht, zik ilgi see-
 mas zelsch pastahwehs. Seewiskahm us
 knaschu un smalku wehrpschanu jadsennahs.
 Mas saktoht, kas schodeen tohp padarrihts,
 tas jau rihda ne ruhpi.

Swetschu mehnefis.

Behrnu audsinaschana un mahziba weht
 tas wissu waijadsigs darbs pee sehtas kohp-
 schanas irraid; jo pee sliktas audsinaschanas
 un kad behrneem no masahm deenahm tas nik-
 nais prahts ne tohp lausihst, kad teem walku
 lauj flinktoht, melloht, fautes, pahrgalwi-
 geem jeb beskaunigeem buht, tad wissu darbi
 nereisigi, jukku jukkam ees, un mahjas meers
 suddihs, mahjas laime isputtehs. Bet ne
 dohmajeet ar pahtagu un kuhleneem wissu to
 padarriht, kas pee behrnu audsinaschanas
 wai-

waijaga irr. Gan mehds fazzih: bes kuhle-
neem jau neweens behrns ne usaugß, bet es
dohmaju, ka pee prahtigas audsinaschanas,
kad behrns no masahm deenahm gudri wad-
dihts, mahzihts un walddihts tohp, winnam
dauds kuhlenu jeb arri ne buht ne waijadsehß.
Bet kad jau palaihts, kad jau patgalwiba un
niknumß rahdahß, un behrns wehl patß ne
proht ischkirt, tad jau kuhleni waijaga. Jo
tahds behrns, kas no masahm deenahm ne-
waid mahzihts wezzakus paklausih, un kad
arri walldodu wehl ne proht, no winnu azzim
jeb balsi saprast un manniht, kas leegts jeb
wehlehts, kas wezzakeem patihkams irr jeb
newaid; tahds behrns sinnams zittadi newaid
waldams, ka ar kuhleneem; bet tomehr zil
spehdams jafargajahß, ka tas pahrlieku ne
noteek, jo zittadi turpmaß wissa gudra mahzi-
ba un prahtiga pamahzischana westa buhs,
un tawß behrns zur wissu sawu muhschu ne
ko labbu ne darrihs nedß mahzisees, fur ne
buhß pahtaga flahht. Romannidams ka weens
fittens jeb kahda bahrga drausma winnu jau

palohzi jeb paklausigu padarra, un winsch to
 nerahnumu atmett, tad lai gan irr, un prah-
 tigi wezzaki gan paschi sinnahs ischert, kas
 nejehsiba un kas niknumš irraid. Til ko tu
 wehra nemmi, ka behrus tewi bihstahs jeb tewi
 mihlu turr, un ta irr weegla leeta behrus
 peemihlinaht, kad tickai ar winneem ka ar
 prahtigeem zilwekeem, ne ka ar lohpeem dar-
 bojahs, kad dauds ar winneem runna, lai
 gan rahdahs, ka tee wehl ne ko ne proht,
 wianni tomehr us balsi klausidamees, us azzim
 skattidamees, dauds wehra nemm, ko mehš
 paschi ne mannam; kad winneem brihscham
 kahdu dahwaninu no tahdahm leetahm dohd,
 kas dsihwo, kas kustahs jeb spihd; kad win-
 neem brihscham kahdu negaiditu preeku darra;
 tad ir bes kuhleneem un us preekschu ar mih-
 ligeem jeb bahrgeem wahrdeem wiannu war-
 rehš ka jaunu kohzinu lohziht un grohsiht ka
 gribbedams. Preeksch wiffahm leetahm wiff-
 masakam behnam wajag mahzitees paklau-
 siht un pahrwalditees. Ko wezzaki win-
 nam leek, to buhs wiannam us pirmu wahr-
 du

du darriht, wol gribb jeb ne gribb. Kad
 behrens fo gribb, tad buhs winnam luhgt;
 behrneem ne flahjahs pawehleht jeb ar breh-
 fchanu fo isspeest. Ko winnam warr doht,
 fo warr darriht, tas us pirmu luhgschanu
 dohdams jeb darrams; fo ne warr, to lee-
 dseet winnam ar wahrdeem jeb ar azzim, un
 tad lai arri ne luhgschana ne brehfschana fo
 palihds. Kad no pahrgalwibas brehz, tad
 ne klausajt us winnu brehfschanu, un kad ne
 gribb fluffu palikt, kad wiffai gauschi brehz,
 tad isneffeet winnu ahra; falkajt winnam ar
 wahrdeem un rahdajt winnam ar azzim, fa
 tas behrnam ne flahjahs, wezzus laudis ar
 sawu brehfschanu trauzinaht, noleezeet winnu
 ahra pee semmes, un lai brehz kamehr pats
 fluff paleef. Ta warr jau wiffmasaku behr-
 ninu bes sitteneem mahzih, paklaufiht un
 pahrwalditees, un schee irraid wiffas dsihwi-
 bas kahrtas lohti waijadfigi tikkumi, bes fur-
 reem neweens zilweks laimigs buht ne war-
 rehs. Zittus gohdigus un labbus tikkumus
 behrens no saweem wezzakeem noskattidamees

mahzifees; jo wezzaku labba preeksch sihme
 tohs labbaki wehl us labbumu passubbinahs,
 ne kà mahzibas. Bet tà kà behrns labbus tik-
 kumus no wezzakeem redsedams eenemmahs,
 tà winsch arri netikkumus darrihš, kad no
 wezzakeem redsehš. Jo behrns dohmadams, ko
 wezzaki darra, tas irr labbi darrihš, arridsan
 wissu to darrihš, ko no wezzakeem redsehš. Za-
 pehš wezzakeem pascheem gohdigi un prahtigi ja-
 isturrahš, ne ko runnaht nedš darrihš, kas ne
 flahjahš, un ko tee ne gribb, ka behrneem to dar-
 rihš buhš. Sargajtees no wissas dusmibas un
 rahschanas, no wissas beskaunibas, no lahde-
 schanas un swehreschanas behrnu preekscha, ka
 tee ne no jumš nedš zitteem ko redš jeb dsird,
 kas winnus samaita. Labbu ween redsoht,
 winnam wajag labbam tapt, un labbu ee-
 raddis, eeraddums winnam kà dsimts paliks,
 un winsch labbâ darrischana pastahwehš. Bet
 no Deewa pusses, un tawa behrna laizigas
 un muhschigas laimes dehl, farga to no brande
 wihna kà no nahwes dsehreena, un no dseh-
 rejeem kà no wella beedreem. Nei pats tu
 rah-

rahdees kahdu brijhdi peedsehriis, neds turri
kahdu faimi kas dsehreis irraid, neds laui pee-
dsehruscham tawâs mahjâs kahju zelt; un ja
tas tomehr gadditohs, tad tahdu waijag is-
raht un behrneem to negantibu tahs dserfcha-
nas rahdiht, zaur ko prahta zilweks par loh-
pu, saws pats saglis un slepflawa tohp, un
gruhtâ Deewa sohdivâ kriht. Tapat ne laui
taweem behrneem tabaku smeekht, zaur ko
dascha nelaimé notikkusi. Urridsan no biffes
sahlehm un plintehm tohs jafarga, ja preeksch
maseem behrneem wehl naschus, zirwjus un
iskaptus jaglabba. Ne laui ne weenam ar
ugguni trakkoht, un lai tawi behrni ne kad
weeni bes kahda prahtiga zilweka usraudsi-
schanas paleek, ka tee ne kahdâ akkâ, neds
ahlingi, neds ugguns bedré jeb werdoschâ uh-
deni ne eekriht. Ka behrni us tahdahm kai-
tigahm leetahm, zaur ko tee skahdé tapt warr,
ne kristu, tad raugi tohs no slinkama fargah; ja
slinkums irr wiffas blehdibas skohla. Zik
daschadi darbi newaid, ko arri wiffmasakeem
behrneem doht warr, un kad tillai wezzaki
gu-

gudri irraid, winneem allasch tahdus darbus doht, kas weegli un winneem patihkami irraid, tad behrni ne kad dihki ne buhs. Bet schi gudriba scheitan waijaga, ka winneem kaut kahds darbs ne par strahpi, bet ka labdarrischana no mihlestibas dohts tohp un ka behrni pehz labbi padarritu darbu mihligi slaweti un us tiklibu turpma^l skubbinati tohp. Tahdi behrnu darbi jau wisseem wezzakeem gan sinnami buhs: spalwas pluhkt, siraus islasihht, addiht, wehrpt, schfettereht jeb deegustihht, un ja leelaki irraid, kahdas derrigas leetas pataisihht, wahzelus schuhht jeb kurwinus piht. Tad winneem arridsan warr wehleht islehtees, islustetees un par ahru isstaigatees, un tahda nowehleta islusteschana allasch pehz pabeigteem darbeem gahrdaka buhs. — Zitti seemas darbi pee mums seemelneekem wehlttee paschi irraid, kas isgahjuscha mehnescha bija. Nu jau wisslabbakais zella laiks, un kad balki, tiltu un wihjas kohli iswesti irraid, warr sahkt deklus greeft, balkus tehst, meetus apzirft un zittas waijadsiabas us pawassaru

ru pee ratteem, arkleem un ee:zescheem sagah-
 daht. Taggad labba meddischana us wilkeem
 un lapsahm irraid; kad taggad winnus schauf,
 tad ta ahda geldiga buhs, un pawassarâ kum-
 meli, jehri un sohzeni warrehs drohschi gan-
 nibâ buht. Kam ahbolu dahrf un dahrsa
 kohli irraid, tam wajag tohs jau apraudsicht,
 kad saulite filti sahlf spihdeht, tohs tihriht un
 luhfoht, woi kuffaini jau ne sahlf kuhnotees.
 Lohpineem, wiffwairaf behrnu mahtehm jeb
 arri teem, kam tahli zekli jaeet, so wairaf
 preefsch muttes jadohd. Kad stipri sahlf kust,
 tad sawus rudsu laufus japahrstaiga, un kur
 uhdenß saskreen, janolaisch. Nu labbi buhs
 pattmallâs sawu labbibu un pawassarâs mai-
 ses pahrtikschanu list samalt, tad darbu laika
 ne buhs kaweschana jeb puhleschana us dsirna-
 wahm. —

Sehfsuu mehnefis.

Kad beenas un naktis weenâ garrumâ
 teef, tad pawassarina pee mums sahlfahs.
 Brihscham gan wehl fahst kâ seemas widdû,
 brij-

brischanam jau faulite fildi spihd, sneegs pam-
 masam suhd, pakalni plikli tohp, uppes un
 letjas pahrpulust, zihrulifchi dseed, halloschi,
 floskas, dsehrwes, stahrki un zitti putnini, kas
 deht aufstuma muhs ruddeni atstahje, zits pehz
 zittu atkal pee mums atnahk un sawas wezzas
 weetas un ligsdas usmekle, islahp jeb jaunus
 pataisa. Nu jau ahra dasch darbs rohnahs,
 un pee garrakahm skaidrakahm deenahm arri
 wairak fo warr padarriht. Nu irr labba
 buhweschana un dehtu sahgeschana, nu waijag
 wiffus waijadsigus meetus, stubburus un
 fahrtis preeksch sehtmallahm aptehst un nomi-
 soht. Ezzeschu kohki jasataisa, ka arridsan
 wiffu kas pee ratteem, arkla un zitteem was-
 faras darba eerohtscheem peekriht. Rahpostu
 lezzekli jasataisa, bischu strohpi jamehsch, un
 waijadsigeem barribas japasneeds. Zauni
 dahrsa kohki, wiffwairak kad tee filtumu bau-
 dijuschi, un fulla jau us augschu kahpufi,
 tad kad stipra salna palkak nahk, jaglabba un
 labbi ar salmeem ja-apseen, ka tee ne isnihkst.
 Kas jaunus Tohzius pohtest, dehtstihst jeb
 lau-

laulaht gribb, tam schi mehnescha gallá tohs
 waijadsigus sarrinus jagreesch, un lihds jauna
 Zurga deenu, kad pohteschanas laiks nahk,
 pagrabbá eeksch smiltim jaglabba. Lohpi un
 sirgi kas allasch labbi turrami, taggad wehl
 wairak kohpami. Kad barriba peetruhst,
 tad tas sime no slihta fainneeka jeb neprah-
 tigas fainneejes irraid, kas jeb wairak loh-
 pus turr, ne kà warr ismittinaht, jeb arri
 ruddeni un seemá lohpeem pahreeku dohd, ka
 tee sawu barribu apohschke un appatsch kah-
 jahm rauj. Gudrak irraid, masak lohpus
 turreht, bet tohs labbak kohpt un barroht,
 ne us ween reis wissai dauds preekscha list,
 bet dauds reis par deenu, ne kà dauds lohpus,
 un tohs mehrdeht, jeb kà mehds runnaht, is-
 wilkt. Kur warr sirgeem pee lauku darbeem
 spehks buht, kas baddá nihkuschi? Zik dasch
 labs sirgs dehl schahs wainas ween nihst un
 sprahgst; un kà warrehs lohpi pilnam peenu
 doht, kad winni bes spehka un zellami, un
 eekam atspirgst un isehdahs jau pussa waffara
 pahrgahjusi. Tapeh; turri masak lohpus,
 bet

bet kōhri tohs pareisi. Ne pehz wezzas kausnas wihses, diwi reis par deenu, un papitsnam barribu preekich list, dohd labbaʔ trihs reis, bet ne wairak ne kà wiini warr apest, un maini ar weenu to barribu, tad winneem allasch jaunās lustes us ehschanu un tee jo trekni buhs. Ne schehlo arridsan miltu faujiau, un apbahrsti wiinu barribu, kad mas, tad tomehr diwi reis par neddeku ar fahls uhdēni, tas winneem tahs wisslabbaʔas fahles, un tohs no dascha sehriga pasargahs. Mahjas putneem kas gribbehhs deht, labbaʔi graudini dohdami, perrejamās weetas pee laika jafataisa, un ohles preekich perreschanas pawehsā weetā jaturr un no wissas trizzinaschanas jafarga. Zuhkas un masus kōhpikus warr siltās deenās islaist, lai tee isstaigajahs. Pagrabbā waijag faknes pahrluhkōht, un tahs eepüuschas no tahm prišchahm atschkirt, ka zits zittu ne maita; wisswairak dehstikli un sehklenizes, ka tee pahrlēeku ne isaug, jaunās smiltis pahrstattami. Nu irraid labba eesala taifischana, un kad leddus kuhst, ta wisslabba=

baka allus bruhweschana. Tahds allus, kas
 schinni mehnescha bruhwehts tohp, un ihpa-
 schi tapehz Sehrsnu=allus faukts tohp, ne
 tohp lehti flahbs, wiffwairak kad leddu=pa-
 grabba turrehts tohp, un irraid firta waffara
 labba atspirgschana. Saimneezehm nu jau
 waijadsehs gahdaht, sawu audeflu un deegus
 masgah, preeksch ballinaschanas buhkehnt un
 bleeku dahrsa nonest. Taggad labs kohpigs
 saimneeks wiffus suhdus un mehslus, kas
 ween apfahrt mahjahm un rijas jeb us zellu
 rohnahs, saweddihs un laidara gahsihs. Zit-
 ti suhdi taggad dahrsa jawedd. Sirgu suhdus
 ne buhs ilgi gubba puhdeht, jo wianni lehti ee-
 karsahs, sadegg un zaur to laukeem truhkums
 tohp darrihts. Wehl ar behrnu mahzischana-
 nas pee grahmatahm un zitteent mahju dar-
 beem jasteidsahs; jo zil ilgi wehl buhs, tad
 ar lohpeem jaet lauka, un behrneem mas
 wallas us mahzischanu, un kad waffara zitti
 darbi rohnahs, tad bes ta grahmatahm
 jadussa. —

A. J. S.

Behds

Behds no grehka, tad tas tevi ne sawaldsinahs.

Weenam puifim, kas peeypadesmit gad-
dus wezs bija, nomirre saws tehws. Tas
tehws bija wianu zeeti turrejis, nu zerreja
wiasch wairak brihwibas dabuht; bet ta
mahte bija tahda patti bahrga. To ne warru
es ilgaki zeest, dohmaja tas puifis pee fewis,
un aisbehdse. Wifsu deenu bija wiasch zaur
kruhmeem un mescheem lihdis un puhlejees,
prett wakkaru gribbejahs winnam ehst. Bet
tur nems? Ne wehrdinsch, ne maises-kum-
mosinsch kabbata. Te nomannija wiasch, ka
wiasch negudri darriis bija, aisbehgdams. —
Wiasch redseja preekschā weenu staltu muhre-
tu kroggu; bet ko tur darriht bes naudas?
Ar tahdahm dohmahm gahje wiasch pee wee-
nam sudmallahm garram, un redseja to mel-
deri durwis stahwam. Wiasch tam fazzija
labdeen; tas melderis winnam mihligi pateize.
Tas puifis eedrohschinajees, gahje pee ta mel-
dera, stahstija tam sawu nelaimi, un luhdse
nakts-

nahts-mahjas. Tam melderim bija schelig-
liga sirds. Wensch to puisi usnehme, deive
winnam ehst, un likke winnam gultu uštaišht
pee krahsna us beuki.

Tahs sudmallas wissu nahti klabbina-
mas, to puisi ne lahwe aismigt, dasch da-
schadas dohmas un ruhpes winnam galwu
greeše. Us weenreis dsirdeja wensch, ka wehl
kas tanni istabā ne tahlu no winna pukšteja.
Wensch uszehlahs, gribbedams raudsiht, kas
tas jelle buhtu. Jo wensch gulleja weens
pats tai istabā. Mehnes spihdeja gaischi
zaur lohgeem, un tas puisis eeraudsija weenu
sudraba kabbata-pulksteni pee seenas karrā-
jam. — Ak! tu mannu deeniau, ka tu
warretu no wissahm behdahm iskultees, un
labbu tehrinu us zellu dabbuht, ja tu to pulk-
steni nemtu, nahts-lalkā aishbegtu, un to
us zellu pahrdohstu. Tā dohmaja tas puisis,
un tas winnam arri ne kahds greuhts darbs
ne schkittahs. Jo tee istabas lohgi gahje
eeksch dahrsu, un tas schohgs apkahrt ta
dahrsa bija sems, fur lehti warreja pahrlehft.

Bet tomehr firds bij bailiga. Winsch
 bija gan daschu reisu masas leetas grahbis,
 bet leelu sahdsibu winsch wehl ne bija padarri-
 jis. Tur flacht firds winnam arri pahrmette,
 ka winsch ne ween saglis, bet arri nepateizigs
 buhtu, ja winsch to melderi, kas winnu tik
 mihli usnehmis un lohpis bija, neganti ap-
 sagt; tas jo buhtu diwlahrtigs grehks. —
 Ta winsch ilgu laiku ar dasch daschadahm doh-
 mahm kawahs. Bairak la desmit reises
 isteepe winsch jau rohku, to pulksteni nemt,
 bet atrahwe to atkal atpakkal. Pehdigi sa-
 waldija winsch tomehr sawu launu kahrumu,
 un apnehmahs zeeti, to pulksteni ne aiskahrt.
 Bet nomannidams, ka firds winnam wehl
 allasch us to pulksteni neffahs, un ka winnam
 wissu nakti meers ne buhs, apnehmahs winsch
 arri, tuhda lin un wehl to paschu nakti proh-
 jam behgt. Winsch apgehrbahs ahtri, us-
 taisija to lohgu, eelehze dahrsa, tad pahr
 schohgu pahri, un te bija winsch us leelu zellu.
 Ne saglis warr ta behgt pehz sahdsibas, la
 schis puisis behdse, ne gribbedams par sagli
 tapt;

tapt; aumakeem skrehje winsch pahr zellu prohjam.

Kahdu skrehki tezzejis, apstahjahs winsch un sirds atkal sahje pehz ta pulkstina kahrotees. I tu mulki, dohmaja winsch pee few pascha, tu essi taggad tif kluffam isbehdsis, ka neweens tewi naw nomannijis; woi tu ne buhtu warrejis to pulsteni lihds nemt? Zau gribbeja winsch atpakka greestees, atkal pahr to schohgu pahri, un zaur lohgu istaba eekahpt, un to pulsteni panemt. Bet jau sahje sunni reet, un winsch to wairis ne usdrihkstejahs. Es labba wehl prohjam tezzeschu, dohmaja winsch, un ta skrehje winsch wehl labbu gabbalu pahr zellu prohjam.

Zè mehnes nogahje, wissa debbes tappe ar debbescheem apklahta un tanni leela tunisiba nomaldejahs tas puifis no zella. Za gahje winsch nu bes sinnaß pahr kalneem, zaur leijahm, un peekusse ta, ka winsch apnehmahs, apsehstees, un gaismu sagaidiht. Winsch usgahje us weenu pakalnu, straipeleja pahr afmineem, nojweedahs semme, un wehl al-
lasch

Lasch schezlodamees, ka winsch to pulksteni ne
bija lihds nehmis, aismigge winsch, un guleja
lihds saulei lezsoht.

Ze usmohdahs winsch, un eeraudsija ar
schauschalahm un drebbeschenu, ka winsch
it teescham appatsch karratawahm gulleja.
Weens zilweks, kas ne senn bija pakahrts
tappis, karrajahs pahr winna galwu. Tee
ne bija almini, pahr kurreem winsch nakti
bija straipelejis, bet mirronu-kauli. Winsch
trihzeja ka lappa, pahr wissahm meefahm.
Nu eeschahwahs tas winnam prahta, zik lehti
winsch tai pagahjuscha nakti buhtu warrejis
par sagli tapt; kas sijn dohmaja winsch, woi
schis, kas sché karrajahs, arri newaid saglis
un laupitajs bijis, un par to pakahrts tappis.
Wehl kahdu brichtinu dsillás dohmás stahwe
jis, mettahs winsch zekós, un fazzija: „Es
pateizu tew, al Deems! ka tu manni effi
stiprinajis, to kahrdinaschana uswarreht.
Ne muhscham ne gribbu es wairis sagt. To
tu pats effi manni taggad ta beedejis un mah
zjis, ka man no schi neganta grehka buhs
far-

fargatees.“ Un no ta laifa winsch arri ne
fahdu sweschu mantu ne aiskahre.

Klausi Deewam wairaf ne fà bes. Deewigeem zilwekeem.

Weena meita deeneja Wahysemmes pils-
fatâ pee weena baggata kunga. Tas kungs
dsihwoja lohti grehzigi, un gribbeja to meitu
us neschlihtibu pahrrunnacht. Bet winna
bija gohdiga un atfazzija winnam allasch: To
es ne darri, manna mahte man wehl mir-
stocht peekohdinaja, ne darri grehku, tad tu
grehku = algu ne zeetisi.

Tas kungs sohlija tai dauds naudas un
mantas, bet welti. Nu fahze winsch drau-
deht, fa winsch tai gribboht ko ne ko darriht,
ja winna ne klausitu. Bet wiff bija welti.
Ta meita fargaja sawu gohdu, un atfazzija
tam negantam zilwekam: Labbak lai juhs us
manni dusmigi tohpat, ne fà tas fwehtais
Deews. Es labbak gribbu no juhsu deenesta

atstah, ne kà tahdu grehku varriht. Tas
 besdeewigs lungs, redsedams, ka winsch to
 meitu ne warreja pahrrunnah, tappe nu no
 teefas dusmigs, un apnehmahs, dreesmigi prett
 winnu atreebtees. Winsch peegahje pee tahs
 meitas schkirsta, un eelikle tahs wissdahrga-
 kas no sawahm paschahm leetahm, kas ar
 winna wahrdü apshmetas bija, tur eekschä.
 Tad usrakstija winsch tahs leetas, nogahje
 us teefu, un sazija, ka schahs leetas winnam
 sagtas tappuschas, winnam tas arri tà nah:
 kotees preekschä, ka tas saglis winna pascha
 nammä effus. Tadeht luhdsoht winsch arri,
 lai to nammü ar wisseem schkirsteem un skap-
 jeem zaur zauri ismeklesoht. — Tas nu ar-
 ri tuhdaht notikke, tas nams tappe no teem
 teefas-sullaineem ismeklehts, un redsi, tahs
 leetas tappe tahs meitas schkirstâ atrastas. —
 Ak Deews! kà ta gohdiga meita isbihjajahs!
 Zekhs mettusees, peesauze ta Deewu, un saz-
 zija: Deews, tu sinni, ka es ne esmu wai-
 niga. Bet tas ne palihdseja ne ko. Winna
 tappe zeetumä eelikta, tee teefas-lungi to
 lee.

leetu ihsti ne ismekleja, un nospreede, ka tai meitai bij pakahrtai tapt. Tas arri notikke, winna tappe pateesi pakahrtā. Bet Deems tomehr sawu rohku no tahs gohdigas meitas ne atrahwe pagallam. Winna ne nomirre. Tas meisteris, kas winnu pakahre, ne bija wehl sawu ammatu strahdajis, ta bija ta pirma reise. Sawu darbu wehl ihsti ne mahzedams, pakahre winsch to meitu tā, ka wehl dsihwiba eefsch winnas palikke.

Weens Dakteris nopirke to pakahrtu meitu, un likke to no karratawahm nonemt, gribbedams to usschkelt. (Jo tā mehds daschfahrt tee Dakteri Bahzsemme darriht. Winni nopehr mirronus, un usschkelt tohs, un rahda tad saweem fshlas-mahzekleem, kahda ta zilwela meesa no eefschpusses irraid, un ar kahdahm ahderehm un lohzekleem ta irr istaisita.) Kad nu tas Dakteris to meitu gribbeja usschkelt, nomannija winsch wehl siltumu eefsch tahs meesas. Tuhdalin atmette winsch nasi nohst, eelikke to pamirruschu meitu gultā, un raudsija, woi to wehl ne war-

roht pamohbinaht — un Deewš palihdseja. Wrenš basnizas-kungš arri bija ataižinahtš klah. Ta meita, azzis atwerdama, un to basnizas-kungu eeraudsijusi, dohmaja, ka nu jau Deewa preekšhá stahwoti, salikke rehkas un fazzija: Muihschigais Lehws, tu sinni, ka es ne esmu wainiga; apschehlojees pahr manni. — Ta sauze winna allasch, un dohmaja it pateesi, ka jau effoti nomirrusi. Pehš ilga brihscha to tik warreja pahrleežinaht, ka wehl dsihwojoti. Nu tappe winnai spirdsinadamas sahles dohtas, winna atdsihjahš pilnigi, tas Dakteris un tas basnizas-kungš ne fazzija ne weenam ne wahrdu no tam, un nowedde to meitu us zitta Kunga rohbescheem. Ta turrejahš schi meita pastahwigi pehš Deewa haufleem; bet ta Deewš arri winnu ne atstahje.

A n t i a f c h.

Weená muischá bija weena meita apsmee-
ta tappusi. Winna slehpe sawu kaunu, un
dsem:

Dsembeja behrnu, tà ka ne weens to ne no-
 mannija. No kauna bihdamees, apnehmahs
 winna Deewam schehl! to behrnu nokaut.
 Winna eemette to weená langwehgi, fur ap-
 pakschá dsilfch uhdens tezzeja, un dohmaja
 nu jau, ka tas behrens tur uhdeni buhs eekrit-
 tis, noslibzis, un ar to straumi aisgahjis
 prohjam. — Bet tà tas ne bija. Tai
 langwehgi it appakschá bija diwi dselsu-
 stangas frustam weena pahr ohtru eemuhretas,
 us scho frustu bija tas behrens uskrittis wirsü,
 un tur winsch gulleja. Weens fullainis no
 tahs muischas dsirdeja to it wehlu wakkará
 brehjam. Winsch pasazzija to teem zitteem
 namma- laudim, schee eegahje ar ugguni, ee-
 skattijahs eekschá, un redseja, ka tas nabbags
 behrens tif tif wehl pahr to uhdeni karrajahs.
 Wissi bihjajahs tur nokahpt, tomehr nehme
 pehdigi weens kals treppes, uslikke tahs us-
 tahm faruhsetahm stangahm, nokahpe un us-
 nesse to behrnu.

Tuhlin tappe nu kungam sinna dohta no
 schi notikkuma. Tas kungs to ismekleja, un
ar-

arridsan ahtri dabbuja sinnaht, kurrea ta mahte no ta behrna bija. Schi arri ne mas ne leedsahs. — Winna bija nahwes-strahpi pelnijusi. Jo winna tomehr bija gribbejusi to behrnu nonahweht. Tatschu tas kungs winnai to nahwes-strahpi atlaide, bet winnu wehl to paschu nakti pahr saweem rohbescheem pahri aisdsinne prohjam. Schi mekleja nu zittu-deenestu, deeneja schurp turp. Pehdigi sapirkahs winna schahdas tahdas masas prezzes, un staigaja apfahrt, tahs prezzes pahr-dohdama.

Tas kungs lihds ar sawu gaspaschu ne gribbeja wairs tai muischa dsihwoht, kur tahda negantiba bija notiklusi. Winni aisbrauze to paschu rihtu us zittu muischu. Bet to nabbagu behrnu ne weens ne gribbeja nemt un kohpt. Tas gohdigs kalps, kas to bija glahbis, apschehlojahs pehdigi par winnu, nonesse to pee sawas seewas mahjas, schi arri to behrnu peenehme, winsch tappe kristihts, un dabbuja to wahrdu Antinsch. Dee gohdigi lautini winnu lihds ar saweem pascheem
 behr-

behrneem kohpe un audsinaja. — Kad Antinisch weenpadesmit gaddus wejs bija, nomirre tas gohdigs kalps lihds ar sawu seewu. Ta kalpa raddi nahze, atnehme wissu mantu un gahdaja arri par ta kalpa behrneem, lafchee truhkumu ne zeete, un ka teem ne tappe pahri darrihts, tohs masakus nehme wiini pee sewim un audsinaja tohs. Bet ka palikke tas nu ar Antinu? Schis tappe pee zitta fainneeka eedohts. Jo tas pirmais fainneeks, kur Antinisch ar to nelaiku kalpu bija dsihwojis, dabbuja atkal zittu faines-wihru, wiinam arri pascham pulks behneu bija, un tadehl ne gribbeja wiensch Antinu wairs pee sewis paturreht. — Bet Antina jaunais fainneeks wiinu ne mas labbi ne audsinaja. Wiensch turreja to zeeti, kuhle to par ikkatru masu wainu, un pahrmette wiinam allasch, ka wiensch bes laulibas dsimmis effus. Ne kahds aisrumatajs un preekschneeks tam nabbagam behnam arri ne bija, kas wiinu buhtu glahbis un pahrstahwejis. Un ta tappe tad tas puisens nikns, wiltigs un stuhrgalwigs.

To-
mehr

mehr palikke winsch 10 gaddus pee schi saim-
neeka. —

Weenâ fwehtdeenas pawalkarâ spehleja
winsch ar zitteem puischeem frohga kaulinus.
Winsch winneja labbu teesu, par to tappe tee
zitti dusmigi, un weens fazzija: es ne gribbu
wairs ar tew spehleht, maukas: behrneem al-
lasch wairak laimes irr, ne kâ gohdigeem
behrneem. Antinsch sadusmojees, sakampe
nuhju, kas kaktâ stahweja, un eewilke tam
smehjejam pahr galwu, ka schis apgihbis pee
semmes kritte. Nu dohmaja winsch, ka jau
to puisi buhs nosittis, un aisbehdse us tahm
pehdahm. Winsch skrehje zauru nakti un
zauru deenu, allasch bihdamees, ka ne taptu
sakerts. — To pirmas deenas wakkaru
nahze winsch pee weena frohga it leelâ dsikkâ
meschâ — pagallam isfalzis, isflahpis un
peekuffis. Bailigi jautaja winsch to froh-
dsineeku, woi warroht kahdu stohpu allus un
naktis-mahjas dabbut. — Tas frohdsineeks
atbildeja, ka warroht gan, un atnesse winnam
stohpu allus. Patlabban kad wehl dschre,

eenahje pulks Laupitaju tai frohgã eefichã. Trihs seewas ar tſchetreem leeleeem funneent bija lihds. Antinſch eespeedahs it bailigs laktã. Bet tee wihri winnu tuhlin eeraudſija, un ſautaja, no kurrenes effohts, un us kurren eijohſts. Antinſch atbildeja, ka winſch wehl ne ſinnus, us kurren greeſtees. No ſcheem wahrdeem un no winna bailibas nolehme tee Laupitaji, ka winſch gan kahdu wainu buhſchoht padarrijis, un tadchl aiſbehdſis. Tee Laupitaji bija laupitaji. Antinſch bija ſauns un ſliprs wihrs, un ta eenehme winni to padohmu prahtã, ſcho par ammata beedri nemt. Nu eefahje tee winnu iſklaufchi-naht, woi ne effoht kahdu ſahdsibu jeb zittu wainu padarrijis. Antinſch ne gribbeja ne ko iſteift. Te ſahje winni draudeht, ja ne ſazjihs taiſnibu, ka winni to gribboſchi zeetu ſanemt, un us teeſa nowest. Trihzedams un drebbedams mettahs ſchis nu zelloſ, un iſteize, ka winſch weenu zilweku effoht noſawis.

Tas wirsneek's no schein laupitajeem sahje
 nu dauds no ta runnaht, lahda bailiga un
 breefmiga leeta ta effoti, un ka Antinsch, kas
 sinn, gan drihs pee karratawahm buhs. Bet
 fazzija winsch pehdigi: ja es tewi sawa glahb-
 schana un fargaschana nemmu, tad ne weens
 tew ne mattu ne aislar's. Bet papreeksch
 tew man irr jaswehre, ka tu manni ne gribbi
 atskoht, ned's wiltigi nodoh't un isteikt. —
 Antinsch, pasauli wehl ne dauds redsesis, arri
 ne nomannija, ka winsch starp laupitajeem
 bija. It preezigs apwehreja winsch to, fo
 tas laupitajs gribbeja, un padewahs eefsch
 winna fargaschanu. Tad ehde un dsehre
 winsch ar teem Laupitajeem, un preezajahs,
 ka winsch starp tahdeem labbeem laudim fluis
 effus. To ohtru rihtu aisgahje winsch ar
 teem prohjam. Dee eewedde winnu mescha.
 Nu noprattahs winsch starp sagleem un lau-
 pitajeem effus. Gan gribbeja winsch atkal
 no teem isbehgt, bet schein winnu allasch ap-
 wakteja. Sefchas neddelas bija winsch pee
 teem, un wiffa tai laika winsch no ta mescha
 ne

ne ištappe ahrá. Nu jau bija japaleek, woi gribbejis, woi ne gribbejis.

Us weenreis nehme winnu tas wirsneekš sawrup it beesā meschā; wehl zitti trihs bija klast. Tē tappe brandwihns dserts. — Kad Antinam jau galwa silta flue, eesahze tas wirsneekš: Nu, brahl, schodeen buhs tew tawu meistera-darbu darriht. Antinsch isbihjajahs. Bet tee zitti eedrohschinaja winnu, dewe tam wehl brandwihnu, nowedde to weenā zekmallā, apstahjahs ais kruk-meem un kohkeem, un gaidija. — Kad jau krehsla mettahs, redseja tee weenu seewu pahr zeku nahkam. Weens no teem laupitaseem fazzija: „Ta irr ta prezzineeze, winna nahk no tirgus, tai gan labs naudas-maks kabbatā buhs.“ — Tē usrunnaja tas wirsneekš Antinu: „Nu til drohsch, lezz winnai klast, prassi naudū, un ja ne dohd, tuhlin ar schabli pahr galwu. Steidsees, jeb es tewi zirtischi.“

Antinsch straipeledams eet tai seewai wirsū, un brehz: dohd tawu naudū schurp.
Win-

Wiana gribbeja behgt; bet Antinsch sawu schabli iswiljis, pahrschkehle tai galwu. Bet tè redseja winsch arri, ka pulks lauschu pahz zellu brauze. Tee zitti laupitaji behdse; Antinsch arri gribbeja behgt, bet no bailehm un istrubzinaschanaš ne warreja winsch ne no weetas tapt. Tee laudis winnu fanehmuschi, aishwedde to tai tuwaká muishá. No turrenes tappe winsch pee sawa Kunga nosubhtits, teefa tappe pahz winnu turreta. Winsch issteize wiffu, ka tas ar winnu bija gahjis, un tappe zeetumá listš.

Pejz, kad wiff ihsti ismeklehtš Klüë, parahdijahš tas, ka ta nokautá prezzineeze Antina mahte bija. Uk, tu taisnais Deewš! ka jelle wiffam tà bij trahpítees! schi see-wiffa bija jau preeksch zo gadbeem to nahwi pelnijusi. To brijhdi wianna sawu strahpi wehl ne zeete. Bet nu dabbuja wianna tomehr sawu algu no sawa pascha dehla, ko ta bija gribbejusi nokaut. — Antinsch dabbuja to zeetumá sinnaht, ka winsch sawu paschu mahri bija nokahwis. Par to tappe winsch tif

noſſummiß, ka wiſch ahrprahtá klüë, ne eh-
de, ne dſehre, un tai feſtá nákti patß zeetumá
paſahrahß.

Zè warr ſkaidri redſeht, kahtdaß nelaimes
no neſchlihttaß un beſkaunigaß dſihwoſchanaß
zellabaß. Ne buhtu Antina mahte beſkaunigi
dſihwojußi, tad winna arri to beſdeewigu pa-
dohmu ne buhtu prahtá eenehmufi, ſawu pa-
ſchu behrnu nonahweht. Antinſch bija beſ
laulibaß dſimmiß. Taß bija labbi ka taß
gohdigaß kalpß winnu kohpe un audſinaja.
Bet no ſawa pirma padeſmita gadda bija
wiſch tomehr beſ ihtaß kohpſchanaß un
mahzibaß. Winnam ne bija wezzaki, kaß
kohpá winnu buhtu audſinajuſchi, nedß raddi,
kaß winnu labpraht buhtu nehmufchi, un par
winnu gahdajuſchi. Zurklaht daſchi winnam
to wehl pahrmette, ka wiſch beſ laulibaß
dſimmiß bija. Zaur to tappe wiſch jo nißnß
un tà pehdigi par laupitaju un flepfawu, un
nokahwe Deewam ſchehl! ſawu paſchu mahti.
Kaut jelle wiſſi puiſchi un meitaß to apdohmatu,
un iſdeenaß Deewu luhgtu pehz Sihraſa mah-

zibas. (Sihr. 23, 5 = 7.) Kungs, Tehwß
 un Deewß mannas dshwibas, nogrees
 nohst no mannim launu eekahroschanu.
 Meefas-fahriba un neschfihsti darbi lai
 manni ne saguhsta, un pasargi man no
 beskaunigas dwehfeles.

S. G. 117.

Rà nelabbi tas irraid, no burw-
 jeem un pesteleem bihtees.

Breeschu Pehteris bija labs, gohdigs
 saimneeks, tam wissur pilniba un Deewa
 swehtiba eeksch mahlahm un laukeem bija.
 Winsch patß ar wisseem sawejeem, seewu,
 behrneem un saimes laudim bija allasch
 spirgts un weffels, jo wissi bija sahtigi eeksch
 chshanas un dsershanas, winni^r strahdaja
 tikkuschi ar pilnu spehku, un turrejahs eeksch
 apgehrbja tihri un spohdri. Winsch rihdõs,
 wakkarõs ar wisseem saweem laudim, kas
 mahjas bija, pirms tee pee darba gahle, pah-
 ta-

tarus turreja, ir preeksch un pehz ehschanas
 tee Deewam par tahm dahwanahm firsuigi
 un preezigi pateize. Winna lauki bija allasch
 Deewa swehtibas pilni, un atmakfaja bagga-
 tigi to darbu tahs kohpschanas un strahdascha-
 nas. Winna sihti un leeli lohpi bija wiffi
 mudri, pee pilna spehka, weffeli un augligi,
 jo winna seewa arridsan prahtiga, labba un
 kohpiga fainneeze bija, kurrat tas ihsts gohds
 un preeks bija, lohpinus kohpt, un wiffu to
 apgahdaht, kas pee nammaturrefchanas wai-
 jadsigs irraid. Wiff, ko schee lautini darri-
 ja, winneem labbi, un daschubahn labbaki wehl
 ne ka paschi buhtu dohmajuschi, isdewahs;
 un tas tapehz, ka winni katru darbu ihstena
 laika, no wiffas firds un spehka, ne par gar-
 eu laiku, bet ar gudru sinnu un apdohmu
 gohdigi un tikkuschi padarrija. Sawus sai-
 mes laudis winsch ka sawus draugus un behr-
 nus mihloja; kad pee mahjahm kahda darri-
 schana bija, tad ar winneem mihligi farunna-
 jahs, iswaijaja winnu padohmu un dauds-
 fahrt teem paklausija. Winsch neween sa-
 wus

wus behrnus un faimi pee darba turreja, bet
 arridsan patš wiffur lihds strahdaja, pirmais
 un pehdigais pee darbeem buhdams, un fur
 kahds grehts jeb sfunstigs darbs gaddijahs,
 tur winsch allasch teem sawejeem labbu
 preekschshmi dewe, ka ar wisseem spehkeem
 un ar gudru sinnu jastrahda, kad darbam
 buhs labbi isdohtees un tschakli no rohkas eet.
 Tad nu tas ne warreja zittadi buht, winsch
 bija turrigs un baggats fainneeks; laukos,
 flehtis un mahjas bija pilniba un Deewa
 swehtiba, un kad faimineem pawaffara mai-
 ses un sehllu truhkums bija, kad paschi un
 lohpi tik ne baddu mirre, tad winnam wehl
 tik dauds bija, ka winsch zitteem palihdseht un
 no truhkuma isglahbt warreja. Tas nahze
 zaur to, ka winna padohms ne tappa aplam
 istehrehts nedf frohgos jeb tirgos iswasahs.
 Winsch us sawu faiminu dsihwes-kahretu skat-
 tidams, redseja ka tee ruddem kad meeschi un
 rudsi flehti bija, plaschi un baggatigi tehreja,
 un ko paschi ne warreja apest jeb isdfert, tas
 tappe us frohgeem un tirgeem aiswests un
 tur

tur pahrdohst, tà ka jau prett seemas sweht-
 keem truhkums jeb pawaffaras-lail's sahje ra-
 stees. Kad Breeschu Pehteris to redseja,
 tad sajjija winsch brihscham us saweem sai-
 mes laudim: Man dohmaht, tas ne klahjahs,
 ruddeni tà aplam tehreht un sawu padohnu
 bes sinnas isgaist; prahtigam saimneekam
 wajjag skaidri sinnaht un isrehkeneht zik win-
 nam wajjaga, ka winsch wissu gaddu warr
 pahrtikt, un labbaki irraid kad atleek ne ka
 peetruhkst; kad lauki wahji, kad ruddeni til
 dauds no laukeem un plawahm newaid ee-
 nemts, ka paschi un lohpi warram pahrtikt,
 tad tuhdaht ruddeni, kamehr labbiba wehl leh-
 ta irraid, jaraug sawu wajjadfigu pahrtik-
 schanu sagahdaht, un labbaki kahdu lohpiuu
 pahrdohst, ne ka winnu baddu list zeest jeb pa-
 waffara wilkeem doht noriht. Kad zitti
 swehtdeenas frohgos sehdeja, un tur sawu
 naudu jeb labbibu isdsehre un no meetneekem
 peekrahpti tappe, tad palikke winsch labbaht
 mahjas, jeb kad ne warreja basniza noet,
 tad lassija winsch saimei un behrneem kahdu

spreddiki no grahmatas preeſchâ, apmekleja
 kahdu draugu jeb farunnajahs ar kahdu kal-
 minu, kas pee winna isfehrstees atnahze.
 Un winna kaimini labpraht pee winna nahze,
 jo winnam allasch labß allus, un labbaß wehl
 bija ne kà frohgôs mehds buht, un winsch arri
 labpraht teem, kas winnu nahze apmekleht,
 kahdu malku nodfertees deme. Zebſchu win-
 na kaimini ihsti labbi draugi ne bija, jo win-
 ni to ne warreja zees, ka winsch tahds turrigs
 un baggats bija, tomehr ſchee labpraht pee
 winna nahze, wdi kò labbu ehst un dſert, jeb
 no winna kò isluhgtees, un Breeschu Beh-
 teris to arri labpraht redſeja, kad kas pee
 winna atnahze, jo winsch dohmaja: lai winsch
 buht kahds buhdams, es tomehr ar winnu
 farunnadams, kò labbu no winna warreſchu
 mahzitees, jeb zittam kahdu labbu padohmu
 doht. Pee wiſſeem ſcheem labbeem un tei-
 zameem tikkumeem, winsch nu gan warretu
 meerigi un preezigi dſihwoht, un ihsti laimigs
 wihrs buht; bet weena weeniga waina wiſſu
 winna laime ſaudeja un winnu nelaimigu dar-
 rija.

rija. Winna wezzali abbi tahdi blehnu, un neeku tizzigi bija, un wiinnu jaunās deenās daudsfahrt ar spohku pasaklahm, burwjeem un pesteleem beedinaja, ka winsch to sawu muhschu ne warreja aismirst, bet jau wihrs tappis wehl daschubahn it no neneeka ta sabihjajahs, ka winsch slims tappa. Gan winsch pats zil spehdams scho wahjibu zaur gudru gramatu lassifchanu jeb farunnaschanu ar mahzitajeem un gudreem kungeem gribbeja pahrwaldiht un dseedinah, bet kas eefsch jaunahm deenahm prahta un firdi eespeeschahs, to newarrehs tif lehti atkal isdsiht. Zaur to paleek brihscham arri pee gudreem un mahziteem zilwekeem tahda smeijama neeku bailiba no spohkeem un burwjeem, kad eefsch jaunahm deenahm tahdus neekus dauds dsird, kad no tahdeem tohp teikti kas paschi to tizz, kad paschi wezzali, kurveem behrni wiffwairak tizz, un no kurveem tee tahs pirmajas mahzibas dabbu, ar tahdahm pasaklahm nessahs. La tas ar Breeschu Pehteri aridsan bija; kad winsch tumfiba weens pats mescha buhdams,

Kahdu baltu lohku no tahleneš eeraudsija,
 tad winnam tas tuhdaš prahta nahze, ko
 winsch no kehmeem un spohkeem bija dsirdejs,
 un jebſchu winsch taggad ka gudrs wihrs gan
 sinnaja, ka tas neekš irraid, tad tomehr
 winsch ne eedrihſtejahs turvu pee-eet klahť un
 labbi apraudsiht, kas tad tas effoht; kad pa
 zellu eedams kahdu wezzu ſeemu fatikke, tad
 ſchi bija raggana, tad jau ne drihſteja tahťat
 eet; kad kahdu ſkrandas gabbalu zella widdu
 eeraudsija, tad tas burwju darbs, pestelſch
 bija, kam ar leelu rinki bij jaet apfahť;
 kad kahds lohpu gabbals ſlims tappa, tad
 jau nesinnaja woi welnam woi burwjeem ta
 waina buhs, un ta winsch zaur ſawahm pa-
 ſchahm neeku dohmahm brihſcham ta behdi-
 nahts, nemeerigs un bailigs tappa, ka dasch-
 fahť to ne darrija, kas bij darrams, tur ne
 drihſteja eet, tur tomehr waijadſiga eefchana
 bija. Winna kaimini, kas jau ſenn ar ſkau-
 gu azzim us winnu ſkattijahs un winnu ne
 warreja daudſ eeredſeht, tapehť ka winsch
 baggats un turrigs bija, un winneem allasch
 bij

Bij janah! eeksch waijadfibahm paligu pee win-
 na meklegt, jo winni wiffwairak flinki nekeh-
 gi un dsehrajt bija; schee arridsan jau fahze
 manniht, la winsch tahds bailigs un neeku
 tizzigs effoht, un nahze us tahm besdeewi-
 gahm dohmahm, winnu wehl wairak ar tah-
 deem neekeem un pesteleem kaitinaht un beedi-
 naht. Weens pildija ohlu tschaumalus ar
 wezzeem smirdoscheem taukeem un spalwahm,
 un lifke tohs lohpu kuhtris un fillés; zits blehd-
 neekés nogahje sehjumâ, sadraggaja rudsus,
 nogreese un iskaisija wahrpas, un nolifke
 weetuu weetahm wezzas sfrandas; zits atkal
 samaisija meeles ar ohlu-baltumeem un affi-
 nim, islehje to nakti preeksch paschahm nam-
 ma durwim un apgahnija ar to wehl zittu
 ehku pakschus, fleegfnes, pamatus jeb pa-
 lohdas. Neprahtiba un besdeewiba tas ir-
 raid, kad fahds tahbus blehna darbus tih-
 scham tapeh; darra, zittus beedinaht un bai-
 diht. Kas gudrs irraid, tas par wiffu to ne
 fo ne behdahs, bet tahdu wehl apfmees; bet
 kas jau tahds blehnu tizzigs irr, un kam gal-
 wa

wa no tahdahm pestelu pasakkahm pilna, tas
 tuhdat dohmahs, ka burwis jeb welns to pa-
 darrijis. Ta tas ar Breeschu Pehteri arri
 bija; buhtu winsch tik gudrs bijis, ka winsch
 labs un gohdigs bija, buhtu winna wezzaki
 un mahzitaji winnu no jaunahm deenahm
 eeraddinajuschi par tahdeem neekeem smeetees;
 tad eefsch zerribas un palauschanas us Dee-
 wu, winsch sawu mahjas un lauku kohpschanu
 ka papreefsch buhtu apgahdajis, un tahds
 pats turrigs un baggats palizzis kahds jau
 bija. Bet mulkis buhdams, dohmaja winsch,
 ka nu jau wiffas mallu mallas apburts, ka
 nu wiffa Deewa swehtiba pee lohpeem un lau-
 keem atrauta un suddusi. Ar tahdahm beh-
 digahm bailehm winsch ilgu laiku puhlejahs,
 un tee paschi besdeewigi kaimini, kas tahdus
 nedarbus winnam bij darrijuschi, winnu wehl
 wairak eefsch schahm dohmahm apstiprinaja.
 Tas jau wella darbs, fazzija schee blehdneeli,
 zilweks to jau ne darrihis, un gan tu redsesi
 kaimin, ka tawi lohpinin pamasam isnihks, ka
 tawi lauki wahji un tukfschi paliks. Nu sah-

ze wehl zittus mellus un stahstus teilt, kà
 schim jeb tam tapat notizzis, kà ehkas nodeg-
 guschas, lohpi isprahgusch, un lauki ehrsch-
 kus, kohkalus, smelges un pehrkones nessu-
 schi, ka ne labbibu graudinu ne redseht war-
 reja, ka baggats saimneeks bijis par nabba-
 gu palizzis, kam ar seewu un behrneem no
 mahjam bij jaatstahj un pee zitteem par kai-
 pu eet. Zebfchu no wiffahm schahm blehnu
 fluddinaschanahm ne weena weeniga ne notif-
 ke, jo ehkas ne nodegge, lohpiini palikke wef-
 feli un lauki pilnu Deewa swehtibu fohlija;
 tomehr ta bailiba dsikli winna firdi eespeedahs,
 winnam ne deenas ne naktis meers ne bija,
 ne warreja ne ehst ne gulleht, un winna firds
 preefch wisseem dsihwibas preekeem kà ais-
 flehgta bija. Jr darbs kas winnam zitlahrt
 preeku darrija, jau sahze reebt. Ko wehrts
 man strahdaht un puhletees, kad welns ihfà
 laikà wissu ispohstihs, un man kà deedelneekam
 tufschu mahju jeb pohstu ugguns weetu buhs
 atstah. Das wiffwairak winna firdim sah-
 pes un behdas darrija. Wansch bija kà goh-
 dige

digs wihrs bes wiltibas un krahpschanas
 strahdasis, winsch labbi apsinajahs, ka starp
 winna mantahm ne weens blehdigi pelnihts
 gabbals, starp winna naudu ne weens wiltigi
 sakrahts wehrdinsch ne bija, tadehl wehlejahs
 winsch sawa firdi un warreja to arridsan no
 Deewa luhgtees un zerreht, ka winna darbi
 pastahwigi buhtu, un winna behrnu behrni
 wehl tohs auglus no winna sweedreem bau-
 ditu. Gelfsch tahdahm behdahm un sahpehm
 winsch pee Basnizaskunga nogahje. Basni-
 zaskungs winnu labbi pasinne ka gohdigu un
 tiklu fainneeku, bet to winsch ne sinnaja, ka
 schis tahds blehnu grahbejs un neeku tizzigs
 bija. Kad nu sahje teikt un kuhdssetees, kas
 wiff winnam bij notizzis, un kas wehl notiks,
 tad Basnizaskungs ne sinnaja ihsti, woi buhs
 smeetees woi dusmotees; tomehr sinnadams,
 ka winsch labs, gohdigs wihrs bija, tad win-
 nam it no teesas schehl bija, ka winsch ar tah-
 deem neekeem puhlejahs, un sawu dsihwibu
 behdigu un nemeerigu darrija. To es juhs gau-
 schi luhdsu, zeenigs Mahzitajs! fazzija winsch,
 ka

Ka juhs nahkofschâ fwehtdeenâ winnu labbi bas-
 niza nolahdetu. B. K. Lai Deewš pasarga!
 woi tu jebkad effi dsirdejis, manni basniza jeb
 zittur lahdam; to es ne prohtu, to es ne warru,
 mans ammats irraid, juhs labbu mahziht,
 jums labbu wehleht. P. Tapeh; arri wel-
 nam tif dauds waktas irraid, ka juhs winnu
 ne mas ne lahdajt. B. K. Woi tad tu tee-
 scham sinni, ka welns to darrija? P. Kas
 zits? Kurfch zilweks to darrihs? B. K. Tu
 runna ka labs gohdigs wihrs, un ta gan lab-
 ba leeta buhtu, kad mehs ihsti warretum faz-
 zih: Kurfch zilweks warr sawu brahtu un
 faiminu ta apbehdinaht; bet mihlais draugs!
 es gan wehl leelakas nelaimes un flahdes ei-
 mu redseijs, ko zilweki weens ohtram tihfchi
 padarrija. P. Tad jau tahdi welna ammat-
 neeki un paligi irraid, un tahdi lahdami irraid.
 B. K. Es ne tizzu; lahdeht irraid launu
 wehleht, tas ne flahjahs mums darriht, to
 Deewš ne gribb; un kad arri mehs zittam
 launu wehlejam, kam to buhs darriht?
 Deewš launu ne warr darriht nedš darrihs us
 muh-

muhsu wehleschanahm; un welns! tu jau
 pats sakka, ka tee welna ammatneeki; woi
 tad welns pats saweem ammatneekem launu
 darrihs? P. Tad juhs gan ne mas basniza
 to peeminneh3? B. K. Es to peeminneschu
 gan; es Deewu luhgfschu lai tawu firdi ap-
 meerina, lai tew drohschibu un palauschanu
 us winna spehku un schelastibu dohd; arri-
 dsan preefsch taweem eenaidneekem es luhg-
 fschu: lai Deews winnu prahtus un firdis
 walda, to wair3 ne darriht, zaur ko zitti ap-
 behdinati tohp, un kas winneem pascheem
 peh3 ihfu jeb ilgu laiku warr schehl buht, un
 firdim sahpes darriht. P. Ko winni par
 to behdah3, kad tiklai to redseh3, ka es is-
 pohstih3, isputtinah3 taptu. B. K. Woi
 tad tewim jau kahda nelaine notikkusi? P.
 Wehl ne, bet gan juhs redsefeet. B. K.
 Lai Deews ne dohd mums to redseht; bet
 mihkai3 draugs! palaujees us Deewu, ne
 gahda par nahkameem laikeem, darri kas tew
 jadarra, strahda gohdigi ka lihds schim, un
 lai Deews par nahkamu laiku gahda. Kad
 tu

tu tà ar behdigahm dohmahm gribbi puhle-
 tees, tad tu sawu lauku un mahjas kohpscha-
 nu aiskawehs, un tad teescham tewim kahda
 nelaiime warr notikt, pee ka tu pats wainigs
 buhsi; bet klause to padohmu, ko es tawz
 mahjitajs un draugs tew dohmu: effi taggad
 wairak wehl ruhpijs un kohpijs, apstrahda
 wehl labbaki tawus laukus, apfarga labbaki
 wehl tawas ehkas, tad tawi sflaudneeki kauna
 paliks un tu wehl jo baggats un turrigs fluh-
 fi. P. Bet kad lohpiini sahks nihkt un
 sprahgt, kad lauki tuffschi paliks, ka tad ar
 mannim buhs? B. K. Kohpi sawus loh-
 pus ka nahkahs, tad winni wesseli paliks,
 tee ohlu tschaumuli ko tu eeksch fillehm atrad-
 dijs, teem sflahdu gan ne darrihs; bet ais-
 farga joprohjam, ka sweschajs ne warr pee
 taweem lohpeem tapt; un ja tad arri kahds
 sprahgtu, ne dohd tuhda! zittam to wainu,
 ir lohpinam warr flimmiba useet, un kad
 kahds iskriht, woi ne warr Deems zittu at-
 doht? P. Tas ween mannu firdi been' un
 nakti ehd, ka man buhs par deedelneeku pa-
 list,

list, un ar seewu un behrneem eet maisi mek-
 leht. B. K. Klausais, mans behrns! ta
 irraid negudra un grehzigā walloda, kas tew
 to irraid fazzijis? tee tschaumuli jeb tahs
 sferandas, ko kahds blehdineeks mulkis tew
 beedinadams nolizzis, un tu winnam to pree-
 lu darra, ka tu zaur tahdeem neekeem no
 Deewa atstahj un prett winnu grehkojahs.
 Klausais ko weens swehts Deewa wihrs,
 Dahwidš (Dseesm. 37, 25.) sakka: Es esmu
 jaunš bijis un arri wezs tappis, bet es ne es-
 mu redsejis to taisnu atstahtru, nedš winna
 dsimumumu maisi meklejam. Lihds schim tu bija
 taisns un gohdigs wihrs un Deews tew nes
 waid atstahjis bet baggatigi swehtijis, palee-
 zi tahds ka bijis, tad zilweki neneeku pahr te-
 wim eespehf. P. Ak ko es zilwekus behdaju
 kad Deews man klahit irraid, ko tee warr
 darriht? bet kad tik kai tas launais gars man
 ne speestohš wirsū. B. K. Kad tu ilgak tā
 runnasi, Pehteri! tad tu manni dusmigu pa-
 darrisi, un es ne wahrdu wairš ar tewim
 runnashu; lihds schim man schehl bija par
 te-

terwim, bet taggad man bail tohp un schaus-
 schalas pahreet, dsirdedams, kà neap-
 dohmigi un Deewu saimodams tu runna.
 Kad Deews tew klahr irraid, fakki tu, tad
 no zilwekeem tu ne bihstees, bet no launa
 garra tu tomehr bihstahs, lai gan Deews
 klahr irr; tad tas launais gars tomehr sti-
 praks buhtu ne kà Deews, tad winsch tomehr
 warrehs pohstih, ko Deews farga un glabba;
 tad Deewam buhs zekku jagreesch, kad launais
 gars nahf.   Woi tas newaid launs un
 grehks tà runnaht.   Woi Deews jeb welns
 to pasauli walda? woi kad Deews wiffas lee-
 tas walda un usturr, winsch welnam waktas
 dohs pohstih un maitaht ko Deews darrijis
 irraid.   Ne tà, mans draugs! ne apgrehko-
 jees prett Deewu! Deews ween walda fa-
 wu pasauli, ne kas ne warr bes winna sinnas
 notikt, un wiff kas noteel, nahf no Deewa
 un mums par labbu irr; kas mums launs
 effoht rahdahs, irraid labs, kad til meh
 sinnam to ihstenu labbumu no ta smelt, jeb
 zaur to gudrafi un labbaki tapt.   Wezzi lau-
 dis,

dis, kas tīf apskaidroti ne bija, kad kašdu
 notīfkumu redseja, ko tee pehž sawas wahjas
 atsīhschanas ne warreja ar Deewa mihlestibas
 salihdsinaht, tuhdat welnam wainu dewe;
 ittin ka Deews un welns allasch sawus speh-
 kus mehginatu, raudsidami, kursch stiprakš
 buhš. Kad mehš tā runnājam, tad tas grehš
 un kauns irraid, jo mums labbakas atsīh-
 schanas un mahzibas no Deewa irraid. Ta-
 pehž nahze Jesus pasaulē, welna darbus is-
 ahrdiht, mums labbakas atsīhschanas, pa-
 lauschānu us Deewu un gudribu doht, un
 tas buhtu grehš, kad mehš pehž tahm ne
 dsīhwotum neds darritum. Gan arri muhju
 sapraschana wehl wahja irraid, un mehš ne
 spehjam to allasch atsīht, kapehž Deews scho
 jeb to darra; bet lai tīkkai mehš drohschi tiz-
 zam, ka wiss no Deewa nahk, wiss pehž win-
 na sinnas noteef, un ka Deews labbu darr,
 ko darridams; lai tīkkai mehš no wisseem no-
 tīfkumeem pee mums un zitteem, mahzibas un
 gudribas daschadas smellam jeb gudraki un
 labbaki tohpam. Kad Deews mums pilnibu

un fwehtibu dohd, tad lai mehš to gudri un
 prahtigi walfojam; kad Deews atnemm, tad
 lai mehš ar Zjabu falkam: Tas Kungs irr
 dewis, tas Kungs irr nehmis, lai ta Kunga
 wahrds irr flawehts. (Zjab. 1, 21.) Kad
 mehš tahdu prahtu turram, tad ne kahds lau-
 numš mums ne kad ne warrehs notift, bet
 wiffas lectas mums par labbu isdohfees.
 Tahdu prahtu lai arri Deews tewim dohd,
 mihlais draugs! apmeerini tawu firdi ar tahm
 dohmahm; kad Deews man klahr irr, kahds
 launums man tad warr notift, woi welns jeb
 zilweki stipraki buhs ne ka Deews! Wehl
 tew ne kahda nelaimē newaid notiffusi, tu
 effi Deewa fwehtibu lihds schim baggatigi
 bandijis un wehl bauda; kapeh; tu tad beh-
 dajees? ne atstahj ar sawu firdi no Deewa,
 tad arri Deews no tewis ne atstahs. Paleez
 tahds gohdigs un labs wihrs, kahds tu lihds
 schim bijis, mahzees taggad ka prahtigam zil-
 wekam, kad no zitteem apbehdinahts tohp,
 gudri buhs isturretees, stiprinajees wehl wai-
 rak eelfch tawas palauschanas us Deewu,
 ap=

apfohpi wehl labbaſ tawaſ mahjaſ, lohpua
 un laukuſ; tad tu zur ſcho notikkumu gu-
 draſ un labbaſ buhſi tappiſ, tawi eenaid-
 neeki tew ne buhſ launu bet labbu darrijuſchi,
 un tu pehz Jeſuſ mahzibaſ tohſ mihleht un
 teem labbu wehleht warreſi. — Pehz ſchahſ
 ſarunnaſchanaſ ar mahzitaju wiſch gan ap-
 meerinahſ un eedrohſchinahtſ uſ mahjahm
 nogahje, un arri kahdu brihdi kohpigi un
 tikkuſchi ſtrahdaja, bet kad atkal tahdaſ
 behdigas dohmaſ prahta nahje, kad ar kai-
 mineem jeb wezzahm ſeerwahm ſahje pluſſch-
 leht, kad kahdu luppata gabbalu kahda weeta
 eeraudſija, tad jau atkal behdigs, bailigs un
 noſkummiſ tappa un ne kaſ ne warreja winnu
 eepreezinaht. Pehz galla pagallam ſlimſ palik-
 le un kad jau mannija, ka bija jamirſt, tad wehl
 mahzitaju pee ſewiſ likke atluhgt. Mahzitajſ
 winnu daudſreiſ ſlimmiba apmekleja, un brih-
 ſcham mihligi iſbahre, kapehz winna padoh-
 mam ne bija paklauſijis, brihſcham gan mek-
 leja winnu eedrohſchinaht un ar Deewa wahr-
 deem eepreezinaht, bet jau wahjſch un neſpeh-
 zigſ

zigs buhdams, winsch ne fo ne warreja wairs
 pee firds nemt. Mirdams wehl mahjitajam
 zeeti sohlija, ka ne kahda dusmiba neds eenai-
 diba prett winna skaudineekeem winna firdi ne
 effohiti, bet ka winsch teem labprahht peedoh-
 doht, ka tee winnu ta apbehdinajufchi, un
 ta winsch aismigge. Mahjitajam un wisseem
 winna draugeem gan schehl bija, ka schis goh-
 dige wihrs zur neeku tizzibu un bailibu pats
 sawu dsihwibu pahsinaja, un dsihwodams
 to preeku ne warreja baudiht, fo Deems win-
 nam tik baggatigi dahwanaja. Winna see-
 wa palikke atraitne, un wezzakais dehlz teh-
 wa weetâ par fainneeku tappa, un jebfchu
 tehws tahds blehau tizzigs bija, tad tomehr
 winsch sawus behrnus gudraki audsinaja un
 winneem tahdus neeku ne pats stahstija neds
 no zitteem teikt likka. No tahm gaiditahm
 nelaimehm ne weena ne notikke, tas jaunais
 fainneeks arridsan labs, ruhpiigs un tschakls
 strahdatajs bija, ne likkajs no blehdineekeem
 baiditees, apmekleja daudsfahrt sawu mahji-
 taju, kas winnam allasch labbu padohmu de-

we, apnehme seewu, kas arri labba kohpiga
 strahdneeze bija un dsihwo taggad wehl meerigs
 un drohsch, bes wiffas neezigas bailibas. —
 Redseet wezzaki! ka nelabbi tas irraid, behr-
 nus baidiht jeb teem tahdus neeka stahstus no
 spohkeem, welleem un pesteleem teikt. Zaur
 to wiakai bailigi, nemeerigi, behdigi un prah-
 tigeem laudim par apsmeeflu tohp, un kas
 jaunās deenās tohp dsirdehts jeb mahzihts,
 tas dsikki firdi speeschahs un paleef kamehr
 mehds dsihwojam. Es pasihstu gudrus, mah-
 zitus laudis, kas no spohkeem un neekeem bih-
 stahs, kas ne drihkt weeni tumfiba eet jeb
 gulleht, furreem no lihkeem un mirruscheem
 bail irraid, un jebfchu winneem pascheem
 kauns irraid, sinnadami ka gudri laudis par
 to smeijahs, tad tomehr wiakai ne warr fcho
 bailibu leegt nedf pahrwaldiht, tapehz ka ta
 jau no masahm deenahm wiffai dsikki firdi ee-
 speedufees. Sargajt sawus behrnus no tah-
 das smeijamas bailibas, zaur fo schis goh-
 digis un labds faimneeks sawu dsihwibu pah-
 sinaja, un kad ta patti muhs arri wiffai ne-
 lai.

laimigus ne darra, tad tomehr wianna mums
 daschu preeku atrauj, fo mehš baudiht war-
 retum. Mahzajt labbaš sawus behrnus Deewu
 atsiht, Deewam tizzeht un us Deewu pa-
 lautees; lai tas teem dsilli firdi eespeests pa-
 leef, fa Deews mums wissur klaht irraid, fa
 bes Deewa sinnaš ne kas mums ne warr no-
 tift, un fa Deews spehzigs un schehligš gan
 irraid, muhš fargaht un glabbaht. Kas to
 weenumehr prahtā turr, tam allasch meeriga,
 drohscha un preeziga firdš buhš. —

m. S.

Wezza deedelneeka Indrikka behduš
 dseefmina.

Es nabbags esmu peedšimmis,
 No tehwa turriga,
 Kas, mirdams, mannim pamettis
 Daudš wezza krahjuma.

Man fehta bij ar skurstenu
 No mahleem mubreta,
 Relaika tehws to buhweja,
 Par sawu peemianu.

Pats meijers sawu meiti man
 Par feewu wehleja,
 Schwis lohpus dewe; naudas gan
 Tas puhra bahrstija.

Dauds staltu sirgu spahrdjahs,
 Us mannu gannekli;
 Man gohrwis bij, dauds brangakas,
 Ne Kunga lohpiini.

Klehts pilla bij, tahs tihnes arr;
 Pults naudas johstinâ,
 Ro zilwets tikkai wehleht warr,
 Bij manna padohmâ.

Bet ahtri ganna pasuhdahs
 Shi manna laimite,
 Râ migla tâ isplehwejahs,
 Râ ehna pamukke.

Man sirg' un lohpi panihke
 Un naudas krahjumu,
 Kad maife man ne pa' auge,
 It drihs fatehreju.

Kad badda behdas nu bij klacht;
 Pee kunga peesteidsohs,
 To' luhgdams: lai rahd schehlupracht
 Man schinnis truhkumôs.

Gan reisu reisehm peemette
 Kungs man, ko paluhdsu;
 Bet tas us gallu apnikke,
 Man doht, ko gribbeju.

Mu, parrodôs jo eekrittis,
 Ne spehju lihdsinacht,
 Un Kungs, pahr manni fashuttis,
 Man likke fakappacht.

Bet kappachts ar ne gabdaju,
 Ko preeksch few eepelnihht,
 Lihds wairs pagallam ne spehju,
 Râ fainneets paklaufiht.

Zad zeenigs Kungs man iszehle,
 No manna tehwischka,
 Par kalpu tas man eedewe
 Pee zitta fainneeka.

Bet fainneeks man ne eezeete
 Kad strahbacht ne prattu,
 Tapebz Kungs manni padsinne,
 Pahr famu pagastu.

Du mettohs es, tu schehligs Deewš!
 Par maifes jachtneeku,
 Nr baltu speeki wilkdamees
 Par fwefehu pagastu.

Rà bijuti man irraid wehl
 Tai faklâ dsirkstele,
 No tahs man zehlahs, Deewam schehl!
 Schi manna nelaimo.

Apdššfinacht scho dsirkstekli
 Wiš faklâ falehju,
 Satehredams neprattigi
 To wišfu fagahdu.

Es, dsert un plihteht eeraddis,
 Ween frohgôs flinkoju,
 In, nammu pakohpt apnizzis,
 Ne maf ne strahbaju.

Zà, lautini! es isnihku,
 Es turrigs fehteneeks,
 Zà palikku, kahds esmu nu,
 Weens ubbags, deedelneeks.

Al mahzajtees jel gudribas,
 Pee wezza Indrikka,
 Un fargajtees no dserschanas
 It là no sahtana.

Us preekschu mubscham ne warr klucht
 Tas dsehreis, pliheneeks.
 Ne tas, us gallu, tas warr buht,
 Rà plakkats, deedelneeks.

— — ch,

Tas dahrsneeks. Weena farunnaschana.

Ehrlschka Tohmis, famu kaiminu Padohmu
 Schwartu apmeklejis, to dahrsä atrohn abbeles poh-
 tejoht.

E. T. Nu tu pafaules dahrsneeks, a tad
 weenreis ne buhsi apnizzis, ap taweem koh-
 feem darbotees? nahzis kad nahldams, mans
 Schwarts dahrsä.

P. E. A labdeen labdeen kaimin! tu
 man ihsti kà aizinahs nahzi; schè atlohti man
 to kohzi, un paturri, kamehr es to ohtru
 peesehjis buhschu, manni sehni schodeen wiffi
 ar mahtes iszeemojahs. —

E. T. (To kohzi turredams.) A re' neggi
 schim gribbetohs manni par selli nemt.

P. E. Kapeh; ne? ja tu man labbu
 mahzischanas naudu dohsi; es labpraht wis-
 seem semneekem to ammatu wehleju.

E. T. Ahu brahliht! kam to semneekam
 wai-

waijaga, kad tikkai seht, art un plaut ismah-
jamees. —

P. E. (To kohzinu peefehjis.) Nu redsi,
neggi tas kohzinsch daili stahw? tè man atkal
isaugs tahds brangs ahbola kohks, kà no
dreimanna istaisihts; laid taggad walkam to
ohtru, eima tur apsehstees us to benkiti, pee
manna wezza bumbera kohka; fo tu dohma?
tè buhs atkal fo ehst, ja tif tas mihtais tehws
to siltumu dohtu, kas tee par seedi!

E. T. (Apfehdufchees.) Bet kà jelle es
warretu iddeenas ar tahdeem knibbellem puh-
letees! man jau taggad garfch laiks tappe, to
kohzinu turroht.

P. E. To es tizzu; sweichineekam jeb-
kurfch ammatš knibbelis rahdahs, bet sin-
natneekem tatschu preeku un maisiti dahwi-
na. Kà tew patihk tahs ahbeles, tee bum-
bera kohki, un tur, tahs fesberes un pluh-
mes, redsi wiff tas irraid knibbelka darbs. —

E. T. Ko ta no tam buhs fazzih, kas
jau labbi tas labbi; bet par sawu naudu es
tahdus iddeenas dabbuht warru, kam tad nu
man pascham tà buhtu jadarbojahs.

P. E. Tu nu wehl gan tà warri leelitees,
tew gohds Deewam taws wehrdinsch irraid,
bet fo tad zitti fazzihs, kam newaid tif daudf
man-

mantas, dahrsam fo atmest, tee saw muhsch
ahboli ne redseht ne redsehtu.

E. T. Tè nu! kam tahda fahriga mehle
lai noperkabs, ja man tik dauds to wehrdinu
buhstu, fà es ahbolus warru dabbuht.

P. E. Labbi kaimin; bet mums semnee-
keem naw jadohma us to, fo meh's wissu par
faweem wehrdineem dabbuht warram, bet ka
meh's tohs wehrdinus paschus salassitum un
pataupitum.

E. T. Nu tab lai mannis pehz zitti pu-
tras nostrebjahs. —

P. E. A kuhmin, kas tà skaudigi doh-
matu, labbums ikweenam janowehl, un lai
nu buhtu, ka tu spehji par tawu naudu
gattawu dahrsu pirktees, tatschu pirkta
prezze tew ne darra to preeku, fo tu man-
nisi, baudidams jeb redsedams tohs auglus
no tawas paschas rohkas darbeem. Kad
tas kohks pilns ar augleem, man ittin fà ar
dsihwu wallodi usfauz, paldeews tawahm
mihligahm rohkahm, kas mannis audsinaja!
Kad es eeraugu to ehku, fo es pats ustaisiju,
to lauka gabbalu fo es pats apstrahdaju, ak
tab ta peem inneschana manna darba un swee-
dru fà kahds wehsmirich mannis apglauda!
nudeen gahrdaku preeku par scho es ne sinnu,
to

to tas debbes tehws kà ihpaschu faldumu muhsu darbeem flahht lizzis, lai tas ruhktums muhs ne nobaiditu; ittin tà, kà tas preeks kas muhsu firdi lezzina, kad mehs sawus behr-
 ninus usflattamees, wiffas behdas un ruh-
 peschanas atlihdina, ko tee mums maksaja.
 Schohs preekus, brahliht! tew ne kahds
 prezzineeks spehji pahrhoht, bet ko palihds man
 wiffdahrgakas mantas bes teem. —

E. T. Grehks buhtu to leegtees, manna
 firds tohs arridsan pasihst, bet zeek ilgi tawi
 kohzini tewis leel us scho maksu gaidiht? tu
 warri firms palikt eekam to sagaidisi. Un lai
 ir buhtu ka schee tew kahdus seedinus parah-
 da, tatschu tee augli zitteem paleel. La gai-
 dishana, brahl — ta man ne patihk, un at-
 kal ihsti preeksch zitteem darbotees, ta arri-
 dsan tahda leeta. —

B. E. Ne nemm par launu, Tohmix
 mihlakajs, te tu manneem kohzineem atkal
 pahri darri. Sinnami, tik ahtri kà rahzini
 un burkahni, tee gattawi ne nahk, bet tahdas
 besgalligas gaidishanas kà tu bihstees, te ar-
 ridsan newa. Wiffus tohs jaunus kohkus
 ko tu te redsi, es pats no graudineem audsina-
 jis esmu, un taggad jau festis gads ka tee au-
 glus ness. La ahbele tur pascha sluhri, pa-
 wif-

wiffam tikkai feschus gaddus wezza, un fahds
 kupls kohls — tahs kesberes sehtmallâ es
 aispehrn wehl kwi pohtejis, un schogadd
 teem augli buhs. Kad es isgahjuschá rud-
 deni buhtu graudinus fehjis, tad winni tag-
 gad buhtu pirksta garrumâ, treschá gaddâ es
 schohs pohtetu, un peektâ, festâ gaddâ teem
 jau buhtu ahboli jeb bumberi. Es sinnu gan,
 ka dauds laudis no tahs gaidischanas bihstahs,
 tapeh; arridsan neweens labpraht gribb ee-
 sahkt, bet labba! kohkus pehrk, un tahdi pirk-
 ti kohki, sweschâ weetâ nahkuschi, daudsreis
 ne isdohdahs. Tikkai drohschi jaefahk!
 dahrsiasch rohnahs nemannoht — feschî, sep-
 tixi gaddi, neba ta fahda muhschiba. —

E. T. To es nudeen ne biju tizzejis ka
 tas tik ahtri paschkirtahs. —

P. E. Bet lai nu buhtu ka tu pats tohs
 auglus ne fadsihwotu, tatschu tee zitteem
 faldi buhs.

E. T. Tebe dehl!

P. E. Nu kaimin mihlais, ja mehš tik-
 kai to ween gribbetum strahdaht, par to ween
 gahdaht, kas tuhdaht auglus neff, un mumis
 pascheem par labbu nahk, tad gan drihs buh-
 tu pawiffam rohkas flehpi jaleef; tad arri-
 dsan ne buhtu ruddeni jasehj, jo tu ne sinni,
 at-

arrig tawas azzis pawaffaru redsehš — tad behrni ne buhtu ja-audsina, jo mehš ne sinnam arrig mehš to preeku sagaidisim, winnus leeli usauguschus redseht; un tomehr mehš behrnus audsinajam, laukus apstrahdajam, un simts zittus darbus padarram, kur mums neweens tohs auglus warr apgalwoht.

E. T. Ta zerriba tatschu atleek, bet ittin tihšcham fahkt ko beigt ne sinni — tihšcham preeksch zitta puhletees! lai tee atkal paschi rauga. —

P. E. Tu falki ta zerriba atleek, neggi arridsan atleek ta mihlestiba? un kurea tad irraid augstaka? neggi buhs mums ir tohs zilwekus mihleht, kas pehz mums dsihwohs, ir winneem preeku un labbumu fataisih? ja wiffi zilweki us sawu muhschu ween dohmatu, kas tad atliktu! Kad muhsu wezzaki ne buhtu laukus eetaisijuschi, ka mums tas patiktu pohsta weetā dsihwoht! un lihдумus usplehst? jeb buhtu tu gan tawas mahjas tahda labbuma atraddis, ja tawš preekschgahjeis ta buhtu dohmajis, lai zits pats rauga — un kur buhtu tad schis brangs bumbera kohks, kas mums taggad dsestrumu un smarschu dahwina. (Zeppuri nonehmis.) Ne — gohds tew tehtiht, kas tu winnu stahdiji! tawi
kau

Pauli lai weegli buffe, tawa peeminna lai ar-
 weenu no jauna seede, tà l'è schis kohl's! Ja
 brabliht, tad manna dwehsele prezzajah's, kad
 es apdohmaju ka wehl behrnu behrni no man-
 nas strahdaschanas preezigi un pateikdami
 tohs augtus baudih's, ka ir sweschineeks man-
 nis swehtidams aminneh's, tad l'è rakstih'ts
 stahw, mirdam's es ne warru mirt; Al
 kaut jelle us manna kappa tahds kohl's angtu!
 dasch raib's krustinsch buhs satrunnejs, dasch
 lihka akmins nogrimmis, un winsch wehl
 salkoh's. — — 37

E. T. Kapeh'zew affaras birst?

P. E. Neba behdu affaras; — un ja
 meh's wehl to atgahdajam, Tohm, ka ta
 wiffleelaka dalla no ta labbuma, ko meh's dsih-
 wotaji redsam un baudam, tatschu no teem
 zekah's kas preek'sch mums dsihwoja, tik labbi
 muhsu sinnaschanas un atsichs'chana, l'è arri-
 dsan dauds zittas mantas, l'è num's pee simts
 leetahm, kas mums taggad leeti derr irraid
 jafakka: to meh's jau tà atraddam. Tad
 arridsan mums kauns buhtu, tà l'è sagleem
 aiseet, tad arridsan mums par to irraid ja-
 gahda sawas pehdas labbumu atstah't; jo ne
 weens muhsu starpà dsihwo few pascham.

E. T. Sinnami kaimin! t'epat jau pa-
 leef

leef wiffa ta manta, ir es to pateefi wehleju,
lai zits manna weeta tapat pahrtizzis buhtu,
fa es.

P. E. Tahdi wahrdi man patihk; bet
nu redsi kaimia, tad jau ihpaschi tee darbi
mums jastrahda, kas wehlaki auglus ness.
Ze waijaga weenam ohtram preefscha strah-
daht, tad neweenam buhs tif ilgi jagaida,
un tahds darbs irraid ihpaschi ta kohku au-
dsinaschana; zits stahdija preefsch mannim,
es baudu tohs auglus, un atkal saweem pak-
kahnahzejeem jaunus audsinaju. Turklaht
wehl man pascham tas preeks, to redseht, fa
tas kohziensch appaksch mannahm rohlahm us-
aug, fa winsch man jau daschu labbu ahboki
par sihmi parahda, kahdus winsch manneem
behrneem pilnigaki dahwinahs, un es preeza-
johs to apdohmadams, fa wiini mannis ar
pateizibu peeminnehs. Mehsh jau wiffi effam
strahdneeki pee weena un ta pascha lunga dar-
ba, mums fa falkoht wiffa ta pafaule irraid
ja-apstrahda, tas newa weena zilweka, nedf
weena auguma darbs, bet tur muhsu tehwi
pabeidse tur mehsh eefahkam, tur mehsh beig-
sim, tur muhsu behrni atkal eefahks. Ja tu
to ween zitteem gribbetu arstahht, ko tu patsh
apriht jeb lihds nemt nespehji, kahds tad buh-

tu tew gohds? bet ja tu no labbas firds tih-
scham preeku un labbumu taweem pehzdsihwo-
tajeem sataifi, tad tawa alga ne buhs suddusa.

E. T. Tas irraid wiff pateesi, bet tad
jau mums buhtu dauds zittas leetas par teem
fawejeem jagahda, un us to jadohma kas
teem waijadsigaks ne ka dahrsi un kohki; schee
wairaf pehz jaukuma un islusteschanas geld,
neba muhsu behrni bes ahbokeem un bumbe-
reem baddu mirtu, ir bes tahdeem kahromeem
buhš pahrtikkuschi. —

P. E. Pahrtikkuschi! woi tad tu pahr-
tizis ween gribbi buht? ahu kaimin! zeel
leetas tad buhtu tew jaismett no tawahm
mahjahm, tad tew ar uhdeni un maises ja-
pahртеef. Kam waijaga gallas, silkes, ka-
pohstus? sweestu un seerus? Kam waijaga
gultas un spilwehnus, krehslus un plauktinus,
sahbakus un krekus? es tew gribbu parah-
diht, ka tu bes wiffahm schahm leetahm war-
ri pahrtikt. Kam tad tas debbes tehws
mums buhtu prahtu dewis, un tahdu firdi,
kas wiffadu preeku samanna? kam buhtu
winsch tif dauds tuhkstoschas labbas leetas
raddijis? tad mehš tapat ka putns sawa lig-
da, ka swehrs sawa midseni dsihwotum, tad
wairš ne kahdus ammatuš, ne kahdas sinna-
schanas waidsetu.

E. T.

E. T. Es arridsan ne falku ka wisseem zilwekeem ar fahl' un maies paglahbtees buhs, bet tikkai mums semneekem tahdi kahrumi ne geld.

P. E. Pareisi! to es pats simts reis dohmaju redsedams ka dasch labs wairs ne ismanna kahdas dahrgas drahnas gehrbtees, sawu beidsamu wehrdinu par kappeiju un zitteem tahdeem neekem ischkehrde, jau launahs Latweetis buht, sawu wallodu un sawus raddus aismirst, un tatschu no wisseem teem ismeets tohp, kas prahtigu semneeku gohdā turra. — Bet tu falki, kahrumi ne geld, arrig tad dahrsa augli kahdi neleeti kahrumi? ne apgrehkojees jelle prett tahdahm baggatahm Deewa dahwanahm. Schohs auglus tas dewejs wissa labbuma, ihpaschi ka mihligs tehws saweem behrneem pasneeds, tohs mums peeklahtohs ar firsnigu pateizibu pretti nemt, ta daschlahrtiga labbuma deht, ko tee mums dahwina.

E. T. Nu tad flawe flawe jelle tawas baggatibas!

P. E. To es no wissas firds darrischi. Tee mums zilwekeem pawissam wesseligi, tee skaidro muhsu eekshas un affinis; ja meh's tikkai ikdeenas ahbolus, humberus un zittus
aug.

auglus ehstum, tad daschai fehrgai ismuktum,
 kas no tahm netihribahm zellahs, ko tauka,
 zeeta un miltaina barriba muhsu eefschas at-
 stahj. Augli zittai fehrgai prettim turrachs;
 kaschkad, kad ta affins fehrga te par muhsu
 pussi dauds laudis apfawe, muischas dakteris
 mannis mahjija ikdeenas ar behrneem un sai-
 mes ahbolus ehst, un mehš palikkam weffeli.
 Augli arriodsan flimmibas ta wiff labbaka at-
 spirdsinaschana, tohs warr drohschi ikweenam
 apfirguscham doht — un dascha nelaima ne
 notiks, kas zaur to nahk, ka flimneekeem
 brandwihnu, allus un gallas dohd, to firdi
 atspirdsinahst. Un kahda labba derriga leeta
 irraid ahboki, bumberi un zitti kohku augli
 eefsch nammaturreschanas! tohs warr zept
 un wahrigt, gehlus, schawetas un wahritus
 zauru seemu glabbahst; no teem warr lohti
 gahrdi dsehreni istaisiht, kas ta ka weens
 wihns smekke, muhsu zeeniga mahte weenreis
 mannis ar tahdu pameeloja, ak tu brahliht,
 ka tas pee firds gahje! Saimneeze daschu
 deen neismanna ko galba list, ko hehrneem
 brohkasta un launaga doht, kas gan smahde-
 tu labbu blohdi ar fullas no schaweteem ahbo-
 leem jeb pluhmehm? un neggi behrneem labš
 ahbols wairak geldetu ne ka zeeti feeri un tah-
 di

di bezgalla maifes gabbali ar taukeem no-
smehreti.

E. T. Behrneem tas gan patiftu, bet
faimpe pee tahdas barribas pateesi sohbus zil-
latu, — un ta arridsan nekahdu spehku nes-
warr doht.

P. E. Neba ikdeenas no tahdeem aug-
teem ween buhs pahrtift, bet pamihschu tif-
kai falku es, tahds ehdens gahrds un wes-
feligs buhtu, un muhsu eelschahm to fawah-
rischanu tahs zittas barribas atweeglinatu.
Taufa galla, un beesu putra ween, to spehku
arridsan nedohd; wesseliba, mudriba un
spehks, rohnahs no gaddigas ehschanas un
weeglas barribas. Bet ihpaschi tahda bar-
riba no augteem eelsch flimmibahm geldetu;
tatschu netweens gads neaisect bes schahdahm
tahdahm sehrgahm, baddu mirt tas flimneeks
newarr, un ta barriba ko mehsh wesseli ehdam,
tam arridsan neds derriga, neds patihkama,
kaha labba leeta te nu buhtu ahboli, bumbe-
ri, pluhmes, lai schahweti lai jehli, bet lab-
bi enahkuschi. Tahdi ikweenam flimneekam
gahredi, un wisswairak tanni laikâ kad winsch
jau fahk atspirgtees un wissahdi kahrumi roh-
nahs; te dascham nabbadsinam zaur to no
jauna jaapsirgst un jamirst, ka winnam, ta
2tra Gadd. 1. 3. E ka

Èa daudsreis mehds notikt, galku, brandwih-
nu 2c. 2c. eedohd, lai tikkai ahtri spehks at-
rastohs.

E. T. Tas irraid pateesiba, tè es ne
weenu wahrdu prettim runnaju.

P. E. Bet ja tu nu arridsan negribbetu
tanus ahbolus un zittus auglus glabbaht
un schahweht jeb wahrht, zeel daschu labbu
dahlderi tu warri pelnitees, tohs pahrdoh-
dams. Ko tu gan dohmaji, zeel labs dahrs
atmett?

E. T. Leela manta buhs!

P. E. Sinnami! es daschâ gaddâ lihds
20 dahlderus isdsennu, un aispehrn es fa-
wus 36 dahlderus fakrahju. Tè nu man
bij deesgan, par ko fahls, filkes, dselles un
zittas waijadfigas leetas eepirktees, faimneezei
wehl brangu lakkatu pahrweddu un ne bij
laidars jaaiistel ne flehts jaistukscho.

E. T. Nudeen brahliht?

P. E. Bes smeekla! un 20 — 30 dahl-
deri, tas tikkai neeks, muishas dahrsneeks kas
wahzsemme dsimmis un audsis man pateize,
ka tur daschâ zeemâ ilgads par tuhkstoscheem
dahldereem auglus pahrdohdohht, un ka teem
laudim wiffa pahrtikschana no dahrseem ween
nahloht. Es pats Leepaja buhdams redseju
ka

ka pilns kuggis ar ahboleem atnahzis bij, un wiffi muzzas salikti — tahdi ahboli maksalids sefferu gabbala.

E. T. Tee gan arridsan zittadi buhs ka muhsu. —

P. E. Lai buhtu, bet tahdus paschus ir mehs warram audsinaht, ja mehs tikkai tohs sarrus no tahdeem kohleem pohtejam. Kas kait manneem leeleem seemas ahboleem, kas to nesinn ka tee manna dahrsa auguschi, tas par wahsemmes prezzi tohs turretu. Sakki pats kaimin, ja mehs semneeki tikkai gribbetum us to ammatu dohtees, un dahrsus ustaisiht, neggi mehs labbu naudu pelnitum, neggi mums pascheem un muhsu waldneekem un kungeem preeks buhtu to redseht, ka pee ikweenahm mahlahm jauks dahrsinsch sallotu, kas dascha gadda muhsu lauzineem paliga nahktu mums maisi doht.

E. T. Ja brahlit mihlais, labbi gan tas buhtu, bet kur mehs to waku un tahs rohkas nemsim, kas pee dahrsa kohpschanas waijadsigi.

P. E. Klausees kaimin, to es neleedsohs, ka mums daschadi darbi un ruhpeschanas, es pats tatschu arridsan gohds Deewam mannas mahjas kohpiu, un wiffur flahst esmu kur

ween waijaga, un tomehr man tas brihtinsch atleef sawā dahrsinā ko pastrahdaht. Zeef dascha stundina tohp apfnausta jeb ta welti aiskreen ar neekeem? Kas nu to ammatu maggeniht proht, tas tanni stundina buhtu warrejis 10 kohkus ittin lehti pohteht. Un lai nu mehš arridsan par wissu gaddu tikkai 20 kohkus pohtetum, pa 3 lihds 4 gaddeem tē jau mums buhtu ar ko apstattiht ittin labbu dahrsu. Ta pohteschana un laulaschana irraid tas wiss leelakais darbs, jo, schurp un turp, tahrpus nolassiht, kahdu kohzinu pee-feet, zittam neleetus sarrus nogreest, to es ar manneem behrneem spehledams padarru. A manni sehni, tee tew tahdi dahrsneeki, ka wehl zitti tahdi jamekle.

E. T. Ekur nu nebuhs! Kahds tas tehws, tahdi arridsan tee behrni, bet tahdā wihsē, tee gan arridsan pee grahmatahm dauds netuppehs.

P. E. Pee grahmatas arridsan newaijaga tuppeht, ta irraid sawā laikā ar preeku un mudribu rohkā janemm. Tu sinni ka es arridsan masuminu no grahmatas prohtu, un tapat es ir sawus behrnus pee tahs peespeeschu. Bet behrnam arridsan waijag islustetees, tas wiina prahtam un meesahm geld,

geld, tahs spehles nu arridsan warr tahdas buht, ka turklaht ko labbu mahzahs. Gekam nu tee sehni par ahru skraida un neekus darra, tad es tohs labbaſ dahrsa lihds nemmu, weenam scho ohtram zittu darbiau usleeku; schè wiini noskattahs ko es darvu, un nesinnoht paschi to ismahzahs. Turklaht ta arridsan irraid labba leeta, behrnus jau no jaunahm deenahm no flinkoschanas noturreht, un teem wissahdas weeglas strahdaschanas un gahdaschanas uslikt. Tà wiini nemannoht aprohnahs ko labbu pastrahdaht, atsihst ka no darba labbums atlez, un to darbu eemihl. Es ikweenam no manneem sehneem esmu ihpaschu kohku pulzinu nodewis, par teem schim irraid jagahda un ja-atbild; tohs schis kohp, un tatschu preezajahs redsedams ka tas kohzinsch aug, bet ir pamasam mahzahs kohpt un par to gahdaht kas wiina rohkas stahw. Gefahkumà es dohmaju ka wiini to apniktu, bet kas dohs! so deenas so wairaf scheem tas ammatš patihf.

E. T. Gan drihs es patš fahkschu to eemihleht; pee mannahm mahjahm irraid labba dahrsa weeta.

P. E. Nu brahliht, tad tu man wehl ohtru reis tik mihlsch buhtu ka taggad, darri
to,

to, eefahzi tikkai, es galwoju ka tew schehl nebuhs.

E. T. A--a--tu manni tuhdaia gribbi par dahrsneeku pataisih, wehl es neko neprohtu, wehl es wissu to gribbi ihsti pahrdohmaht.

P. E. Nu labbi, un ja tew tad patihk, tad es tew wissu gribbu tik labbi ismahziht, ka es tikkai pats prohtu, pohteht, laulaht, stahdiht ko tik ween waijaga; tu man ar pateizibu malfasi to es sinnu.

(Turpmak wehl wairak.)

Mihklu usminneschana pehrnâ zettortâ zettorkfni.

- 1) Ehrgeles.
- 2) Tas puisis bija tahs paschas meitas dehs.
- 3) Tas behrns bija meita.

Zittas mihklas.

- 1) Brihscham kammolsch addatu pilns, un tomehr lohps ar tschetrachm kahjahm?
- 2) Zauks irraid mans darbs, falsdi manna darba augli, bet sahpiiga manna dusmiba?
- 3) Pawassarâ es tew dohnu atspirgschanu, wassarâ dsestrumu, ruddeni gahrdumu un seemâ filtumu?